

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ÖZGÜR
YAYIN DAĞITIM

DÜNYA AŞK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ ERAY CANBERK

ÖZGÜR
ÖZGÜR

DÜNYA AŞK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ
ERAY CANBERK

Yayın Yönetmeni : Refik Ulu

Yayın Hakları: Eray Canberk
Özgür Yayın Dağıtım Ltd. Şti.

Birinci Baskı:
İstanbul, Mart 1994

Kapak Grafiği: Reha Yalnızcık
Kapak Filmi: Grafika Grup
Dizgi: Özgün Ajans
Baskı ve Cilt: Acar Matbaacılık A.Ş.

ÖZGÜR YAYIN DAĞITIM LTD. ŞTİ.
Ankara Cad. 31/2 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 526 25 13 - 519 14 49 Fax : 527 57 78
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Eray Canberk

DÜNYA AŞK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ

AŞK DENİNCE...

Bize göre dünyanın öteki ucundaki bir ülkeden, Şili'den, bir erkek şair, Pablo Neruda şöyle sesleniyor sevgilisine:

*Ekmegi al benden, istersen,
havayı al, ama
alma benden gülüşünü.*

Burnumuzun dibindeki bir ülkeden, Yunanistan'dan, bir kadın şair, Viktoria Theodoru ise aşkı şöyle anlatıyor:

*Güzel kokusu, sevinci yaşamımın, benim
zamansız*

*akılsız aşkım,
benim tapınağım, kovanım,
doğurgan elma ağacım...*

Dünyanın neresinde olursa olsun şairler aşka hep yer vermişler şiirlerinde. Çünkü aşk yaşamımızın temel taşlarından biri. Aşk insanların ortak dili. Renk, cins, dil, din farkı tanımıyor. Aşk beden ve ruhun vericisi ve alıcısı; bütün dalga boylarına kendiliğinden ayarlanıyor... Kendiliğinden mi dedik! Hayır, bazan bir gülüşle, bazan bir bakışla, bazan bir dokunuşla, bazan bir sesle iki ayrı alıcı-verici hemen bağlantı kuruyor.

Bu seçkide işte böylesi bir olgunun, adına aşk dediğimiz olgunun "hallerini" şairlerin ağzından dinleyecek, şiir diliyle yaşayacaksınız. Çeviri aşk şiirlerinin yer aldığı bu seçkide İ. Ö. III. bin yıllarından kalma şiirler de var, 1980'li yıllarda yazılmış şiirler de. İnsanlık tarihinin aşağı yukarı 5 bin yıllık bir döneminin ürünleri olan bu şiirleri seçerken elden geldiğince çeşitli ülke şairlerinden örnekler sunmaya çalıştık.

Bu seçkide ünlü şairlerin ezbere bilinen aşk şiirlerini de bulacaksınız, adı bilinmeyen şairlerin şiirlerini de. Ama hangi ülkeden olursa olsun her şairin dile getirdiklerini kendinize yakın duyumsayacaksınız. Belki de, bu seçkiyi okuduktan sonra özleminizi bir Çinli şairin, tutkunuzu bir Şilili şairin, kavuşmanın sevincini bir Fransız şairin, ayrılığın burukluğunu bir Hintli şairin şiiriyle dile getirmek isteyeceksiniz...

Yine bu seçkide 70'e yakın çevirmenin emeği var. Bu çevirmenlerin kimi kendini şiire adanmış bir şair, kimi şiir çevirisini uğraş edinmiş bir şiir tutkunu. Çevirileri bu seçkiye alırken ulaşabildiğimiz çevirmenlerden izin aldık. Ulaşamayıp izin alamadıklarımız umarız bizi aşk ve şiir adına bağışlarlar. Çevirilerinin yayımlanması konusunda bize yardımcı olan çevirmenlerden, başta şair Sait Maden olmak üzere Muzaffer Uyguner'e ve İrfan Ünver Nasrattınoğlu'na ve diğer bütün çevirmenlere teşekkür ederiz. Hepsi, çevirdikleri şiirleri anadilimizde yeniden yaratmışlardır; emekleriyle var olsunlar.

Eray Canberk

ASUR – BABİL MİTOLOJİSİNDEN

TANRIÇA İŞTAR'IN GİLGAMEŞ'E AŞKINI BİLDİRMESİ

Gel Gilgameş, benim sevgilim ol,
Aşkıni sun bana armağan gibi;
Benim erkeğim ol, ben de senin kadının!
Koşum takımları lacivert taşından
Ve altından bir araba yaptıracağım senin için,
Tekerlekleri altın yaldızlı, köşeleri tunç.
Fırtına cinlerini koş bu arabaya at yerine;
Bizim eve gel dağ selvilerinin kokuları içinde
Ve sen bizim eve geldiğinde,
Ayaklarını öpecekler eşik ve gölgelik.
Krallar, yüceler ve buyurganlar eğilecek senin
önünde.
Ve dağların ve ovaların ürünlerini sunacaklar
sana.

(Çev. Osman Canberk – Eray Canberk)

GİLGAMEŞ'İN TANRIÇA İŞTAR'A CEVABI

Seni eş olarak alırsam neler vermem gerekir
sana?
Sana güzel kokulu şeyler ve sırtına giymen için
giysiler mi?
Ekmek mi? Yiyecek mi?
Tanrıçalığına yaraşır yiyecek mi?
İçki mi, egemen olduğun krallık için?

Seninle evlenmek bana ne yarar sağlayacak?
Sen, don olduğunda sönen bir korsun.
Bir kapısın rüzgâra ve fırtınaya dayanamayan.
Kahramanların üstüne çöken bir saraysın...
Sonsuza dek sevdiğin aşıklarından hangisidir?
Hep hoşuna giden hangisidir çobanlarından?
Gel, sana senin öykünü anlatayım...
Gücüne hayran olduğun aslanı sevdin,
Sonra kalktın yedi tuzak kurdun, yedi tuzak daha
Aslanı içine düşürmek için.
Savaşta yel gibi koşan atını sevdin sonra
Ama sonra atın kırbaçlanmasını, dövülmesini ve
mahmuzlanmasını emrettin;
Yedi fersah koşmaya zorladın atı...
Sürüye bakan çobanı sevdin daha sonra.
Hiç durmadan odun taşıdı durdu sana.
Oğlaklar kurban etti senin için her gün.
Sense çobanı dövüp kurt şekline soktun.
Senin küçük çobanların şimdi onun peşinde.
Avlamaya çalışıyorlar ve köpeklerini salıyorlar
üstüne...
Beni seversen, bana da onlara ettiğini edeceksin
kuşkusuz!

(Çev. Osman Canberk-Eray Canberk)

ESKİ MISIR

GENÇ KIZIN EZGİSİ

Yüreğim hızla çarpıyor
Sana olan aşkıma düşündükçe;
Engelliyor yüreğim
Öteki insanlar gibi yürümemi benim
Ve fırlıyor ortalık yerde.
Bırakmıyor beni bir giysi arayayım,
İzin vermiyor yelpazemi elime almaya.
Sürme çekmesini bilmez oldum artık,
Bilmez oldum güzel kokular sürünmesini.
Çarpma yüreğim! Sevdiğin sana doğru geliyor;
Sana doğru yöneliyor insanların bakışları.
"Bu kadın aşk delisidir!" demelerine
İzin verme bu insanların.
Güçlü ol sevdiğini düşündüğün zaman
Ey yüreğim, çarpma artık!

(Çev. Osman Canberk-Eray Canberk)

ESKİ MISIR

SEVGİLİM, SENİNİM BEN...

Sevgilim, seninim ben,
Güzeller güzeliyim
Çiçekler ektiğim
Kokulu otlarla süslediğim
Bir bahçe gibi senin.

Ne sevimli elinle açtığın
Su arkları bahçede.
Orada poyrazla serinleriz
Bir güzel meydanda geziniriz.

Elin elimin üstünde durur
İşte vücudum ne rahat
Kalbim de sevinç dolu
Çünkü beraberim seninle

Sesin bir şarap öyle tatlı
Ancak sesini duyunca yaşarım.
Yüzüme değen güzel bakışın
Yemek içmekten daha güzel.

(Çev. Selahattin Batu)

ESKİ MISIR

SEVDİĞİNİ YEDİ GÜNDÜR GÖRMEYEN DELİKANLININ EZGİSİ

Sevgilimi son görüşümden bu yana
Dün yedi gün oldu
Ve bir hastalık sardı her yanıma,
Külçeye döndü bedenim.
Hekimler gelip baksa da bana
Yetinmeyecek yüreğim verdikleri ilaçlarla;
Derdime çare bulamayacak büyücüler bile.
Yaram çok derinde.
Ama biri bana "İşte sevgilin!" dese
Yeniden dönerim hayata!
Adı bile beni ayakta tutar,
Yüreğimi canlandırır sevgilimden gelen haber!
Sevgilim; benim için ilaçların en iyisi,
Hekimliğin en iyi kitabı.
Benim sağlığım onun gelişine bağlı;
İyileşirim onu görür görmez.
Yüreğim gençleşir gözlerini görünce,
O konuşunca yeniden güç bulurum,
Sarıldığımda ona, bütün kötülükleri kovar:
Ama neyleyim ki sevgili gideli yedi gün oldu!

(Çev. Osman Canberk-Eray Canberk)

ÇOBAN KIZININ SÖYLEDİKLERİ

Sevgilimin sesini duyuyorum! İşte geliyor
Tümsekleri, tepeleri sıçrayıp aşarak,
Tıpkı bir gazel gibi benim sevgilim,
Ya da bir geyik yavrusu gibi,
İşte şimdi duvarımızın ardında duruyor;
Pencereden bakıyor, kafes arasından gözetliyor.
Konuşuyor sevgilim benimle, şöyle diyor:
"Kalk sevgilim, güzelim, gel yanıma,
Kış geçti gitti bak,
Yağmurlar dindi.
Boy atmaya başladı kırlarda çiçekler,
Zamanıdır türkü çağırmanın;
Kumrunun kuğuması duyuluyor
Memleketimizde, kulak ver.
Çiçeklendi, meyvaya durdu incir ağacı.
Mis gibi kokular yayılıyor çiçeklenen asmalardan:
Kalk sevgilim, güzelim, gel yanıma!"

(Çev. Osman Canberk–Eray Canberk)

SAPPHO (Eski Yunanistan)
(İ. Ö. VII. yüzyıl sonu–VI. yüzyıl başı)

44.
Hiç uyarmadan

Kasırğa nasıl sökerse
meşeleri kökünden
öyle sarsıyor yüreğimi aşk

53.
Dayanılmaz

tatlısert ağuşuyla
dizbağlarımı çözen Aşk

bir sürüngen gibi
yere seriyor beni

(Çev. Cevat Çapan)

ESKİ ÇİN SHIH - CHING (Şarkılar Kitabı) (İ. Ö. 500'lerde)

Ayva ağacı şarkısı

Bana ayva veren erkeğe,
Karşılık olarak tılsımımı veririm.
Fakat bu yine onu mükâfatlandırmaz.
Onu daima daima seveceğim.

Bana şeftali veren erkeğe,
Karşılığında güzel taşlar veririm.
Fakat bu onu yine mükâfatlandırmaz,
Onu hayatımın sonuna kadar seveceğim.

Bana erik veren erkeğe,
Karşılık olarak elmaslar veririm.
Fakat bu onu yine mükâfatlandırmaz,
Onu edebiyen seveceğim.

(Çev. Muhaddere Nami Özerdim)

Horoz öterken

Kız: Horoz ötüyor!
Sabah olmak üzere!

Erkek: Hayır sevgilim, o horozun ötüşü değil,
Böceklerin sesidir.

Kız: Fakat sevgilim, doğu aydınlandı!
Gün ağarmaya başladı!

Erkek: Fakat güzelim, gün bu kadar erken
gelmez

Bu ayın ışığıdır.

Kız: Böceklerin bu tatlı nağmeleri arasında
Gel de tatlı rüyâlara dalalım.

Erkek: Oh, hayır fazla kalmıyacağım!
Sonra beni can sıkıcı bulursun.

(Çev. Muhaddere Nabi Özerdim)

5'ler topluluğu-Adı bilinmeyen şairler (Çin) (İ. Ö. II. ve I. yüzyıl)

Giden Bir Sevgiliye

Güçlü atların çektiği arabın yola koyuldu,
Kalbim daima seni takibedecek ve asla
unutmayacak.

Şimdi sen Batıya doğru giderken,
Sana iyilikler temenni ediyorum.
Ah sevgilim, senin gölgen olsaydım,
Seni daha yakından takib ederdim.
Fakat bir karanlık etrafı kapladı, gölgen
uzaklaştı,
Oh, günün aydınlığı içinden geç, bir daha görün.

(Çev. Muhaddere Nabi Özerdim)

Lou Fu

Güneş güney-doğudan doğuyor,
Tsin'lerin evini aydınlatıyor.
Tsin'lerin güzel kızı var, Lou Fu.
İyi ipek böceği yetiştirmesini biliyor.
Dut yapraklarını şehrin güney kapısından
topluyor,
Yeşil yapraklar sepetini dolduruyor,
Darçın dalları sepetin dibini kaplıyor.
Başında topuzu, kulaklarında parlak boncukları
var,
Eteklerinin kenarında renkli bir su var,
Ceketinin yakası kırmızı.

Seyyahlar onu gördükleri zaman yüklerini
indiriyor,
Gençler onu gördükleri zaman, kasketlerini
çıkarıyor,

Çiftçiler sapanlarını bırakıyor,
Oduncular baltalarını unutuyor,
Gelen giden birbirine kızıyor,
Çünkü, hepsi oturup onu seyrediyorlar.

O anda, güneyden bir atlı geldi,
Hangi evin güzeli olduğunu sordu.
Tsin'lerin güzel kızı Lou Fu!

Kaç yaşında?

Yirmi fazla, onbeş az.

Lou Fu'ya sordu: "Beraber gidelim mi güzelim?"

O gülerek teşekkür etti,

"Ne kadar aptalsınız, sizin bir karınız, benim de
bir kocamvar."

(Çev. Muhaddere Sami özerdim)

FİLODEMOS (Eski Yunanistan)
(İ. Ö. I. Yüzyıl)

AFROTE'NİN ÖĞRETTİĞİ SEVDA İŞLERİ

Yağ koy kandile, benim dilsiz sırdaşıma
Ve git. Bir üçüncüyü kaldırmaz sevişme.
Güzelce kilitle kapımızı, Filenis!
Haydi Ksanto, kucakla beni yavuklum!
Ve sen, yüce aşklar için serdiğim döşek,
Pafos'ta bayramı kutlanan tanrıçadan;
Varsa bir eksiğin bu işte, öğren şimdi.

(Çev. Oktay Rifat)

VALERİUS CATULLUS (Latin)
(İ. Ö. 87'ye doğru – İ. Ö. 54'e doğru)

LESBIA'M

Yaşıyalım, Lesbia'm ve sevişelim,
Çatık kaşlı ihtiyarların homurdanmasına metelik
vermiyelim,
Güneşler batar, gene doğar,
Bizim için ise, kısacık ömrümüzün ışığı
söndükten sonra
Başlıyan gece sonsuz bir uyku olacaktır
Beni bin kere öp, sonra yüz bin
Sonra bin kere daha, sonra ikinci bir yüz bin,
Sonra bin daha, sonra yüz bin daha,
Sonra binlere binler katıp hesabı karıştıralım ki
Biz bile işin içinden çıkamıyalım,
Ve bu kadar çok öpüştüğümüzü bilen bir hasudun
nazarına uğramıyalım

(Çev. Süheylâ Yanık)

OVIDİUS (Latin)

(İ. Ö. 43 – İ. S. 18)

SEVİŞME YOLU'ndan (AŞK SANATI)

.....

İlkin utanışı, kalamaz ilgisiz erkeğin
Sevişlerine, içinden bir eğilim duyar...
Güveni var demektir güzelliğine,
Kadının gelmesini bekleyen delikanlının.
Erkeğe düşer ilkin sevmek, yalvarmak,
yakarmak.

Sarar yüreğini kadınların tatlı sözler,
Erkektir yalvarması gereken, kadın ister,
Sever kendine yalvartıp yakartmayı...

Bilmelisin yalvarmanın, yakarmanın yolunu.

Juppiter bile yalvarırdı yiğit kızlara

Boyuna, bir tek kadın yoktur ki yüce Tanrıya

İlkin eğilim göstermiş olsun, varma üstüne

Yalvarışların büyük gönüllükle

Görürsen karşılandığını, çek ordan ayağını.

Düşer kadınların çoğu elinden kaçanın

Ardına, tiksindir ayak diretenden boyuna,

Kaçınır verilmek için dayatılandan

Azıtma işi, gitme ileri, baş ağrıtmak çok...

Açıkça çıkmaz ortaya sevgi, umma bunu.

Bakarsın gönüldeşlikle girer yoluna sevgi.

Ne kızlar bilirim ele avuca sığmaz,

Kanmış böyle tatlı sözlere, aldanmış,

Sevgideş olmuş gönüldeşken, sevmiş arkadaşını...

Yakışmaz bir gemiciye aklık, sular, dalgalar.

Güneş yakar, kızartır onu, esmerleşir...

Bir tarımcıya da yakışmaz aklık, tarlayı
Ağır sapan demiriyle eşen, toprağı karana..
Evet sana da yakışmaz öyle apaklık
Ey *Pallas*'ın alınlığını taşıyan başarı ardından
Koşan, solgun gerek sevenlerin yüzleri,
Budur sevgiye yakışan, deliler inanmaz
Bunun doğru olduğuna, onlar kanmaz...
Upuçuktur yüzü ormanlarda Side'yi arayan,
Sever *Orion*'un, solgundur yanakları
Naiad'a vurgun *Daphnis*'in, belli olur
Yüreğinin acısı kişinin bitkinliğinden.
Çekinme parlayan saçlarını yaşmakla örtmekten.
Eritir, bitirir delikanlıları uykusuz geceler,
Bundan anlaşılır çekilen acıların derinliği,
Sevginin gücü, sana karşı duyulan acı
Ulaştırır seni ereğine, seviyor neylesin,
Demeli seni gören, acısın sana...
Yakınayım mı, susayım mı, bilinmez olmuş
Günümüzde doğruluk eğrilik, seçilmez olmuş..
İçi boş bir kavram sayılır gönüldeşlik...
Övemiyor kişi sevdiği kadını gönüldeşine,
Elinden almaya kalkıyor sevdiğini, güvendiğin,
İçini döktüğün bildikler, oysa göz koymamıştı
Achilleus'un karısına *Actor*'un oğlu,
Dokunmamış *Phaedra*'ya *Pirithus*' nasıl
Sevmişse *Phoebus Pallas*'ı, *Pylades*
Hermiona'yı, *Tyndaros*'un kızını *Castor*, kardeşi
Irmağın ortasında bal, çalıklarda yemiş
Aramaya benzer günümüzde bu doğruluk...
Yasak olanı çeker önüne gelenin gönlü:
Doyulmaz tadına başkasına acı verenin de.
Ne acıdır sevenlerin yavılardan değil
Gönüldeşlerden sakınması, çekinmesi.

Evet kaçınmak gerekiyor yakın bildiklerden,
Kardeşlerden, amca oğlundan, arkadaştan
bile...

Bunlar olmuş gerçek sakınmalık kimseler.

Artık kestim sözü burada: çok kadınlar

Vardır değişik yaratılıştta, bir gönüle

Bin yol bulunur öyle de olsa.

İyi gelmez bütün yemişlere bir toprak,

Kimi asma yetiştirir, kimi zeytin,

Kiminden bol bol alınır ürün, yer yüzünde

Kişilerin sayısınca değişiktir yaratılışlar.

Anlar gönül eri olan bunların dilinden.

Proteus gibi olmalı, duru sularca

Akmalı, bir gün arslan kesilmeli

Bir gün ağaç, bir gün kıllı domuz.

Hani balık vardır kancayla tutulur,

Yemle yakalanır, balık avlanır ağla...

.....

Tiksinirim sevişirken armağan verir gibi

Davranan, bunun bir görev sayan, üstten bakan

Kadın için görev değil bu bence, yaşamadır.

Deli eder beni ezdikçe kadın iniltileri,

Binince, sıkınca, sıkıştırınca yalvarışları.

Bayılırım severken bakmaya kadının, dönen,

Dolanan gözlerine doyasıya.

Biterim sokuldukça kendini vermeyişine, birden...

Vermez tadın iyisini doğa ergenlik çağlarında,

Yedi yaşından sonra başlar olgunlaşmaya

Sevme, sevişme, birleşme duyguları.

Varsın yeni çekilmiş içkiler için evlenenler,

Ben eskisini severim, *Consul*'ler çağından kalma.

Kolay kolay bükülmez, kırılmaz eski çınar,

Batar çıplak ayaklara yeni biçilen çayır.

Tutar mı *Helena*'nın yerini *Hermione*,
Anasından güzel denir mi *Goerge*'ye?
Katlanan kazanır kadınla sevişmede
Sonunda çıkarır tadını bol bol, güzelce.
Bak işinin eridir yatak birleşenleri sarmada.
Kapa odanın kapısını, dışarda kal ey *Musa*
Sensiz de bilirler güzel konuşmasını.
Boş durmasın sol elin iki gönül bir olunca
Yatakta, çok iş becerir parmaklar, yerinde,
Sevişme, birleşme diye can attırır kadına
Gizliden gizliye parmak uçları.
Böyle başlamış sevişmeye *Andromache* ile
Yiğitler yiğiti *Hector*,
Yalnız savaşta göstermedi, işbilir olduğunu.
Böyle yapmış büyük *Achalleus* da tutsak,
Lyrnesos'lu *Briseis*'e, savaş dönüşünde
Yorgun argın yumuşak yatağa düştüğünde demiş:
Dokunur musun bu ellere *Briseis* gelsem yanına,
Phyrigialı'nın kanıyla bulanana bu ellere?
Acımak, üzölmek bilmezsin, sevinirsin,
O güzel boyunu posunu okşayan,
Başarılar kazanan ellerden,
İnan bana, ivmekle tadı çıkmaz sevginin,
Yok yok, adım adım suyunca suyunca olur.
Bir yol çıkar tadını, okşa kadını inceden,
Uyansın, dişilik damarı kabarsın, bırak
Düşünme artık karşı koyar, utanır, diye.
Görürsün ıslıl ıslıl yanar, dolunan gözler
Suların üzerinde yansıyan güneş ışınlarınca.
İnler, sarılır, ısırır, acıtır, bırakmaz seni,
İniltiler, tatlı sözler dökölür ağzından.
Sevişmede ne sen aşırı git, geç kadını,
Ne de kadın bastırsın, üstün gelsin sana.

Başbaşa varmak gerek amaca, böyle çıkar tadı.
Bir erkek alta düşer, bir kadın
Doyum olmaz tadına bunun.
Bir ikinci koşu başlar burada, sevişmede;
Sürdüreyim dersen işin tadını kaçırma
Yenile, şıpşak bir daha yapıver yaptığını.
Korkulur bir yanı yoksa durmanın çekinme,
Sarıl bindiğin atın koşumlarına dörtnala sür.
Bitmiş burada yazım: sevimli gençler gelin
Bana hurma dalları getirin, başlık yapın
Güzel kokulu mersinlerden başıma koyun.
Sayrılar sağlıtan öğretiyi kuran *Podahrius*,
Mızrak atışta, yiğitlikte *Aeacides*,
İyi düşüncede *Nestor*, biliciler başı *Calchas*,
Ok atışında *Telamonoğlu*, savaş arabası sürmede
Automedon neyse ben de oyum gönül işlerinde.
Ululayın, yalvaç görün beni sevenler, övün,
Övündürün, söyleyin türkülerimi, yayın,
Duyulsun adım bütün yeryüzünde.

(Çev. İsmet Zeki Eyüboğlu)

MABEYİNCİ PAVLOS (Eski Yunanistan) (IV. yüzyıl)

TANTALOS

Dudak dudağa yatıyorduk
Parmaklarıma doluyordu çıplak memeleri
Boynunun gümüş ovasında dörtneleydi coşkum,
birden: herşey bitti.
Artık yatağına almıyor beni. Yarısını
Aşka adamış gövdesinin,
Yarısını usluluğa: arada ölen benim.

(Çev. Cevat Çapan)

SİR

Semiramis ecenin surları sanki,
Seni benden ayıran şu ince fistan.
Gel atalım urbaları üstümüzden,
Etete sarılalım, anadan doğma,
Kavuşmadık yerimiz kalmasın, güzel!
Göğsün göğsümde, dudakların ağzımda
Susalım; sessizlik ve sırdır ötesi.

(Çev. Oktay Rifat)

FİLİNA

Kurban olsun kız oğlan kız tazeliği
Sendeki gençliğe güzel Filina.
İstemem ellenmemiş körpe memeyi,
Bu olgun yemişler benimken koynunda.
Elin baharından güzeldir sende güz,
Sende kış, elin yazından sıcak bana.

(Çev. Oktay Rifat)

HSIAO YEN (İmparator) (Çin) (464 – 549)

İNSANLAR AŞKLARINI SAKLARLAR

Kim söylüyor ki, istiyormuşum,
Senden böyle uzaklarda yaşamak, ayrı kalmak.
Elbiselerim hâlâ senin taşıdığın koku ile dolu,
Hâlâ elimde senin gönderdiğin mektup duruyor.
Kemerimde bir çift kordelâ var;
Bunun aynı kalb bağlılığı ile bizi biribirimize
bağladığını rüyamda gördüm.
İnsanların aşklarını sakladığını bilmiyor musun,
Koparılmaya kıyılmayan güzel bir çiçek gibi?

(Çev. Muhaddere Nabi Özerdim)

Lİ T'AI – PO (Çin)

(705 – 762)

CHANG – KAN TÜRKÜSÜ

Sen bir okul öğrencisi
Ben de bir küçük kızken,
Dolaşırdın kamış sıriklarla
Gözetlerdim seni geçerken.
Şen çocuklardık o zaman
Chang–kan köyünde yaşayan,
Ben bir kadını şimdi
Sen bir koca adam.

Ondört yaz geçmiş, hayret,
Karın olalı senin;
Bakamaz gözlerim gözlerine
Korkuyorum seviden, yaşamdan.
Loş köşelere gizleniyorum,
Gelemiyorum çağrına,
İşte yıl erdi sona
Her şeyleri örttü sevi.

Biliyorum sadıktın
Seven bir erkek gibi,
Irmak kıyısında bekleyen
Düşlerinin kadını;
Ama duruyorum ben şimdi
Balkonda tek başıma,
Gözleyip bekleyerek
Taş kesilen kız gibi.

Coşkun sular aştın,
Gittin Chu-tang'a dek
Maymunların kayalara tırmandığı,
Bense bekledim Chang-kan'da.
Yitik ayak izlerini aradım
Şimdi yeşermiş olan;
Otları silip süpürdüm ama
Yeşil izleri duruyor hâlâ.

Solgun batı-bahçesinde
Güz yaprakları var;
Ağustos güneşiyle sararmış,
Kelebek kanatları gibi.
Çimenden çimene
Uçuşlarına bakıyorum,
Eziliyor yüreceğim
Onlar gelip geçerken.

Hüzünle otura durdum,
Alını yitirdi yanaklarım.
Bir mektup ilet ötelerden
Yorulmaz bir haberciyle:
Zamanında bildir bana
Geminin geçişini
Korkunç batı boğazlarından
Ki karşılayayım seni.

Ulaşacağım sana
Söylediğim yerde;
Chang-fang'ın kumları bile
Engel olamaz bana.
Sakınmam güçlüklerden
Giderken sana doğru;
Bir kadınıam artık ben
Ve öyle seviyorum ki seni.

(Çev. Yekta Ataman)

UZAK SEVGİLİLER

Sis bastırmış iyice, sular yükselmiş;
Yolu yok haber salmanın, mektup iletmenin.
Sadece ay-bulutlar ötesinde, mavi gökte.
Parlıyor üzerlerinde uzak sevgililerin.
Bütün gün aklımda bu, neye baksam:
Yürek dayanamıyor.
Açılması güç bir kilit gibi çatık kaşlarım.
Her gece, gölgesi gelir diye düşümde,
Yarısını ona ayırıyorum üstümdeki yorganın.

(Çev. Cevat Çapan)

WU'LU GENÇ KIZ

Üzüm şarabı,
Altın kadehler,
Bir de WU'lu
Bitirim bir kız;
Binmiş midilliye gelir,
Yaşı dersen onbeş.
Maviye boyamış kaşlarını,
Ayağında da
Pembe kadifeden pabuçlar.
Bir konuşur; kuşdili sanki,
Ama bir türkü söylesin
Bayılırsın, büyülenirsin
Ziyafet te masanın üstündeki
Kaplumbağa kabuğunun içinden.
Oturmuş kucığıma
İçer içer sarhoş olur.
Ah çocuk, ah..., ama
Ama o ne öpücükler
O zambak işlemeli
Perdelerin ardında...

(Çev. L. Sami Akalın)

OTOMO YAKAMOŞİ (Japonya) (718 – 785)

GENÇ BİR KADINA

Soho ırmağında sal üstünde
Kuşların öttüğü yerde
Ne zaman gelsem sana
Cam durusu suları
Geçip at sırtında?

Nasıl olduysa gördüm
Gülüşünü rüyamda
Kalbimde yakıyorum şimdi
Sönmez alevini aşkın.

Nasıl eridim, eridim
Umutsuz aşkımla,
Ben ki bir zamanlar kendimi
Güçlü bir adam diye bilirdim.

(Çev. Ülkü Tamer)

TU MU (Çin)
(803 – 852)

AYRILIŞ II

Aşk burada, ama hiçbir aşk belirtisi
gösteremiyorum,
Şaraplar gelmeden gülüşler gelmeyecek gibi.
Eriyen mumların bile bu ayrılığa ağlayacak
yürekleri var;
Bizim için damla damla gözyaşı dökcekler, gök
ağarana kadar.

(Çev. Gürkal Aylan)

KU HSIUNG (Çin)
(X. yüzyıl)

"DUYGULARIN AÇIKLANMASI"

Görünürde yoksun tüm gece, neredeydin?
Hiçbir haber gelmedi.
Kokulu odam kapalı.
Yüzüm asık, ay yeni yeni batmakta.
Nasıl dayanabilirim sensizliğe,
Yorganın altında ağlayarak mı?
Yüreğimin yerine koy yüreğini,
Anlarsın belki acımın derinliğini.

(Çev. Gürkal Aylan)

MİBU NO TADAMİNE (Japonya) (X. Yüzyıl)

Aşıkmışım,
Şimdi herkesin ağzında bu.
Oysa, sevmeye başladığım zaman,
Bir tek bilen yoktu.

(Çev. Sami Feriel)

Şairi bilinmiyor (Japonya) (X. Yüzyıl)

Rüyalar, dinleyin beni rüyalarım.
Bir araya getirmeyin beni
Sevdiğim erkekle
Uyandığım zaman
Öylesine başlıyor yalnızlığım.

(Çev. Sami Feriel)

ÖMER HAYYAM (İran) (1022 – 1122)

Canımın içi, hoş gelip safalar getirdin,
Geldin ya ikircikliyim, bilmem ki sen misin?
Bir gönülcük değil, çok otur Allahı seversen,
Çok otur, bileyim geldin mi, gerçek mi, sen misin?

(Çev. Enver Gökçe)

Sevgili, seninle bir pergel gibiyiz:
İki başımız var, bir tek bedenimiz.
Ne kadar dönersen döneyim çevrende:
Er geç başbaşa verecek değil miyiz!

(Çev. Sabahattin Eyuboğlu)

SADİ (İran) **(1203 – ?)**

Bak geldi bahar mevsimi gül lâle ve çiğdem
Yer yer açıyor sen neye topraktasın ey can
Kabrinde bulutlar gibi hep gözyaşı döksem
Bir gün ne olur sen de bu toprakta açılсан.

(Çev. Orhan Veli Kanık)

Gel gör ki sensiz
Âşıkım gamdayım şaşkınlıktayım.
Gel kör ki sensiz
Hastayım.

(Çev. Cemal Süreya)

FRANCESCO PETRARCA (İtalya) (1303 – 1374)

SONNET

Dağılır yele karşı altın saçları
Uçuşurdu bin bir büklüm içinde.
Bir hoş ışık vardı gözlerinde
Pırlıl pırlıl, sönmüş o zamandan beri

Bir iyilik sarardı yüzünü bazan
Bilmem, belki bana öyle gelirdi.
Ben, o sevdadan can atan deli
Nasıl yanıp tutuşmazdım o zaman.

Yürüdü mü yerden kurtulurdu sanki
Melekler öyle yürüse gerek. Sözleri
Bir başka türlüydü insan sözlerinden.

Gökte bir ruhtu o, bir canlı güneşti.
Öyle gördüm ben; öyle değilmiş şimdi.
Yay gevşemiş, ne çıkar, yara gitmez gönülden.

(Çev. Sabahattin Eyuboğlu)

HAFIZ (İran) (1325 – 1390)

GAZEL

Yüzünün hayalini gözümün iş yurduna nakşettim. Senin gibi bir güzeli ben, ne gördüm, ne de işittim!

Seni aramakta şimal rüzgârına eş oldum, onunla at başı bir koşmaktayım ama o salına salına yürüyen selvi boyunun tozuna bile erişemedim!

Benim böyle vahşî ceylân gibi dağlara düşüp adamlardan ürkmeme sebep, kara gözleriyle gönüller çeken gerdanıdır; suç hep onlarda!

Bal çeşmesine benzeyen ağzının iştiyakıyla ne göz yaşı tanaları saçtım; şarap satan lâl dudaklarından ne işveler satın aldım!

Bakışlarıyla yaralı gönlüme ne oklar attın, civarında ne mihnet yükleri taşıdım!

Ey seher yeli, sevgilinin civarından bir toz getir bana... yaralı gönlümden gelen kan kokusunu o toprakta duydum.

Civarından bir rüzgâr geldi geçti. O rüzgârın getirdiği kokuyla konca gibi kanlı gömleğimi yırttım!

Vuslat gecesine ererim ümidiyle dert ve mihnet gününde oturdum ama ağzının hükmettiği bir devirde gönlümün muradından tamahı kestim ben!

Ayağının toprağıyla Hafız'ın gözünün nuruna andolsun... yüzün olmadıkça göz çırağından bir aydınlık bile görmedim.

(Çev. Abdülbaki Gölpınarlı)

RUBAİLER

★

Niyaz ederek sümbül gibi saçlarına yapıştım da,
bu sevdalı âşıkın bir çaresini bul, dedim. Dedi ki:
Dudağıma yapış, saçlarımı bırak... Güzel bir geçi-
me sarıl, uzun ömre değil!

★

Tatlı ağızlı güzeller, ahidlerini sona götürmezler,
sözlerinde durmazlar... güzelleri sevenler de can-
larını âşıklıktan kurtaramazlar. Sevgili, senin
muradına ram oldu mu âşıklar arasında artık
adını bile anmazlar senin!

★

Boyu hakikaten bir selviye benzeyen ay yüzlü gü-
zel, eline ayna almış, yüzünü bezemekteydi.
Kendisine bir mendil hediye ettim, dedi ki: Bu-
nunla vuslatımı mı itiyorsun, sendeki bu hayal,
ne olmayacak hayal?

★

Güzellikte benzeri olmayan o ay, o misk benli dil-
ber, elbisesini soyununca şeffaflıktan göğsündeki
gönlü bile görmek mümkün: Sâf ve berrak suda
mermer parçasına benzer katı bir şey!

★

Seni öpmek, kucaklamak isteğiyle öldüm, taze ve
lâtif lâl renkli dudaklarının hasretiyle bittim.
Hikâyeyi uzatmayalım, kısa keseyim. Gel, tekrar
gel... seni bekleye bekleye mahvaoldum!

(Çev. Abdülbaki Gölpınarlı)

CHARLES D'ORLÉANS (Fransa) (1391 – 1465)

BALLADE

Güzelim, sultanım, bir tanem, sevdiğim,
ben kulunuzdan bir ballade dilediniz,
Bunu ben elbette bir buyruk bilirim;
Seve seve yaptım hep bilmelisiniz;
Buyurun işte bir kere bakınız,
Katlanıp okursanız görürsünüz derim
Gerçekten ne büyük yaram anlarsınız
Bunu benim ağzımdan duymanızı isterdim.

Güzelliğinizin kulu kölesiyim
Bir size bağlıyım size bir biliniz
Kulunuz olmakla çoşar gönenirim,
Ama nasıl yanar içim nasıl bilseniz
Çoğu göremezsem sizi inanınız.
Size yazmak belki tek şey sevmediğim
Ah mümkün olsaydı nolurdu bakınız
Bunu benim ağzımdan duymanızı isterdim.

Danger, o azılım, tek düşmanım benim
Koyvermez beni bir türlü bilmezsiniz
Hep ket vurur işime, nasıl diyeyim?
Üzülsem ah nasıl sevinir bilseniz;
Anlatmaya kalksam inanmazsınız
Bu zavallı bomboş satırlar bilirim
Uzar gider sade; bunun için yalnız,
Bunu benim ağzımdan duymanızı isterdim

(Çev. İlhan Berk)

RONDO

Tek sevgilim, sevincim, kadınıam her an
Madem yaşıyacağım senden uzak,
Yok başka hiçbir şey beni avutacak,
Sevincimi getiren bir tek anıdan.

Azalırken, Umut içinde sıkıntım,
Zaman zaman da geçip gitmiş olacak,
Tek sevgilim, sevincim benim, kadınıam
Madem yaşıyacağım senden uzak.

Acılarla sarmaş dolaş yorgun yüreğim,
Bir gün sizinle çekip gitmek isterse,
Buna karşı gelmek değil elimde
Güzel gençliğinizi görünceye değin,
Kadınıam, tek sevgilim, sevincim benim.

(Çev. Abdullah Rıza Ergüven)

CLÉMENT MAROT (Fransa)
(1496 – 1544)

SEVGİLİ AYRILIĞI

Gitti gidenlerle biricik sevgili
Düşünmeden nasıl da gitti
Sarıp sarmalayıp yüreğimi
Ölünceye değin kalacak orda.
Gitsin, sarmış bir kez içimi
Artık acı gerekmez bana.
Görmek istemez gözlerim buraları
Verin bana uzak sevinçleri.
Elveda, gözümün gönlümün beğenisi.
Umudum, varım yoğum elveda..

(Çev. Abdullah Rıza Ergüven)

PIERRE DE RONSARD (Fransa)
(1524 – 1585)

SONNET

Elveda güzel Cassandre, elveda güzel Marie,
Üç yıl köleniz oldum, üç yıl Bourgeil'de sizin,
Birinizin varlığı, yokluğu birinizin
Ondan böyle sevinçli gök, topraksa kederli.

Masmavi nisanlarda aşklar içinde hani
Bir ben düşkünüydim bir ben güzelliğinizin
Sonu gelmeyecek gözyaşınız, eleminizin
Saldı Ölüm Perisi mutsuzluklara beni.

Umarsız acılara batmışım sonyazımda,
Nasıl vurmuşsa başıma baharımda doğa,
Geçip gidiyor öldürürcesine günlerim.

Sevgilim zorluyor beni yalınayak, başkabak,
Belli, gideceğim bir gün yalnız, çırılçıplak
Mesken edinmeye Ilion'u Hélène için...

(Çev. Abdullah Rıza Ergüven)

HÉLÈN'E

Andiçiyorum Hélène, Mayısın ilk günü bu
İkiz kardeşleriniz Castor, Pollux adına,
Karaağaçlarla, sarmaş dolaş asmarlarla,
Çayırlar, ormanlarla yemyeşil, unuttum mu

Kutsal Bahar'la, büyük oğlu Doğa'nın, bilsen
Çayların kucağında yuvarlanan kumlarla,
Bülbüller, sabahın seher vaktinde kuşlarla
Gerekmez bana başka yerde, başka serüven.

Sizsiniz bana tad veren, benim seçilen sizce,
Sevilmişsiniz gençken, boşa gelmediniz ki:
Tutkuma boyun eğip yaşamışım keyfimce.

Benim nedeni bu varlığın, nedeni şimdi
Sürükleyip götürmüş erdem beni sevgiye:
Aldatmışsa erdemim, hoşça kal can sevgili.

(Çev. Abdullah Rıza Ergüven)

WILLIAM SHAKESPEARE (İngiltere) (1564 – 1616)

SONNETLER

66.

Vazgeçtim bu dünyadan, tek ölüm paklar beni,
Değmez, bu yangın yeri avuç açmağa değmez,
Değil mi ki çiğnenmiş inancın en seçkini,
Değil mi ki yoksullar mutluluktan habersiz,
Değil mi ki ayaklar altında insan onuru,
O kızıoğlan kız erdem dağlara kaldırılmış,
Ezilmiş, hor görülmüş, el emeği, göz nuru,
Ödlekler geçmiş başa, derken mertlik bozulmuş,
Değil mi ki korkudan dili bağlı sanatın,
Değil mi ki çılgınlık sahip çıkmış düzene,
Doğruya doğru derken eğriye çıkmış adın,
Değil mi ki kötüler kadı olmuş Yemen'e:
Vazgeçtim bu dünyadan, dünyamdan geçtim ama,
Seni yalnız komak var, o koyuyor adama.

(Çev. Can Yücel)

Kölen olmuşum senin, elden başka ne gelir,
 El pençe divanım ben arzuna, buyruğuna;
 Geçirdiğim saatler baştan başa bir hiçtir,
 Sen istemezsen eğer hizmetlerim boşuna.
 Haddim değildir küsmek sonu gelmez ânlara,
 Senin için, sultanım, saatleri gözlerken.
 Ayrılık acısını düşünmem kara kara
 Sen bir kere kölene uğurlar olsun dersin.
 Kıskaç kuşkularımd haddim değildir sormak
 İçli dışlı olduğun kimdir, nedir işlerin;
 Nasibin bir put gibi hiç düşünmeden durmak
 Saçtığın mutluluğa yanarak derin derin.
 Öyle körkütük sadık bir köledir ki sevda,
 Seni kötü göremez bin kötülük yapsan da.

(Çev. Talât S. Halman)

ROMEO VE JULIET'den

....

Dur, şu karşıki camdan süzülen ışık da ne?
Anladım şark orası, Juliet'se güneşidir!
Yüksel, ey güzel güneş, şu hasut ayı öldür!
İlâhın olan aydan daha güzelsin diye
Bak nasıl ay sararıp soluvermiş kederden:
Mademki kıskanıyor, vazgeç kulluk etmekten.
Bâkir elbisesinin soluk yeşil rengi var,
Sen onlara bürünme, onu deliler takar.
Sevgilim. Ta kendisi! Aşkımdır, eşimdir bu!
Ah! Ne olur belsiydi sevgilim olduğunu.
Konuşuyor, gene de ses çıkmıyor ağzından;
Ne çıkar, anlatıyor arzusunu gözleri,
Ben onlara veririm cevabımı, fakat o
Benimle konuşmuyor; benimki de küstahlık.
Gökyüzünün belki en güzel iki yıldızı
İşleri varmış gibi "şu küçük yuvamızı
Ne olur dolduruver biz gelinceye kadar"
Diyerek gözlerine sanki yalvarıyorlar.
Gözler gökte, yıldızlar olsaydı gözlerinde
Yıldızı soldururdu yanağın üzerinde ürperen şu
parıltı.

Güneşin solduruşu gibi kandili tıpkı.
Gökyüzünde fezanın içerisinden gözleri
Öyle parlak bir ışık yağmuru serperdi ki,
Kuşlar öterdi, gece sona erdi sanarak.
Yanağın eline ne güzel dayamış, bak!
Ne olur o yanağa değebilmek için ben
Elinin üzerinde olsaydım bir eldiven.

(ev. Yusuf Mardin)

JOHN DONNE (İngiltere)
(1572 – 1631)

ŞAİRDEN YATAĞA GİREN YÂRİNE

Gel, hanım, gel hâlim kalmadı gözümü kırpacak
Bu dert beni ya öldürecek, ya kurtaracak;
Hani çoğunluk hasmıyla göz göze gelir de insan
Dövüşmese de karşıdan kollamaktan yorulur ya...
Çıkar şu kasnağı, cennetin hâlesi gibi
Işıldar da cennetten alâsını kuşatır.
Çöz üstündeki şu pırıltılı göğüslüğü,
Çöz de ayran budalaları baksın, apışsın kalsın.
Soyun dântellerinden, sen soyunurken 'haydi'
diyor
Âhengi çingirakların, 'geldi yatma vakti'
Çıkar şu hasetle baktığım bahtiyâr baleni,
Nasıl o kadar yakın da tenine hem de o kadar
pervasız!
Çıktı mı elbisen, öyle bir manzaradır ki görünen
Sanki çiçekli kırlardan
Gölge devşirir gibi tepeler.
At gitsin şu telden tacı, at da çıksın meydana
Saçlardan tacın lüle başında.
Haydi şimdi de sıra şu kunduralarda, sonra
Gel gir aşkın kuytu mâbedine, bu kuştüyü
yatağa.

Derler ki böyle beyaz elbiselerle görünürmüş
İnsanoğluna cennetin melekleri; Senin meleğim,
Muhammed'in cennetinden alâdır sunduğun
Cennet; Huzur bulmayan ruhlar
Beyaz giyip dolaşmış bir de, bundan da
Anlamalı ki kötü ruhlar denilen şey başka
Bunlar diken diken eder saçımızı korkudan
Berikiler ise tüylerimizi ürpertir çok çok.

İzin ver okşayan ellerime, bırak gezinsin
Keyfince öne, arkaya, araya, yukarı, aşağı
Ey benim Amerika'm! Seyyâhın yeni ayak bastığı
diyârlar,

Bir krallık ki ancak tek nefer oldu mu
Ordusu, rahat eder içim, cevher mâdenim benim,
Sultanlığım, ne bahtiyârlık gezmek seni karış,
karış!

Ancak böyle bağlandı mı elim kolum özgürüm ben
Elimin değdiği yer mührümdür o zaman.

Çırlıçıplaklık! Senden başlar, bütün hazlar,
Bedenden azâde ruhlar misâli elbiseden ezâde
Olmalı ki bedenler bütün bütüne tadılsın zevkler.
Atalanta'nın* altın topları sanki
Siz kadınların takıp takıştırdığı,
Atılmış erkeklerin önüne, öyle atılmış ki
Baktı mı budalanın biri, sırf ziyneti
Görür çamurdan ruhu, kadını seçemez gâfil.

(*) Mitoloji'ye göre hippomedes, Atalanta'nın dikkatini başka yere çekmek için altın topları atarmış. Donne burada öyküyü tersine çeviriyor.

Bir de anlayışı kıt adamlara resimler yaparlar
hani,

Ya da cicili bicili kitap ciltleri, işte öyle

Giyinir kuşanır bütün kadınlar.

Halbuki öyle derin kitaptır ki hepsi, ancak

(Eğer şâdederlerse iltifat edip)

Bize kısmet olur açıp açıp okumak. Mâdem ki
böyledir,

Göster bana kendini, utanma sıkılma

Eben farzet beni, sıyrır şu beyaz çarşafı

Eldeğmemişliğin ne vebâli var ne günâhı.

Sana yol olsun diye ilk ben soyundum bak;

Bu tereddüt neden? Var mı daha alâ

Sarıp sarmalayan kadını, erkekten?

(Çev. Fatih Özgüven)

ANDREW MARVELL (İngiltere)
(1621 – 1678)

ŞAİRDEN NAZENİN YÂRİNE

Dünya yetseydi ve zaman
Bu naz Sultânım, olmazdı kabahat
Oturur bir köşeye, düşünürdük
Ne yana gidelim, nerede geçirelim
Aşkımızın upuzun gününü?
Sen Hindistan'da Ganj sahillerinde yakutlar
Toplardın; ben sular kabarıncaya dek
Humber'in başında ağlar inlerdim. Tufandan
On yıl öncesine dek severdim,
Gık demeden; sen de eğer keyfin isterse
Aşkımı reddederdin Yahudiler imâna
Gelenek dek; bir sebze gibi sevdâm
Krallıklardan da geniş, daha da yavaş
Gelişir, serpilirdi; gözlerini övmek için
Yüz yıl harcardım bir de alnına hayran
Bakmaya; her bir göğsüne ikiyüzer yıl
Geri kalana otuzbin yetmezdi.
Her bir yanına en az bir asır, son
Asır da sererdi gönlünü gözler önüne.
Çünkü Sultânım, budur sana lâıyk olan
Ne de daha az sevmek geçer aklımdan.

Ama hep ardımda işittiğim
Zaman'ın kanatlı arabasıdır gitgide yaklaşan,
Ve önümüzde uzanıp giden
Uçsuz bucaksız çöllerdir sonsuzluğun.
Güzelliğin birgün görünmez olacak,
Ne de mermer lâhtinde çınlayacak
Benim dünyayı tutan şarkım; sonra börtü böcek

Kastedecek o nicedir el sürdürmediğin bekârete,
Ve o senin çıtkırıldım onurun toza toprağa
karışır,

Kül olur benim bütün şehvetim.
Mezar fena yer değildir, kafanı dinlersin
Ama sanmam ki orada sevişilsin.

Öyleyse gel gençliğin terütaze
Sabah çiği gibi ıştırken teninde
Ve gönlünün meyli alev alev tutuştururken
Her bir gözeneğini, gel gönlümüzü hoş edelim
Vakit varken; gel, şimdi gel, sevdâlı şâhinler
Gibi, miskin akışında pineklemektense
Zamanın, bir oturuşta oburca silip süpürelim
Zamanı; gel bütün gücümüzü bütün gönül
Hoşluğunu bir yumağa sarıp, sarmalayalım;
Ve payımıza düşeni hazlardan dişimizle
tırnağımızla

Söküp, çıkaralım hayatın demir mazgallarından.
Böylece gökte çakılıp kalmaz
Belki güneşi bahtımızın, ama koştururuz ya
Onu deli gibi ardımızdan.

(Çev. Fatih Özgüven)

WOLFGANG VON GOETHE (Almanya) (1749 – 1832)

SEVGİLİ YAKINLIĞI

Seni hatırlarım sulara günün
Şavkı vurunca

Seni hatırlarım, dalgalara ay
Renkler verince.

Seni görür gözüm uzak yollarda
Tozlar kalkarken;

Derin gecelerde, dağ yollarında
Yolcu titrerken.

Seni işitirim, boğuk seslerle
Su yükselince;

Kırlarda sükûtü dinlerim gece
Her şey susunca;

Uzakta da olsan, ben yanıdayım,
Sen yanımdasın.

Gün söner, yıldızlar ıştır gökte, ah.
Burda olsaydın.

(Çev. Selâhattin Batu)

DİNMIYEN AŞK

Bakmadan kara, yağmura,
Göğüs vererek rüzgâra,
Kayalar içinde ıslak,
Sisleri aşır koşarak,
Sevmek, bıkmamak sevgiden!
Dinlenmeden, ara vermeden!

Ömrün tadını, neşesini
Taşımadansa boş yere
Ben ıstırabı, acıyı
Üstün tuttum sevinçlere.
O yakınlık duygusunu,
Gönülden gönüle akışı;
Ah, bir şeye benzemez
İnsanı yaratır acı!

Nereye kaçayım, nereye?
Ormanlara mı, ırağa mı?
Boşuna her şey, boşuna!
Tek sevinci var bu ömrün
Huzura varmayan neşe
Ey aşk! Her şeyin başı!

(Çev. Selâhattin Batu)

FRIEDRICH VON SCHILLER (Almanya) (1759 – 1805)

GENÇ KIZIN YALVARIŞI

Ağaçlar hışırdıyor, uçuşuyor bulutlar,
Yeşil kıyılarda bir kızcık oturmuş ağlar;
Koskocaman dalgalar çarpışırken öfkeyle,
Kapkaranlık gecede kız ah ederken böyle,
Perdelenmiş gözleri yaş döküp sızlamaktan.

"Kalbim üzgün, dünya boş, sanki korkunç bir
mezar.

Ne bir sözümü dinler, ne bir arzumu yapar!
Ne olur, kutsal varlık, yanına çağır beni,
Dünya saadetini, yeryüzü nimetini,
Hepsini tattım, sevdim, yaşadım ben bir zaman!"

Gözlerinden boş yere akıyor kanlı yaşlar,
Ölenleri diriltmez bu acı yalvarışlar,
Ama tatlı bir sevgi uçup gidince böyle,
Seni avunduracak tek bir şey varsa, söyle,
Söz veriyorum sana bir Tanrıça olarak!

"Bırak boş yere aksın, coşkun bu kanlı yaşlar,
Öleni uyandırmaz gerçi bu yalvarışlar,
Ama tatlı bir aşkın sevinci arkasından
Yas tutan kalb için en güzel saadet, inan,
Sevginin acısıyla kana kana ağlamak!"

(Çev. Burhanettin Batıman)

LORD BYRON (İngiltere)
(1788 – 184)

BİRİNCİ SATIR

Artık gezintilere çıkmayacağız.

Geceleyin geç vakit,
Gönül ne kadar çekse de
Ay ışıldasa da.

Kılıç nasıl yıpratırsa kınını
Ruh da göğsü öyle aşındırır
Gün gelir kalb durur solumak için
Aşk dinlenmek ister.

Hep sevişmek içinse de geceler
Gün ışığı çabuk çıka gelir
Ama gezintilere çıkmıyacağız artık
Ay ışığında.

(Çev. Halit Çakır)

ALPHONSE DE LAMARTINE (Fransa)
(1790 – 1869)

GÖL

Ebedî gecesinde bu dönüşsüz seferin
Hep başka sahillere doğru sürüklenen biz
Zaman adlı denizde bir gün, bir lâhza için
Demirliyemez miyiz?

Ey göl, henüz aradan bir sene geçti ancak,
Seyrine doymadığı o cânım su yanında
Bir gün onu üstünde gördüğün şu taşa, bak
Oturdum tek başıma!

Altında bu kayanın yine böyle inlerdin;
Yine böyle çarpardı dalgaların bu yara,
Ve böyle serpilirdi rüzgârla köpüklerin
O güzel ayaklara.

Ey göl, hatırında mı? bir gece sükût derin,
Çıt yoktu su üstünde gök altında, uzakta,
Suları usul usul yaran kürekçilerin
Gürültüsünden başka.

Birden şu yeryüzünün bilmediği bir nefes
Büyülenmiş sahilin yankısıyla inledi.
Sular kulak kesildi, o hayran olduğum ses
Şu sözleri söyledi:

"Zaman, dur artık bahtiyar saatler, siz
Akmaz olunuz artık!
En güzel günümüzün tadalım o süreksiz
Hazlarını azıcık!

"Ne kadar talihsizler size yalvarır hergün,
Hep onlar için akın;
Günleriyle birlikte dertlerini götürün,
Mesutları bırakın.

"Nafile, isteyişim geçen saniyeleri;
Akıp gidiyor zaman;
Geceye: "daha yavaş" deyişim boş; tan yeri
Ağaracak birazdan.

"Sevişmek! hep sevişmek! akıp giden saatin
Kadrini bilmeliyiz!
İnsan için liman yok, sahil yok zaman için,
O geçer, biz göçeriz!"

Kıskanç zaman, kabil mi sevginin kucak kucak
Bize zevki sunduğu sarhoş edici anlar,
Kabil mi uzaklara uçup gitsin çabucak
Matem günleri kadar?

Nasıl olur kalmasın bir iz avucumuzda?
Nasıl yok olur her şey büsbütün silinerek?
Demek vefasız zaman o demleri bir daha
Geri getirmiyecek?

Loş uçurumlar: mazi, boşluklar, sonrasızlık,
Acaba neylersiniz yuttuğunuz günleri?
Alıp götürdüğünüz derin hazları artık
Vermez misiniz geri?

Ey göl! Dilsiz kayalar! mağaralar! kuytu orman!
Siz ki zamar esirger, tazeler havasını,
Ne olur, ey tabiat o günlerin saklasan
Bari hâtırasını!

Sakin demlerde olsun, deli rüzgârda olsun,
Güzel göl, etrafını süsleyen oyalarda,
O kapkara camlarda, sularına upuzun
Dökülen kayalarda!

İşter meltemlerinde, bir ürperişle esen,
Seslerde, ister uzak ister yakında olsun,
Yahut gümüş pullarla sular üstünde yüzen
Ay ışığında olsun!

Kuduran fırtınalar, sazlar bize dert yanan,
Meltemini dolduran kokular, hep beraber,
Ne varsa işitilen, görülen ve koklanan,
Desin ki: "Seviştiler!"

(Çev. Yaşar Nabi)

PERCY BYSSHE SHELLEY (İngiltere)
(1792 – 1822)

EMİLİA'YA

Tek olalım ben ve sen
Tek can iki bedene,
Çift olmak da ne?
Soluğum soluğuna karışacak,
Sımsıkı sarmaşacağız ve
Nabzım nabzınla atacak.

Tek umudu iki arzunun,
Tek arzusu iki ruhun
Cennetse tek, cehennemse tek ve yine
Tek yokluksa...
Ne olduysa, bana!

(Çev. Önay Sözer)

JOHN KEATS (İngiltere)
(1795 – 1821)

LA BELLE DAME SANS MERCI

Derdin nedir ki ey biçâre adam
Benzin sarı, yalnız dolaşmaktasın?
Gölün kıyısındaki sazlar soldu,
Kesildi sesi kuşların.

Derdin nedir ki ey biçâre
Böyle bitkinsin ve böyle kederli?
Ambarlarını doldurdu sincaplar
Hasat vakti sona erdi.

Ve bir zambak görüyorum alnında
Acılarla nemli, hummayla ıslak;
Ve solmakta yanağındaki güller
Ki neredeyse kuruyacak.

Kırlarda bir kadın çıktı karşıma
Güzelden güzel bir peri kızı;
Adımları hafifti, saçları uzun
Vahşi bakışları vardı.

Çiçeklerle çelenk ördüm başına,
Bilezikler, kemer ördüm kokulu;
Bana bakıp tatlı tatlı inledi
Sanki beni seviyordu.

Atımın terkisine aldım onu,
Bütün gün hiçbir şey görmedim başka;
Yandan eğilip bir peri türküsü,
Söylüyordu zira.

Bana tatlı köklerle yaban balı
Ve kudret helvası bulup getirdi;
Sonra da garip bir dille bana
"Seni seviyorum" dedi.

Beni peri mağrasına götürdü
Ağladı hep kederle inliyerek;
Yumdum o vahşi, parlak gözlerini
Dört defa öperek.

Orada beni ninniyle uyuttu
Ve bir rüya gördüm, hayat, son defa!
Son rüyasını gördüm hayatımın
Tepenin bu soğuk yamacında.

Rengi solmuş krallar, prensler gördüm
Ölü gibi sarı benizliydiler;
Hep bir ağızdan "La Belle Dame Sans Merci"
"Seni büyülemiş" dediler.

Beni ikaz için dehşetle açılan
Dudaklarını gördüm, karanlıkta;
Uyanınca kendimi burada buldum
Tepenin bu soğuk yamacında.

İşte bu sebepten şimdi ben
Yapayalnız dolaşmaktayım burada;
Gölün kıyısında sazlar solsa
Kuşlar ötmez olsa da.

(Çev. Turan Ofazoğlu)

BİR YUNAN VAZOSUNDAN

Ey baharı değişmeyen
Ey yaprakları hiç dökölmiyen
Bahtiyar gölgelikler!
Ey hiç yorulmadan
Yeni yeni türküler besteliyen
Mesut şarkıcı!

Ey hepsinden daha mes'ut,
Hepsinden bin kerre daha bahtiyar aşk!
Her zaman arzu ile yanan
Ve hiç dinmiyen;
Her zaman çırpınan,

Her zaman genç kalan aşk.
Bütün insanların kalbine
Üzüntü ve ölüm veren
Alınlarını ateşlere yakan
Dudaklarını kurutan aşk!

(ev. F. Evliyagil)

HEINRICH HEINE (Almanya) (1797 – 1856)

DÖNÜŞ'ten
13.

Evinin önünden yavrum
Sabahları geçtikçe
Pencerende görürsem seni
Sevinçler dolar içime.

Uzun uzun bakar bana
Koyu kumral araştıran gözlerin:
"Hasta, yabancı adam
Neyin var, kimsin?"

Ben bir Alman şairi
Bütün Almanya'da meşhur,
En üstün isimler söylenince
İçlerinde benimki de bulunur.

Neyim mi var, küçük kız?
Almanya'da çoklarında olan şey!
En ağır acılar söylenince
İçlerinde benimki de bulunur.

17.

Koca şehir, esrarlı şehir,
Benden selam olsun sana!
Sevgilimi bir zamanlar
Basmıştın bağrına.

Kuleler, kapılar, söyleyiniz
Hani nerde gülüm benim?
Göz kulak olun demiştim,
Hani nerde emanetim?

Kulelerin ne suçu var bunda
Kımıldayamazlardı yerlerinden
Ellerinde valizler sevgilim
Şehirden kaçıp giderken.

Şehrin kapıları, işte onlar
Bıaktılar, gitsin, sessizce
Bir kapı her zaman boyun eğer,
Bir deli kız ona açıl deyince.

80.

Salamanca surlarında
Hava çok tatlı ılık
Yanımda sevgili Donya
Yaz akşamı geziyorduk.

Güzelimin ince beline
Kemer olmuş kolum benim,
Göğsünün mağrur dolgunluğu
Üzerinde mesut elim.

Eser gelir ıhlamur ağaçlarından
Çekingen bir mırıltı ne çare
İlerden değirmenin deresi
Korkulu rüyalar fısıldar kalbe:

"Ah Senyora, seziyorum,
Gün gelir sürerler beni buralardan
Salamanca surlarında
Elveda gezintiler o zaman.

(Çev. Behçet Necatigil)

ALEKSANDR PUŞKİN (Rusya) **(1799 – 1837)**

O'na

Ansızın o eşsiz anı
Belirliğini önümde ansızın
Gelip geçici bir görüntüymüşcesine
Ve doğru gibi arı güzelliğin

Boğuntusunda umutsuz cansıkıntılarımın
Tedirginliklerinde gürültülü telaşların
Yankılandı uzun uzun okşayıcı sesin
Ve düşlendi sevgili yüzün

Yıllar geçti. İsyancı coşkun fırtına
Dağıttı önceki düşleri büsbütün
Ve unutturdu okşayıcı sesini bana
Silindi göksel yüzün

İssızlıkta, karanlığında sürgünlüğün
Yavaş geçmekte günlerim şimdi
Ne tapınma, ne bir esin
Ne gözyaşı, ne yaşama, ne de bir sevgi

Ruhum uyandı birden
Ve işte yeniden sen belirdin
Gelip geçici bir görüntüymüşçesine
Ve doruğu gibi arı güzelliğin

Vurmakta yüreğim coşkunlukla şimdi
Yaratmak için yeniden
O tapınmayı, o esini
Ve yaşamayı, ve gözyaşlarını, bir de sevgiyi...

(Çev. A. Özyalçın- Doğan Hızlan)

Halk Şiiri (Berberistan) (XVIII. yüzyıl)

CEBEL TÜRKÜSÜ

Ayşe su bulmağa çıktı sabah sabah büyük
Cebel'de,
Sevdiğini gördü yolda, yanakları kızardı birden.
Annesi: "Kızım, dedi, şafak sökmüş yanaklarında,
böyle seni alı al görmemiştim, şimdiye değin.
— Testi biraz ağırdı, ayaz vardı biraz da anne,
Yol yüzümü kızarttı benim.

Ayşe su bulmağa çıktı öğlen öğlen Büyük
Cebel'de,
Sevdiğini gördü yolda, bakiştılar elele durup.
Annesi: "Kızım, dedi, parmakların ne de kırmızı
Boyamaz ellerini hiç bir kına böyle senin."
— Yolumun gittiğince gül topladım bir parça
anne,
Dikenleri battı da kan yürüdü parmaklarıma.

Ayşe su bulmağa çıktı ikindiye doğru Cebel'de,
Sevdiğini gördü gelirken;
Dudakları kıpkırmızı döndü evine.
Annesi: "Kızım, dedi, dudakların Rif mercanı mı?
Onları hiç bu denli kıpkırmızı görmemiştim ben."
— Anne, dedi, böğürtlen yemiştim de ondan
boyandı.

Ayşe su bulmağa çıktı akşam akşam Büyük
Cebel'de.

Döndü yüzü kül gibi, saçlarıysa darmadağınık.

Annesi: "Kızım, dedi, betin – benzin uçmuş,
nedendir?

Yüzün hiç de apak görmemiştim şimdiye değin.

— Git de bana kefen bul, mezarımı kazsınlar
anne,

Beni terketti sevdiğim.

(Çev. Sait Maden)

VICTOR HUGO (Fransa)
(1802 – 1885)

AŞK NEDİR?

Şunu bil, genç kız, aşk evvelâ bir ayna,
Kadın güzelse görünmek ister onda;
Neş'elidir, hayal sever ve eğilir,
Kalbinizde mevcut fazilet, belirir,
Fenallığı ve kötülüğü de kovar,
Ruhunuzu da tertemiz ak yapar.

Sonra ayak, seni alçağa kaydırır.
El tutunmak ister zira uçurumda.
Sonra, akıntıya kapılır, gidilir,
Aşk güzel, temiz, öldürücü, inanma!
Güzel kız! O nehire asla yaklaşma!
Zira görürsün kendini de aynada,
Ve yıkanır da boğulursun orada.

(Çev. Burhan Arif Ongun)

FELIX ARVERS (Fransa)
(1806 – 1850)

SONNET

Kalbim sırrını buldu, mânalandı hayatım.
Ölmez bir aşk âniden kapladı benliğimi:
Ümitsiz acı çektim ve herkesten sakladım,
O bile kendisini bilmedi sevdiğimi.

Ah! şimdi çok pişmanım, yanında gölge gibi,
Hem ondan ayrılmadan kalacaktım, yalnız ben.
Hem ölünceye kadar mesut bir köle gibi
Hiçbir şey istemeden ve bir şey beklemeden.

Tanrı onu yaratmış melek gibi sâf, temiz,
Yaşarken etrafını dinlemeden, habersiz
Bu aşkın şarkısıyla bir gün karşılaşacak.

O kalbe gömülerek yaşanılmış sevgiye,
Kendisinden başkası olmayan sevgiliye:
"Kim bu kadın acaba?" deyip, anlamayacak.

(Çev. Özdemir Asaf)

ALOYSIUS BERTRAND (Fransa)
(1807 – 1841)

BİR İLKBAHAR DAHA

Fani yüreği heyecanlandıran
bütün düşünceler, bütün
duygular aşkın esiridirler.

Bir ilkbahar daha, – bir çiy damlası daha, acı ka-
dehimde sallanacak olan bir an ve gözyaşı gibi
kaybolacak!

Ah! gençliğim, zamanın öpücükleri dondurdu se-
vinçlerini, ama acıların galip geldi göğüslerinde
boğdukları zamana.

Ve hayatımın ipeğine sim işleyen siz, ah kadınlar!
aşk romanımda aldatan biri olduysa eğer, ben de-
ğilim o; aldatılan varsa eğer siz değilsiniz!

Ah! İlkbahar. Küçük göçmen kuş, şairin kalbinde
ve meşenin dallarında malihulya şarkıları söyle-
yen bir mevsimlik konuğumuz!

Bir ilkbahar daha, – bir mayıs güneşi daha, dün-
yada genç şairin, ormanlarda yaşlı meşenin alnı-
na vuran.

(Çev. Ferda Keskin)

EDGAR ALLAN POE (A. B. D.)
(1809 – 1849)

ANNABELL LEE

Senelerce senelerce evveldi
Bir deni ülkesinde
Yaşayan bir kız vardı, bileceksiniz
İsmi Annabell Lee.
Hiçbir şey düşünmezdi sevmekten
Sevmekten başka beni.

O çocuk ben çocuk, memleketimiz
O deniz ülkesiydi,
Sevda! değil karasevda!ydık
Ben ve Annabell Lee,
Göklerde uçan melekler bile
Kıskanırdı bizi.

Bir gün işte bu yüzden göze geldi
O deniz ülkesinde,
Üşüdü rüzgârından bir bulutun
Güzelim Annabell Lee,
Götürdüler el üstünde
Koyup gittiler beni,
Mezarı ordadır şimdi
O deniz ülkesinde.

Biz daha bahtiyardık meleklerden
Onlar kıskandı bizi, –
Evet, – Bu yüzden (Şahidimdir herkes)
Ve o deniz ülkesi)

Bir gece bulutun rüzgârından
Üşüdü gitti Annabelle Lee

Sevdadan yana, kim olursa olsun,
Yaşça başça ileri,
Geçmezdi ki bizi,
Ne yedi kat gökteki melekler
Ne deniz dibi cinleri
Hiç biri ayıramaz beni senden
Güzelim Annabel! Lee.

Ay gelip ıştır, hayalin erişir
Güzelim Annabell Lee,
Bu yıldızlar gözlerin gibi parlar
Güzelim Annabell Lee,
Orda gecelerim, uzanır beklerim
Sevgilim, sevgilim hayatım, gelinim
O azgın sahildeki
Yattığın yerde seni.

(Çev. Melih Cevdet Anday)

GÉRARD DE NERVAL (Fransa) (1808 – 1855)

İLK SEVGİLİLER

Nerede bizi seven kızlar?
İ Hepsi kara topraklarda.
Daha şen, daha gamsızlar;
Daha güzel bir diyarda.

Meleklerle beraberler,
Mavi semanın dibinde;
Meryem Ana'yı överler;
Coşkun ilâhilerinde

Sen ey bembeyaz nişanlı!
Baharındaki bakire.
Sararmış, garip sevdalı,
Verip kendini kedere.

Gözlerimizde bir derin
Ebediyet vardı gülen.
Sönmüş ışıkları yerin,
Yanar göklerde yeniden.

(Çev. Orhan Veli Kanık)

ALFRED DE MUSSET (Fransa) (1810 – 1857)

ELVEDA

Elveda! artık ben bu dünyada
Bir daha görmeyeceğim seni.
Sen unutulmazsın ben unutulurum da,
Sen gidince anlıyorum sevdiğimi.

Ağlayıp – sızlasam ne var boş yere
Gelecek güzel günleri sağolsun.
Gel, seni götüren yelkenliye,
Sana geleceğim buralarda yoksun.

Gidiyorsun ya böyle umut yüklü,
Gene geleceksin çalım satarak,
Seni arayanları boynu bükülü
Tanımayacaksın artık tanımayacak.

Elveda! Sen güzel bir düş oldun,
Adamı sarhoş eden tutuşturan.
Üstünde yükselen yıldızlı yolun
Bir düş, gözleri kamaştıran

Bir gün olur sen de anlarsın ya
Yanmaları, sevgileri bir o kadar,
Var mıdır aşka eğilmiyecek ama
Böyledir kişioğlu yitirince yanar.

(Çev. Abdullah Rıza Ergüven)

ŞARKI

Acep söyleyecek mi zan edersiniz!
asla cesaret edemem,
Bağışlar bir ülkeyi de verirsiniz,
ismini size veremem.

Dön baba dönelim, şarkı söyleyelim,
sonra onu isteyelim,
Gelin, sarışını beraber sevelim,
bir buğdaya benzetelim.

Hep onun keyfine göre davranırım,
eğer emrederse bana,
Yeterki çok lâzımdır desin hayatım,
canım ola ona feda.

Bilinmeyen bir aşkında kötülüğü,
pek çok azap verir bize,
Benim o bezgin ruhumun üzgünlüğü,
matem olur sonra size.

Beraber dönelim, şarkı söyleyelim,
Kim olduğunu isterseniz sevgilimin,
asla cesaret edemem,
İsmini onun veremem. (*)

(Çev. Burhan Arif Ongun)

(*) Çevirmen, şiirde sözü geçen kadının ünlü Fransız yazarı Georges Sand olabileceğini ileri sürüyor.

THÉOPHILE GAUTIER (Fransa)
(1811 – 1872)

ÇİN İŞİ

Hayır, madam, siz değilsiniz sevdiğim,
Sevdiğim ne Ofelya, ne de Beatris;
Ne de sizsiniz, ne de siz, Jülyetçiğim;
İri gözlü sarışın Lora, ne de siz.

Benim sevdiğim güzel şu anda Çin'de
İhtiyar akrabalarıyla oturur,
Narin çinilerden kuleler içinde;
Sarı nehir karabatakla doludur,

Gözleri vardır şakaklara çekilen,
Bir avuçluktur küçücük ayakları
Bakır lambalardan daha aydın bir ten,
Kırmızı boyalı uzun tırnakları.

Başını uzatır kamış kafesinden,
Karlıngıçlar geçer sürüne sürüne;
Şarkı söyler her akşam, kendiliğinden,
Söğüt dalına, şeftali çiçeğine.

(Çev. Orhan Veli Kanık)

WALT WHITMAN (A. B. D.)
(1819 – 1892)

BENİ BİR KADIN BEKLİYOR

Beni bekliyen bir var, alabildiğine hazır,
alabildiğine tamam kusursuz bir kadın
Bir eksiklik olacaktı dünyamızda, eğer erkeğin
erkeklığı, cinsiyet olmasaydı.

Cinsiyette herşey var, bedenler, canlar,
Anlamlar, sonuçlar, saflıklar, incelikler, ispatlar,
söylentiler,
Türküler, emirler, sağlık, gurur, kadınlık sırrı,
döl bereketi,
Bütün ümitler, iyilikler, hediyeler, ihtirasların
her türlüşü, aşklar, güzellikler, yeryüzü
nimetleri,
Bütün hükümetler, yargılar, tanrılar, dünyanın
ünlü kişileri,
Bütün bunlar, daha niceleri, tohumun
içindedir.

Sevişmenin tadını bilen ve çekinmeden söyleyen
erkeği severim
Sevişmeyi bilen ve çekinmeden söyleyen kadını
severim.

Dişiliği olmıyan kadını ne yapayım?
Beni doyuran, sıcak kanlı kadına, kadınlara
gideceğim,
Beni anlıyorlar, beni istiyorlar, benim değerimi
biliyorlar,
Ben de onların azgın kocası olacağım.
Onlar benden daha aşağı değil,
Yüzleri güneşlerle, rüzgârla yanmış,
Tenleri eski kutsal uysallığa, kuvvete sahip,
Yüzmeyi bilirler, kürek çekmeyi, ata binmeyi,
güreşmeyi, ateş
etmeyi, koşuşmayı, vurmayı, kaçmayı
ilerlemeyi, dayanmayı dabilirler onlar
Haklarını sonuna kadar bilirler— sükûnet içinde,
açıktırlar kendilerini iyi tanırırlar.

Sizi çağırıyorum, yaklaşın bana kadınlar,
Sizi bırakamam, ıslah edeceğim sizi,
Siz benimsiniz, ben de sizinim, bu işte hatır gönül
yok, insanları düşüneneğiz,
Uykularımızda, saz şairleri, kahramanlar yatar,
Başkaları değil, onları yalnız ben
uyandırabilirim.
İşte ben ey kadınlar kendi yolumdayım,
Kimse durduramaz beni, büyüğüm, haşinim,
sertim, ama sizi seviyorum,
Gerektiğinden öte canınızı yakmam, korkmayın,
Devletlere gerekli oğullar, kızlar yaratacak
erkekliğimi boşaltıyorum size,
Alabildiğine zorluyorum kendimi, yalvarmalara
aldırmadan ben,
Uzun zamandır içimde biriken size doldurmadan
geri çekilmeye niyetim yok.

İçimin coşkun ırmaklarını boşaltıyorum size,
Gelecek binlerce yılı içinizde kucaklıyorum,
Size Amerika'nın ve kendimin en değerli aşlarını
katıyorum,
Sizden ateşli, güzel vücutlu kızlar, yeni
sanatçılar, müzisyenler, şarkıcılar doğacak.
Size ektiğim çocuklar, bir gün kendi
geleceklerinin çocuklarını ekecekler,
Tükenen aşkıma karşılık olgun kadınlar ve
erkekler isteyeceğim
Onların da başkalarıyla, bizim gibi
kaynaşmalarını bekliyeceğim,
Onların da meyvalarınıza boşaltacağı coşkun sa-
ğanağa benim şimdi size boşalttığım kadar
güveneceğim,
Doğumdan, hayattan, ölümden, ölmezlikten,
sevdalı ürünler bekliyeceğim
İşte bunun için şimdi size aşk ekliyorum.

(Çev. Nevzat Üstün)

KALABALIK BİR ŞEHİRDEN GEÇMİŞTİM

Kalabalık bir Şehirden geęmiőtım, belki
ileride işe yarar diye görünüőlerini, yapılarını,
âdetlerini, geleneklerini aklıma yerleőtirmeye
ęalıőarak,
Ama Şimdi bütön o Şehirden sadece bir kadını
hatırlıyorum orada rastladığım, beni
seviőtmeę için yolumdan alıkoyan bir kadın.
Gece gündüz ayrılmamıőtık birbirimizden –
ötekilerin hepsini çoktan unuttum.
Bana istekle sarılan o kadını hatırlıyorum sadece,
Gene dolaőtıyoruz birlikte, seviőtıyoruz, ayrılıyor
gene
Gene tutuyor beni elimden, gitme diyor,
Onu yanıbaőtımda görüyorum, dudakları sessiz,
üzüntü içinde her yanı tirtir titriyor

(Çev. Memet Fuat)

CHARLES BAUDELAIRE (Fransa) (1821 – 1867)

SEVGİLİLERİN ÖLÜMÜ

Divanlarımız olacak gömütçe derin,
Yataklarımız da, hafif kokular saçan,
Ve sehpa­lar üstünde en güzel yerlerin
Yadırgı çiçekleri, bir bizlere açan.

Son sıcaklıklarını tüketerek yeğın
Yüreklerimiz olacak dev birer şamdan,
Çift ışıklar vurup birbirlerine değın,
Ruhlarımız içre, bu ikiz aynalardan.

Mavi ve pembe büyölü bir akşamla biz
Aramızda tek şımşek alıp vereceğiz,
Ayrılık­la yüklü bir hıçkırık benzeri.

Ve bir Melek, kapıları biraz açarak,
Buğulu aynaları ve ölmüş alevleri.

(Çev. Sait Maden)

YOLCULUĞA ÇAĞRI

Yavrum, sevgilim, sen
Tadını bir bilsen
Orada yaşamanın birlikte!
Keyfince sevmenin
Ölünceye değin
O sana benzeyen ülkede!
Puslu gökte yer yer
O ıslak güneşler
Senin yaş içinde parlayan
Hayın gözlerince
Bir gizemli, ince
Tad verir gönlüme her zaman.

Orda her şey süs ve güzellik,
Erinç, haz ve dirlik düzenlik.

Evimizse her yıl
Daha pırıl pırıl
Olan döşentiyle bezenir;
Nadir çiçeklerin
Kokusu amberin
Uzak kokusuyla beslenir;
Tavanlar ne zengin,
Aynalar ne derin,
Ne doğulu görkemlilik bu;
Orda her şey, ince,
Kendi öz dilince
Gizleriyle doldurur ruhu.

Orda her şey süs ve güzellik,
Erinç, haz ve dirlik düzenlik.

Bak gemiler suda
Bir derin uykuda,
O gezmeye düşkün gemiler;
Hepsi de en ufak
Arzun için uzak
Ülkelerden çıkıp gelirler.
— Ve gün batımları
Giydirir kırları,
Kanalları, kenti gitgide
Altınla, yakutla;
Uyur şimdi dünya
Sıcak bir aydınlık içinde.

Orda her şey süs ve güzellik
Erinç, haz ve dirlik düzenlik.

(Çev. Sait Maden)

SAÇLAR

Omuza düşen yele kıvrılıp ince ince!
Ey lüleler! Gevşeklik yüklü kokular ya da!
Ölürüm! Toplamaya başucumda sessizce
İçlerinde uyumuş anıları bu gece
Sallasam o saçları mendil gibi havada!

Asya'sı hazla baygın, Afrika'sı kavuran
Bütün bir uzak dünya, ölmüş gibi, yok gibi,
Senin derinliğinde yaşar, kokulu orman!
Nasıl gönüller varsa müzikte gezip tozan,
Senin kokunda yüzer benim gönlüm, sevgili!

Giderim, insanla ağacın, özsudan doygun,
Kızgın güneşte baygın yattığı iklime dek;
Güçlü örgüler, beni kaldıran dalga olun!
Sende, abanoz deniz, göz kamaştıran, yoğun
Bir düş var yelken, seren dolu, alev ve kürek.

Bir liman var yankılar içinde, ruhum içer
Orda sesi, kokuyu ve rengi yığın yığın;
Altın, meneviş içre kayıp giden gemiler
Dev kollarını açar sarmaya birer birer
Saf göğü, titrediği bir sonsuz sıcaklığın.

Şu esrime tutkunu başımı gömeceğim
Ötekine kapanmış bu kapkara denize;
Dalgalarla salınan ince gönlümse benim
Kavuşacak böylece, ne doğurgan dinlenim,
Boş zamanın gül kokan salıntıları, size!

Karanlık bayrağı siz mavi saçlar, gergin,
Bana çepçevre göğü verenler, sonsuzu hep;
Örgünüzün ipeksi kıyılarında, bitkin
Bırakır beni hindistan cevizinin, misk'in,
Katranın birbirine karışmış kokusu hep.

Uzun uzun! her zaman! elim senin o ağır
Yelene safır, inci, yakut eker art arda
Gönlüm isteklerime kalmasın diye sağır!
Düş kurduğum vâha değil misin, ağır ağır
Anılar şarabını içtiğim testi ya da?

(Çev. Sait Maden)

SONNET

Canavar bakışlı ruhlar gibi
Yatağına geleceğim tekrar;
Süzüleceğim yanına kadar
Dört yanım gecenin gölgeleri.

Öpecek, öpeceğim, esmerim,
Seni aydan soğuk öpüşlerle,
Nasıl sürünür, bir gibi yerle,
Yılan; seni öyle seveceğim.

Vakta ki soluk bir gün doğacak
Boş bulacaksın yattığın yeri,
Ki bütün gün soğuk kalacaktır

Hayatın, gençliğin üzerinde,
Sevgiyle hükmeder başkaları,
Bense hükmedeceğim, dehşetle.

(Çev. Orhan Veli Kanık)

BALKON

Hâtıralar annesi, sevgililer sultanı.
Ey beni şadeden yar, tapındığım kadın,
Ocak başında seviştığımız o zamanı,
O canım akşamları elbette hatırlarsın.
Hâtıralar annesi, sevgililer sultanı.

O akşamlar, kömür aleviyle aydınlanan!
Ya pembe buğulu akşamlar, balkonda geçen!
Başım göğsünde, ne severdin beni o zaman!
Ne söyledikse çoğu ölmeyecek şeylerden!
O akşamlar, kömür aleviyle aydınlanan!

Ne güzeldir güneşler sıcak yaz akşamları!
Kâinat ne derindir, kalb ne kudretle çarpar!
Üstüne eğilirken ey aşkımın pınarı,
Sanırdım ciğerinde kanının kokusu var.
Ne güzeldir güneşler sıcak yaz akşamları!

Kalınlaşan bir duvardı aramızda gece.
Seçerdim o karanlıkta gözbebeklerini;
Mestolur, mahvolurdum nefesini içtikçe.
Bulmuştu ayakların ellerimde yerini.
Kalınlaşan bir duvardı aramızda gece.

Bana vergi o tatlı demleri hatırlamak;
Yeniden yaşadığım, dizlerinin dibinde.
O "mestinâz" güzelliğini boştur aramak,
Sevgili vücudundan, kalbinden başka yerde,
Bana vergi o tatlı demleri hatırlamak!

O yeminler, kokular, sonu gelmez öpüşler,
Dipsiz bir uçurumdan tekrar doğacak mıdır,
Nasıl yükselirse göğe taptaze güneşler,
Güneşler ki en derin denizlerde yıkanır.
O yeminler, kokular, sonu gelmez öpüşler!

(Çev. Cahit Sıtkı Tarancı)

AŞIKLARIN ŞARABI

Bu ne aydınlık, böyle ışıktā,
Ne koşum, ne gem, ne de üzengi,
Uçalım şarap atıyla, rengi .
Tanrı soluğu, masalsı gökte!

İki melek gibiyiz, kıvranan
Sam yeliyle, amansız ateş;
Gidelim mavilikte, o güneş,
Varla yok yakamozun ardından!

Baygın, sallanarak, kanadında
Kasırgaların, düşkün usuna;
Yitik, sayıklamanın tadında,

Bacım benim, yüzerek yan yana,
Gel kaçalım, ne uyku, ne durak,
Cennetine düşlerimizin uzak!

(Çev. Sabahattin Kudret Aksal)

SANDOR PETÖFİ (Macaristan)

(1823 – 1849)

GÜLÜMSE BANA

Gülümse bana, aziz karıcığım! senin sevimli bir gülümsemenin yerini tutacak, yerde çiçek ve gökte yıldız yok.

Eğer çehren bulutlanır da, dağıtacak rüzgâr gelmezse, tebessümünün ferceri ile onu yumuşat ve yaldızla.

Issız kış gününde, bahçedeki çıplak ağaç, kendisine yeşil yaprak ve cıvaldıyan kuş verecek ilkbaharı nasıl bir istekle ve ne derin bir hasretle bekler!

Uzak memleketlerde dolaştıktan sonra bir gece, köylünün kıyısına gelen yolcu, evindeki gece kandilinin munis ışığı ne zaman görünecek diye bekler.

Elem yatağında, yapayalnız gecenin karanlığına uzun uzun bakan hasta, doğacak güneşin ilk ışığını ne acı bir özleyiş içinde bekler!

Ve tabutlara hapsedilen ölümler ebedi hayata doğmayı nasıl beklerler!...

Ah, işte ben, bütün bunlardan daha kuvvetli olarak, gülümsemeni bekliyorum.

Haydi gülümse, ben yalvarıyorum. Onun kalbinin kitabını anlıyorsan bileceksin ki içindeki her satır senin için ölmeye hazır bir hayattır; bileceksin ki ruhum yüzünün aynasıdır; hem de alnındaki küçük bir çizginin uzun ve derin bir hançer yarası halinde aksettiği devaynası.

Haydi, gülümse, ey saadetimin yaratıcısı!...
Dudağını, elini, dizini öpen, uykularımın vefalı
bekçisi, hayatının gölgesi yalvarıyor.

(Çev. Necmi Seren)

ÇİĞ OLURUM EĞER

Ağaç olurum eğer ağacın çiçeği isen.
Sen çiğ isen ben çiçek olurum.
Çiğ olurum eğer güneş ışığı isen...
Sırf birleşelim diye.

Ey güzel kız, sen cehennem isen;
Ölürüm birleşelim, diye...

(Çev. Nilüfer Woods)

STÉPHANE MALLARMÉ (Fransa)
(1842 – 1898)

RONDEL II

Sevişiriz dilerſen şayet
Aşkı anmadan dudaklarınla
Bir şeycik yapamaz bize asla
Susmaktan gayri bu glden demet

O nağmeler ki gülüşün elbet
Veremez pırlıtsını asla
Sevişiriz dilerſen şayet
Aşkı anmadan dudaklarınla

Sessice sarmaş dolaş nihayet
Sylphe giymiş kıpkızıl urbasını
O hayal kanatların uğlarını
Alev bir pş kavrar akibet
Sevişiriz dilerſen şayet

(Çev. Salah Birsel)

ROBERT BRIDGES (İngiltere) **(1844 – 1930)**

KİM

Kim bırakmış seni, serbest, kim
Gidiyorsun.

Uzun aşk günlerinden sonra
Böyle habersiz, böyle sessiz.
Bir öpücük bile bırakmadan
Kim bırakmış seni serbest, kim
Gidiyorsun.

Kelimeler ne anlatabilir, ne anlatabilir ki,
Eğer bir günün bitiminde,
Bir rüzgar eserse cenuptan ılık ılık
Ve tohum toprağı zorlarsa,
O gün öyle habersiz, öyle sessiz
Gidebilirsin.

Kim bırakmış seni serbest, kim
Gidiyorsun.
Şimdi gün üstümüzden çekilivermiştir
Koyu gölgeler düşmüş,
Yıldızlar getirmiş beraberinde geceyi,
Sıcak yaz göklerinde yıldızlar
Bir zalim yalnızlık içindedir.
Ve milyonlarca göz eğilmiş göklerden
Bakarken ikimize sade,
Kim bırakmış, kim
Gidiyorsun.

Seni kollarımla sardım,
Kıskaç yaptım sana kollarımı
Kim bırakacak seni, şimdi kim
Gidebilirsin.

(Çev. Tarık Dursun K.)

PAUL VERLAINE (Fransa)
(1844 – 1896)

GEÇMİŞ OLA

Hatıralar, ne istersiniz benden?... Sonbahar...
Dursun gökte ardıc kuşları uçuşmadalar
Güneşten ölgün ve soluk bir ılık vurmada
İçinde poyrazlar esen sararmış ormana.

Yapayalnızdık; yürüyorduk, türlü hülyalarda,
Saçlarımız ve düşüncelerimiz rüzgârda.
Çevirip güzel gözlerini bana: "Hangisi
En güzel günün?" diye sordu o billur sesi.

Bir melek sesi kadar tatlı, o kadar derin
Hafif bir gülümseyiş cevap verdi sesine
Öptüm ellerini, ibadet edercesine.
— A! ilk çiçekler! Ne güzel kokuları vardır!
Ne kadar sevimli bir mırıltıları vardır
Sevilen dudaklardan çıkan ilk evet'lerin!

(Çev. Orhan Veli Kanık)

GREEN

İşte yemişler, çiçekler, yapraklar ve dallar!
İşte kalbim, çarpıntısı yalnız senin için!
O bembeya ellerin kalbimi kırmasalar
Bu küçük armağanı dilerim hoş göresin.

Ben geldim işte, çiğlerle bezenmiş olarak;
Alnımda seher yelinin dondurduğu çiğler,
Yorgunluğumu alsam ayak ucunda bırak!
Hayal etsem o tatlı demleri birer birer.

Bırak unutayım başımı taze göğsünde!
Hâlâ aklımda lezzeti son öpüşlerinin.
Hayırlı fırtınadan sonra sakın, usude
Uyusam bira, madem uzanmış dinlenirsin.

(Çev. Cahit Sıtkı Tarancı)

RABINDRANATH TAGOR (Hindistan)
(1861 – 1941)

AŞK KONUSUNDA ŞİİR

Sana bir tek söz ettim mi şimdiye değin
Bir şey istedim mi senden
Orman arkamdaydı. Bir ağacın dibinden sana
bakıyordum
Yeni başlamış sabahın gözleri uyku doluydu
Gökten yorgunluk çiğ olmuş yağıyordu
Dağın taşın ıslak kokusunu duyuyordum
İncir ağacının altındaydın. Seni gördüm
Gördüm. Yumuşacık pamuk ellerin ineği
sağıyordu

Ayakta durdum bir tek söz etmedim
Gördüm. Mango ağacının çiçekleri köy yolunu
doldurmuştu
Kucağında çanağın ineği sağıyordun. Gördüm.
Maşrabam boştu elimde bekliyordum
Öyle durdum sana yaklaşımadım
Gördüm köy kadınları ırmaktan geldi testileriyle
Çanağındaki sütün köpüğü taşı gördüm
Öyle durdum varamadım.

(Çev. Tarık Dursun K.)

BAHÇIVAN'dan XXII

Genç kız yanımdan geçerken eteğinin ucu bana süründü.

Bir kalbin bilinmiyen adasından baharın sıcak nefesi geldi birden.

Bir anda uzaklaşan bir temasın uçuşu bana süründü ve kayboldu. Tıpkı rüzgârda savrulan parçalanmış bir çiçek yaprağı gibi...

Ve bu, kalbime, vücudunun iç çekişi ve kalbinin bir fısıldayışı gibi düştü.

(Çev. İbrahim Hoya)

Konuş sevdiğim, Şarkını bana kelimelerle söyle.

Gece karanlıktır. Yıldızlar, bulutların içinde kaybolmuşlardır. Rüzgâr, yaprakların arasında içini çekiyor.

Saçlarımı çözeceğim. Lâcivert harmanım, gece gibi beni saracak. Elini göğsüme bastıracağım. Ve orada, o tatlı yalnızlıkta mırıldanarak kalbine hitap edeceğim. Gözlerimi kapıyacak ve dinliyeceğim. Yüzüne bakmıyacağım.

Sözlerin bitince, sessiz ve kımıldamadan oturacağız Yalnız, ağaçlar karanlıkta fısıldaşacak.

Gece olacak, gün doğacak.

Birbirimizin gözlerine bakacak, ve ayrı ayrı yollara düzüleceğiz.

Konuş sevdiğim. Şarkını bana kelimelerle söyle.

(Çev. İbrahim Hoya)

XXXIV

Gitme, aşkım benim, bana sormadan.

Bütün gece uyanıktım, uykuyla ağırlaştı gözlerim
şimdi.

Uyurken seni kaybetmekten korkuyorum.

Gitme aşkım benim, bana sormadan.

Kalkıyorum, sana dokunmak için uzatıyorum
ellerimi.

"Bir düş mü bu?" diye kendime soruyorum.

Ayaklarını sarabilseydim kalbimle, göğsüme
çekebilseydim

Bana sormadan gitme, aşkım benim.

(Çev. Ülkü Tamer)

KONSTANTİNOS PETRU KAVAFİS
(Yunanistan)
(1863 – 1933)

BİR GECE

Tekinsiz tavernanın üst katındaki
gizli oda yoksul ve sefildi.
Pencereden görülebiliyordu pis, kirli
ve dar geçit. Aşağıdan
kâğıt oynayıp işret edenk
birtakım işçilerin sesleri geliyordu.

Ve şurda, kullanılmaktan eprimiş alçak yatakta
aşkın gövdesini baştan çıkarmıştım, dudakları,
kendinden geçmiş, kösnül ve gül dudakları –
şimdi, yıllar sonra, yazarken bile
kösnü veren gül dudakları!
Issız evimde sarhoşum yine.

(Çev. Seyhan Erözçelik)

GENE GEL

Sık sık gel, al götür beni gene
Güzelim duygu, sık sık gel gene
Beden uyanınca bellekte
O bilinen istek coşturur kanımızı
Anımsar dudaklar yeniden teni
Duyar gene ellerin buluşmasını.

Sık sık gel gene, al götür beni gecelere
Anımsasın dudaklar, anımsasın tenim...

(Çev. Adalet Cimcoz)

UMUTSUZCA

Büsbütün yitirdi onu. Şimdi arıyor
her yeni sevgilinin dudaklarında
sevdiğinin dudaklarını, kucaklarken
bir başkasını aldansın istiyor
aynı çocuğa kendini hep ona veriyor sansın.

Büsbütün yitirdi onu, sanki hiç olmamış gibi.
Çünkü kurtulmak—öyle demişti o— kurtulmak
istiyordu.

hasta tensel eğlencelerin lekesinden
lekesinden tendeki utancın
vakit var daha diyordu—vakit var kurtulmaya

Büsbütün yitirdi onu, sanki hiç olmamış gibi.
Düşlerinde sanrılarında
başkalarının dudaklarında hep onun dudakları.
Yanıyor, yeniden duymak için tanıdık aşkı.

(Çev. Barış Pirhasan)

TENSEL HAZ

Özü ve sevinci yaşamımın anılarıdır o saatlerin
tensel hazzı gönlümce bulup koruduğum.
Özü ve sevinci yaşamımın, bildik aşkların
verdiği bütün doyumları geri çeviren.

(Çev. Erdal Alovera)

KALSIN DİYE

Gecenin biriydi belki
Bir buçuğa yada.

Bir köşesindeki hanın
Tahta bölmenin arkasında
Bir ikimiz vardık bomboş salonda
Bir gaz lambası ısıyordu azıcık.
Kapının yanındaydı uşak
Ve uyukluyordu yorgunluktan.

Kimse yoktu bizi görecekt. Birden
Öylesine güçlü alevleniverdi isteğimiz
Karşı koyamadık ve unuttuk herşeyi.

Giysiler aralanıverdi biraz
Pek az giyinmiştik zaten
Tanrısız temmuz ayı yakıp kavurduğundan.

Etin hoş tadı
Yarı açık giysiler arasında.
Hızlı çıplaklığı etin-işte görüntüsü
Yaşadı yirmialtı yıl boyunca.
Ve bu gün geldi tekrar
Bu şiirde kalmağa.

(Çev. Özdemir Ince)

WILLIAM BUTLER YEATS (İngiltere) (1865 – 1939)

LEDA İLE KUĞU

Çarpışı kanatların; bir vuruş birdenbire,
Kızın üstüne gerip omuzlarına kadar
Gagasında ensesi, sarsılırken göğsünde
Karanlık kumaşların okşadığı kalçalar.

Nasıl itebilir o korkunç parmaklarıyla
Beyaz tüylü zaferi rahat bacaklarından?
Nasıl duyabilir ki ya gövdesi sazlarda
O değişik yüreği yattığı yerde vuran?

Orda doğuyor sırtının ürperişi
Yıkık duvarla birlik yakılmış çatıları,
Ölü Agamemnon'la.
Tutulmuş böylesine

Kanlarıyla havanın, kötülük bütün işi,
Hani nerde bilgisi, kuvveti ortada mı
Aldırışsız gagadan düşüvermeden önce?

(Çev. Ülkü Tamer)

VİAÇESLAV İVANOV (Rusya)
(1866 – 1949)

AŞK

İki gövdeyiz bir fırtınayla tutuşan
Camlarda gece yarısı parlayan iki alev
İki göktaş karanlığın içinde akan
Aynı kaderin iki suçlu okuyuz biz

İki yarış atıyız ve bir tek aynı eldir
Gemi sımsıkı tutup mahmuzlayan
Bir tek aynı bakışı saçan iki gözüz biz
İki ürperen kanadız aynı düşü taşıyan

İki kederli gövdeyiz
Bir Tanrı mezarının mermerine yaslanmış
Eski Güzelliğin gömüldüğü mezarın

Aynı sırları veren iki sesli bir ağız
Bir tek aynı Sfenks'i kurarız durmaksızın
Bir tek aynı çarmıhın iki kanadıyız biz.

(Çev. Atilâ Tokatlı)

FRANCIS JAMMES (Fransa)
(1868 – 1936)

ZAMANLAR BOYUNCA

Sen varsın zamanlar boyunca Clara
Bir evde, yapayalnız, sessiz oturan,
Sıcak akşamlarda ıhlamurlar altından
Geçip – giden dergiler okuya – okuya.

Varım yoğun o, duyuyorum içimde
Pırıl pırıl süttten ak gerdanını,
Nerde o, bilmem şimdi o günler nerde,
Odaları dolduruverirdi şakıdı mı?

Clara ölmedi daha, ölmedi doğru
Yaşıyorduk nasıl da beraber, yanyana.
Sarı yapraklar sarmış büyük avluyu
Eski yaz günlerinin serin rüzgârlarıyla.

O tavus kuşu tüylerini vazodaki
Deniz hayvanlarını hatırlar mısın?
Hışmına uğramıştı dalgaların.
Hani o kanepeyi, Terre-Neuve'deki.

Hadi gel bana, gel Clara, sevgili
Sevişelim gel hadi, yaşıyorsan hâlâ
Bak lâleler sarmış eski bahçeleri
Gel çırılçıplak, gel sevgili Clara.

(Çev. Abdullah Rıza Ergüven)

İVAN BUNİN (Rusya)
(1870 – 1953)

ALENUŞKA

Alenuşka ormanda yaşar
Alenuşka esmerdir
Gözleri parlar Alenuşka'nın
Gözlerinde parlayan kederdir
Nedendir güzelim Alenuşka
Babana uyup bunca içtiğin
Sonra da aşkı öğreneyim diye
Tütsülü kafayla ormana gittiğin?
Nedir aşkı ararken bulduğun?
Bir çam ağacı sallanır durur
Ve Alenuşka'nın canı sıkılır
Eğleneyim der biraz varsın eğlensin
Eğlenmek iyi ama bu ateş neyin nesi
Ne yaptın Alenuşka ne yaptın
Eğleneyim derken bütün ormanı yaktın
Sonra kaybolup gittin bir güzel
Ama nereye bilmez kimseler
Alenuşka gitmeyeydin Alenuşka gitmeyeydin.

(Çev. Atilâ Tokatlı)

HUGO von HOFMANNSTHAL
(Avusturya)
(1874 – 1929)

YÜZÜN

Baştanbaşa düşlerle yüklüydü yüzün,
Susup baktım sana sessiz bir titreyiş ile,
Ne biçim taşardı! Nasıl da içimi çözüp
Salıvermişim büsbütün, çok önceki gecelerde,

Bırakmışım mehtaba kendimi, hadsiz sevdiğim
vadiye,

Hani yalın tepelerin üstünde, orda burda
İnce ağaçların belirdiği ve aralarından
Alçalan sis bulutlarının geçtiği yerlere...

Ve sessizlik boyunca hep o taze
Ve daima tuhaf gümüşü ak suları
Hani akıttırdı nasıl - ne biçim taşardı,

Yarab, ne biçim! Nitekim, bütün bu şeylere
Ve güzelliklerine –verimsiz ve boş kalan!–
Büyük bir hasretle ve hepten kendimi
vermişim,

Saçlarına bakmak için nasıl seviyorsam şu an
Kendimi ve kirpiklerinin arasındaki o ışık için.

(Çev. Deniz Selen)

AMY LOWELL (A. B. D.)
(1874 – 1925)

AŞKA DAİR ŞİİR

Bütün gün çalıştım – yorulдум şimdi
Nerelerdesin sen kimbilir
Rüzgâr esti hafiften çınar ağaçlarından
Ev sessiz – ıssızdı
Güneş vurmuş ta kitapların üstüne
Güneş vurmuş
Dikiş yüksüğünün, makasın üstüne
Birdenbire çöktü yalnızlık – birdenbire
Çıktım evden kapı önüne durdum
Görür gibiydim sonra seni
Yanı başında durmuşsun çiçeklerinin
Kolunda bir sepet dolusu gül vardı
Tıpkı bir gümüş gibi soğuk ve solgundun
Gülümsedin ve sonra düşündüm
Canterbury'nin çanları çalıyordu
Şakayık çiçeklerinde sürgünler
Havada güvercinler uçuşup duruyordu
Sen şimdi karşımda neden böylesin
Neden gümüş gibi soğuk kalbin
Tıpkı parlatılmış beyaz gümüşten
Böyle miydin sen böyle miydin sorarım
Haziran çiçekleri gibi kırmızı sıcak kalbin
Sen misin böyle sen misin sorarım
Uzaktan Canterbury'nin çanları
Yüzün gibi tatlı, kalbin gibi sıcak
Canterbury'nin çanları çalıyordu.

(Çev. Tarık Dursun K.)

ANTONIO MACHADO (İspanya)
(1875 – 1939)

ANDALUZ HALK TÜRKÜLERİ
VE BAŞKA TÜRKÜLER

1

Kendini yitirmek isteyen
— yıkılmak istemez herkes —
kadın arar!

2

Üç defa yattım seninle,
üç defa aldattın beni,
esmerim, benimle.

4

Düşlerimin güzel kadını
başkalarıyla konuşuyorsun hep,
başkalarıyla, kıskandırmadan beni!

6

Tutuşuyor, kız, geçtiğin
yerlerde hava,
gözlerinin yüksekliğinde
şimşekleniyor,
Korusun beni Santa Maria
kara buluttan;
sisten soğuktan;
her şeyden çok ama
aşk fırtınasından.

(Çev. Egemen Berköz)

GÖZLERİNDE

Gözlerinde bir giz yanıyor, el değmemiş
kızıl yonca, can yoldaşım benim

Nefret ya da aşk —bilir miyim bunu?— kara
sadağının
bitmez tükenmez ışığında

Bedenim gölgeye serilene ve sandallarım kuma
gömülene kadar
sen benim yanımda olacaksın.

— Susuzluk mu yoksa yolumun üstündeki su
musun sen?

Söyle bana, el değmemiş kızıl yonca, can yoldaşım
benim

(Çev. Eray Canberk)

ŞİBLÎ MALLAT (Lübnan)
(1875 – 1961)

DİLSİZ SEVDA

Güzel komşu kadın
bir tutulamaz yüzü kimseninkiyle
kuşkusuz öyle
Kalbim uçup dururdu birden tuzagına düştü
sevdanın
büyüledi komşu kadının hicabıyla
Nasıl incelik öyle

Nerde olursa olsun
ben oldum adımları
sürükleniyordu kalbim eteklerinde
bakışım da düşüncem de
bilmeksizin
göğsümdeki saklıyı
göğsümde yanarı
alıştım sevmeye onu
her kezinde ah her kezinde istiyorum
kuğururken yanında olmayı
unutmam gerekiyordu itiraflarımı
Güzel komşu kadın
ne yararı olacaktı delikanlıya
bilmeyince komşu kadın mutsuzluğunu
yüksek duvarların gerisinde sanki
gözetliyordu delikanlı arı sonsuz bir cenneti

(Çev. Nuri Pakdil)

RAINER MARIA RILKE (Avusturya)
(1875 – 1926)

ŞARKI

Ey geceleri yatakta ağladığımı
Kendisine açmadığım sevgili,
Ey yorgun düşüren varlığımı
Bir beşik gibi!
Benim için uykusuz kaldığını
Benim gibi saklıyan.
Ah, içimizdeki bu yangını
Söndürmeye çalışmadan,
Bağrımızda taşısak.
Değil mi ki itirafa kalkışsak
Aşkımızı, sevişenler gibi tıpkı...
Sözlerimize yalan karışacak
Beni yalnız eden varlığın; ömrüm her şeyin sana
tahvili
Seslerin içinde bir an doğarsın;
Uçup giden kokularda bir an varsın.
Ah! kollarımda kaybettim hepsini,
Bir sen doğmaktasın tekrar yeni
Bir sen, tutmadığım için tuttuğum sevgili.

(Çev. A. Tietze – B. Necatigil)

AŞK ŞARKISI

Ruhumu nasıl tutsam da, seninkine
değmese? Nasıl aşırısam üstünden
öbür şeylere ben onu?
Ah, karanlıkta yiten bir nesne
İçre barındırmak isterdim onu ben
Öyle bir yerde: bilinmedik, sessiz,
derinlerin titrerken titremeyen.
Bir var ki her degen bize, sana, bana, bak
birlikte alır bizi bir yay gibi ancak;
İki telden bir ses çıkartır bize degen şey.

Biz hangi çalgıya gerilmişiz?
Hangi çalgının elindeyiz biz?
Tatlı şarkı ey...

(Çev. A. Turan Oflazoğlu)

AŞKIN BAŞLANGICI

Ey gülümseyiş, ilk gülümseyiş, bizim
gülümseyişimiz.

İnsan nasıl da o: ıhlamurların kokusunu soluyuş,
park sessizliğini dinleyiş, birden,
birbirimizdeyken,
yukarlara bakış ve şaşkınlık, gülümseyinceye dek
biz.

O gülümseyişte anımsanması vardı
bir tavşanın, karşıki çimende
oynayan. O gülümseyişin çocukluğu
böyleydi. Daha ağırbaşlı bir etki bıraktı onda
sonradan gördüğümüz kuğunun devinmesi:
durgun havuzu bölüyordu kuğu, sessiz akşamı
ikiye bölercesine. Ve saf, açık göğe çizilmiş,
gelecek gecelerle kaynaşan ağaçların tepeleri
o gülümseyişin taslağını çizmişlerdi
yüzümüzde esriyen geleceğe karşı.

(Çev. A. Turan Oflazoğlu)

WALLECE STEVENS (A. B. D.)
(1875 – 1955)

YENİDEN AŞK DEMEK

Kendi türkülerinden habersiz gece,
Ben nasıl bensem, o da öyle o:
Bunu anlayınca en iyik anlıyorum kendimi,

Seni. Yalnız ikimiz alıp verebiliriz,
Verecek neyimiz varsa birbirimize.
Yalnız ikimiz biriz, ne seninle gece,

Ne geceyle ben; seninle ben, yalnız,
Yapayalnız, o denli birbirimizle,
Delice ötesinde, bilinen yalnız olmaların.

Gece arkamıza düşen karanlık sade,
Sonuna dek yalansız
Birbirimize yansıttığımız solgun ışıktadır.

(Çev. Cevat Çapan)

HERMANN HESSE (Almanya)
(1877 – 1962)

GÜNLER NE KADAR

Ne kadar üzüntülü geçiyor günler
Artık ne ateşler ısıtır beni
Ne güneşler yüzüme gülümser,
Boş, dünyadaki bütün şeyler,
Bütün şeyler soğuk, insafsız şimdi,
Ve sevdiğim pırıltılı yıldızlar benim
Tesellisiz bakar durur halime.
Tâ sevginin ölebileceğini sezdiğim
Zamandan beri kalbimde.

(Çev. Hüseyin Demirhan)

PEYO YAVOROV (Bulgaristan)

(1877 – 1914)

GÖLGELER

Derin gecede görüyorum görüntülerini
İki gölgenin, ayakta, beyaz bir perde üzerinde.
Gecede iki gölge... Yalnız ve yüzyüze.
Bir lamba yanıyor arkasında bu ekranın.
Yalnız ve delice arzulayan birbirlerini
birbirlerine can atan
orada, bir erkek gölgesi ve bir kadın.

Uzatmışlar başlarını acıyla birbirlerine
bir şey var fakat engelleyen anlaşmalarını.
Fısıldaşıyorlar belki, nedir korktukları?
Boşuna uzanmış birbirlerine kolları:
canlı arzularına karşın dokunamıyorlar
birbirlerine
karşı karşıya, yüz yüze, duruyorlar öylece.

Fısıldaşıyorlar belki ve belki eğilmişler
haykırarak bile anlaşılamayacaklar ama
gecede iki gölge, ayakta, önünde bir ışığın...
Anlaşılamayacaklar, dokunamayacaklar
birbirlerine
yalnız, ve delice arzulararak birbirlerini
orada bir erkek gölgesi ve bir kadın.

(Çev. Ataol Behramoğlu)

OTON JUPANÇIÇ (Slovenya)
(1878 – 1949)

DUYARLIK

İçlerinde yabansı pembe güllerin
göründü birdenbire yeşil gözlerin.

Tuhafliklarla tanıyorduk birbirimizi
her aman bir şey bölerdi düşlerimizi.

Bizden uzayan bir köprüydü tıpkı gökkuşağı
yollarımız uzak şimdi görünmez ucu bucağı.

Şimdi artık gecebilir herkes bu yoldan
acı mı kalır bilinmez yüce sevdadan.

Acı şarabı bir kez elinden içtim
yüreğimde sen, bir ömrü geçtim.

Seni anımsadım oysa yıllar geçti aradan
şimdi gömütünü sorarım hırçın rüzgârdan.

(Çev. Necati Zekeriya)

VACHEL LINDSAY (A. B. D.)
(1879 – 1931)

LOUISINA KASABASINDAKİ
BİR GENÇ KIZ İÇİN ŞİİR

Gün doğmazsa – bir yıldız ışırsa gökyüzünde
Sensin

Gökyüzünde bir başka yıldız aşırsa ay adına
Sensin

Sen benim ilkbaharımsın
Bir elma dalı yüzün – çiçek açmış
Gözlerine vuran ışık gençliğince
Cümle iyilikleriyle yüreğinin

Sen benim aşkımsın.

(Çev. Özdemir Nutku – Tarık Dursun K.)

GUILLAUME APOLLINAIRE (Fransa) (1880–1918)

ÇANLAR

Sevdalım, çingenem benim
Çanlar çalıyor bak, dinle
Görmediğini sanarak kimsenin
Çılgınca sevişirdik seninle

Ama saklanamamıştık iyi
Bütün çanlar çevremizdeki
Çan kulelerinden gördüler bizi
Anlattılar herkese seviştiğimizi

Yarın Cyrien ve Henri
Marie Ursule'le Catherine
Fırıncı kadınla kocası
Sonra Gertrude, yeğenim

Ben geçerken gülecekler
Bir hâl olacak bende
Sen uzaklardasın, ağlayacağım
Ölürüm bu yüzden, belki de...

(Çev. Hilmi Yavuz)

MİRABEAU KÖPRÜSÜ

Mirabeau köprüsünün altından Seine nehri akar
Ve bizim aşklarımız
Neşenin kederden sonra geldiğini
Hatırlamış olsam da ne çıkar

Çal ey saat gel ey gece
Günler gelip geçiyor
Bense olduğum yerde

Hep yüzyüze kalalım el ele tutuşların
Ahengine uyarak
Bir köprü kuralım ki kollarımız altında
Yorgun dalgası geçsin o sonsuz bakışların

Çal ey saat gel ey gece
Günler gelip geçiyor
Bense olduğum yerde

Aşk da gelir geçer bu akan su gibi
Aşk da gelir geçer
Hayatı gibi ağır biz insanların
Ve taştan daha sert umudu gibi

Çal ey saat gel ey gece
Günler gelip geçiyor
Bense olduğum yerde

Geçer günler geçer günler haftalar
Ama ne geçmiş zaman
Ve ne de aşkların geri döneceği var
Mirebeau köprüsünün altından Seine nehri akar

Çal ey saat gel ey gece
Günler gelip geçiyor
Bense olduğum yerde

(Çev. Ahmet Necdet)

AŞK ŞARKISI

İşte aşkın senfonik şarkısı acep nelerden ibaret
Aşk şarkısı var geçmiş zamanların
Uzun uzun öpüşmelerinin şapırtısı ünlü aşıkların
Tanrılar tarafından ırzına geçilmiş kızların
cığlıkları
Masal kahramanlarının erkeklikleri top gibi
dikilmiş uçaklara karşı
Jason'un nazlı nazlı zırlaması
Kuğunun ölüm şarkısı
Ve hareketsiz Memnon'un günün ilk ışıklarıyla
söylediği zafer marşı
Sabin'lerin cığlığı var kaçırıldıkları zaman
attıkları
Cengel ormanlarındaki yabanıl hayvanların aşk
cığlıkları bir de
Tropikal bitkilerde yükselen özsuyunun ağır
uğultusu
Halkların o korkunç aşklarını gerçekleştiren top
atışlarının gümbürtüsü
Yaşamın ve güzelliğin doğduğu denize ait
dalgalar

Burada dünyanın tüm aşk şarkısı var

(Çev. Gertrude Durusoy – Ahmet Necdet)

AH SEVGİLİM!

Ah sevgilim! sesini seviyorum
Öylesine yumuşak ve tatlı sesini
Cam çingirak gibi şingırtılı sesini
Mandolin tınlı sesini
Seviyorum kendimi seyrettiğim gözlerini
Düşcül bir su olan gözlerini
Bir Amblève kızını dilerdim sevmek
Bir gün... Sonra geberip gitmek!

Herkese sunduğun ağzını
Seviyorum ve tapıyorum dudaklarına
Bir Şèvre vazosu gibi kırılğan bedenine
Ya çocuksu eli açıklığın gönül zenginliğine.
Seviyorum öksürüğünü bile
Öksürürken ürperişini de
Ancak bazı kına rengi kediler
Böyle sokulgan dingin ve yorgundurlar
Hele dudaklarını tutkuyla arzuldım
O kıyıcı kırmızı dudaklarını
O güzelim lâl dudaklarını
Yırtıcı küçücük dişlerinle
Isırırdın
Ah sevgilim! Ah merhametsizim benim
İçin el verse. Kirazdır, yaban çileğidir
Kızıl ve lâl taşı dudağın.
İsterdim çekici bedenini
Mintanının altına gizlediğin hazineleri
Güzellikleri bana göstermediğin
Sevgiline sakladığın
Tan ağartısı kadar ak ve lekesiz bedenini

(Çev. Eray Canberk)

JUAN RAMON JIMENEZ (İspanya)
(1881 – 1957)

YENİDEN DOĞSAYDIM

Öylece de seni severdim, kadın.
Yeniden taş doğsaydım,
Öylece de seni severdim, kadın.
Yeniden dalga doğsaydım,
Öylece de seni severdim, kadın.
Yeniden ateş doğsaydım,
Öylece de seni severdim, kadın.
Yeniden erkek doğsaydım.

(Çev. Nevzat Hatko)

EZRA POUND (A. B. D.)
(1885 – 1972)

DUT YOLU BALADI

Güneş güney–doğu köşesinde yükselir şeylerin,
Shin'lerin uzun evine bakmaya,
Bir kızları vardır çünkü Rafu adında (güzelcecik
kız),

'Tül Peçe' adını takmıştır kendine,
Çünkü ipekböceklerine dut yedirir.
Şehrin güney duvarından toplar onları.
Sepetinin örgüsünü yeşil sicimlerle yapar,
Sepetinin omuz askılarını
Katsura dallarından yapar
Yüzünün sol yanında toplar saçlarını.

Küpeleri incidendir,
Çamaşırı yeşil, nakışlı ipektendir.
Yoldan geçen adamlar Rafu'yu görünce
Bırakırlar yüklerini,
Öyle ayakta durup bıyıklarını burarlar.

(Çev. Ülkü Tamer)

AŞKA ÖVGÜ

Bu aydınlık gecede öyle mutluyum ki;
Sonsuz bir hazzın yatağında saadetin
Kaç kelime konuşulur bilmem, şamdanlar
altında,
Ama bir boğuşmadır başlar ışıklar kararınca;
Şimdi üzerime geliyor çıplak göğüsleriyle,
Bir yanda sereserpe geceliği;
Uyuyan gözkapaklarıma dayıyor dudaklarını,
Aralık ağzından duyuyorum "uyuşuk;" dediğini.
Ne kadar kucaklaştık, ne kadar değişti
kollarımız.
Kimbilir kaç defa birleşti dudaklarımız.
"Sakın dönmesin Venüs'ün aydınlığı
karanlıklara,
Gözlerimizle buluruz biz aşkı yoksa...
Helen'i cırlıçıplak kaçırmadı mı Paris,
Menelaus'un koynundan,
Endymion'un çıplak bedeni değil mi Diana'yı
kafesleyen."
— Ya, işte böyle bu hikâye, başlayıp biten.
Kaderlerimiz birleşirken, bir yanda aşkla
dolduruyorduk gözlerimizi
Özlenen bir gece geliyordu üstümüze
Ve ışıklar diyorduk bir daha dönmesin
Tanrılar zincire vursunlar ikimizi
Ki günüşiği artık çözemesin.
Şaşarım aşkın çılgınlığını zamana bağlıyanlara
Yağız atlar sürüp gidecek güneş,
Toprak buğday verecek arpadan,

Sular yürüyecek çeşmelere
Balıklar kuru derelerde yüzecek
Yüceliği bilininceye değin aşkın.
Varken elinizde bir fırsat, durdurmayın
meyvasını hayatın.
Bakarsın kuruyan çiçeklerin yaprakları düşer,
Ve saplarından sepet örерler,
Bugün geniş havasını alıyoruz aşkların
Yarın bizi de kapatacak kader.
Gerçi bütün sevgini veriyorsan da
Gene de az veriyorsun sayılır.
Bu acılarımı değiştiremem mümkün değil,
Onunla sona erecek ömrüm,
Amak böyle geceler yaşatsak bana her daim
Yıllar boyunca uzar gider yaşamam,
Bir çok geceler sürsem böyle
Tanrı olurum ben de zaman içinde.

(Çev. M. T. Karamustafaoğlu)

BLAISE CENDRARS (Fransa) (1887 - 1961)

GÜNEY AMERİKALI KADINLAR

I

Uçarı kadınlar ve uçarı erkekler
Açıklıyabiliriz şimdi
Bütün insanlar adına biz birkaç kişi
Sağlıkları tam
Yeryüzünün en güzel kadınları da bizim
Özentisizlik
Zekâ
Sevgi
Spor
Özgürlük de öğrettik onlara
Çocuklar büyümekte atlarla köpeklerle kuşlarla
ayçiçekleri gibi devingen ve yusuvarlak güzel
hizmetçiler arasında

II

Bundan böyle kıskançlık da yok ürkeklik de
çekingenlik de
Sevdiklerimiz sağlam ve güçlü
Güzel büyük ve yalın
Giyinmeyi biliyor hepsi
Zeki kadın değiller değiller yak çok anlayışlılar
Korkmuyorlar sevmekten
Vermekten çekinmiyorlar
Vermeyi biliyorlar her şeyi
Her biri ailesiyle çatışmak zorunda kaldı

toplumsal durumu yüzünden acun ya da şu bu
yüzünden

Şimdi

Arıttılar yaşayışlarını çocukluk içindeler
Artık ne mobilya ne biblo hayvanları büyük
otomobilleri ve gülümseyişlerini seviyorlar
Yolculuk ediyorlar
İğreniyorlar müzikten gene de taşıyorlar küçük
bir gramofon

III

İçlerinden üçünü özellikle seviyorum

İlki

Yaşlı bir hanımefendi iyi güzel duygulu
Eşsiz bir inceliği tapılacak bir gevezeliği var
Kibar ya boğazına çok düşkünlüğü kurtarıyor
onu bu kibarlıktan

İkincisi Meurice Oteli'nin delişmen garsonu
Uzun saçlarını tarıyor bütün gün ve Guerlain'den
alınma rujunu azar azar tüketiyor

Muz ağaçları zenci sütanne sinekkuşu

Uzak çok uzak yurdu yol altı hafta sürüyor
yosunlarla çiçeklerle devekuşu yumurtası gibi
koskoca mantarlarla kaplı bir ırmak üstünde
Otelin salonunda akşamları bir güzel bir güzel ki
çıldırıyor bütün erkekler

Gülüşü bana karşı çok sivri çünkü yurdunun
yaban arıları gibi gülebiliyorum ben
Sonuncusu pek zengin mutlu olması da pek güç
bu yüzden

Ama epeyce gelişti son zamanlarda
Zenginliğin bütün o karmakarışık işleri ortasında
dengesini ve yaşama özentisizliğini hemen ilk
ağızda bulmuyor kişi

Direnmek gerek

O da biliyor bunu ata öyle tanrısalca binen ve
arjantin kırsağıyla pek uyuşan o

İstem de kırbacına dönsün

Ama kendini sıkma bu yüzden

Öyle

Çok zaman

IV

Bir de ufak daha ufacık bir kız var

Kocası pek yaman boşanmış ama pek korkunç ve
kendisi manastırda yaşar gibi yaşıyor

Gene de gece gibi gündüz gibi yırtıcı

Daha güzel bir yumurtadan

Bir değirmiden daha güzel

Tanrının günü çırcıplak ve güzelliği fışkırıp
taşıyor giyinmesini de bilmiyor daha

Yemeği de çok yiyor ve karnı iki aycık gebeymiş
gibi yusyuvarlak oldu

Yaman bir iştah yaman bir yaşama sevgisi
yüzünden

Biz ona bütün bunları ve giyinmesini öğretiliyoruz
İyi yerler de salık veriyoruz ayrıca

V

Biri

biri daha var

Yeryüzünde en çok sevdiğim biri

Ona bir pepsin gibi veriyorum kendimi baştan

aşağı güc artırıcı bir şey gereksiniyor çünkü

Çok tatlı çünkü

Daha çok da çekingen çünkü

Ağırdır mutluluk taşınması güç şeydir çünkü

Güzellik her sabah şöyle bir çeyrek saat çalışmayı
gerektirir çünkü

(Çev. Sait Maden)

THOMAS STEARNS ELIOT (İngiltere)
(1888 – 1965)

LA FIGLIA CHE PLANGE

En üst basamağında dur merdivenin–
Yaslanarak bir çiçek saksısına–
Ör, ör saçlarında gün ışığını–
Tuttuktan sonra çiçekleri acılı bir şaşırmayla–
Toprağa bırak ve dön.
Kaçak bir güceniş gözlerinde ışıırken
Ör, ör ama günüşliğini saçlarında.

Böyle kalıverecekti giderken sevdiği
Bırakıp giderken, öyle ayakta, yoğun acılarıyla,
Bırakıp giderken parçalanmış gövdeleri kanın
akışı,
Anlamı yaşantının o bırakıp giderken.
Bulacaktım o yolu ikimize de bildik.
Yumuşak sandığımız çağlar boyunca
Gülüş kadar kolay, selâm kadar inançsız.

Döndü, çevresinde o güz havasıyla
Günlerce bırakmayan düşüncemi, saatlerce.
Kollarına atılmış saçı, çiçekler kollarına
Yanyana değildi bunlar, öyle olsaydı eğer
Bir davranış yitirecektim, bir durum.
Ama bunlar koyvermiyor arkalarını, uzanıp
Sessiz gündüzden tedirgin karanlığa.

(Çev. Ülkü Tamer)

ANNA ANDREYEVNA AHMATOVA
(Rusya)
(1889 – 1966)

AYNI BARDAKTAN...

Aynı bardaktan içmeyeceğiz
Ne suyu, ne tatlı şarabı,
Şafakta öpüşmeyeceğiz
Ve akşam çöktüğünde pencereden
baktırmayacağız.
Sen güneşle soluyorsun, ben ay ile
Ama aynı aşkla yaşıyoruz ikimiz de.

Benim yanımda sadık, sevgili yârim,
Senin yanında neşeli eşin,
Ama okuyorum gri gözlerindeki korkuyu
Çünkü sensin acım.
O arada bir buluşmalarımız bundan böyle
Daha bir arada bir olsun.
Gönlümüz rahat olsun, o zavallı gönlümüz.

Şiirlerimde yalnız senin sesin var
Senin şiirlerinde, biliyorum benim soluğum esiyor
Oh, bir odun ateşi ki cesareti yok
Ne unutuşa, ne korkuya dokunmaya...
Bir bilsen nasıl seviyorum şu an
O kuru dudaklarını, gül rengi!

1913 Güzü
(Çev. Günes Acar)

CONRAD AIKEN (A.B.D.)
(1889-1973)

HOŞ DUYU

Bu şarkı içimi ıltır seninle dinlersem
Seninle tat bulur yediğim ekmek

Ne varsa şimdi güzellik adına
Sen yoksun diye boynu bükük.

Ellerin vardı oysa-gümüş tabakalarda izi
Bu kadehleri tutardı-ellerin vardı

Gün gelip unutulacak senden kalan
Kimsenin aklına düşmiyecek seni anmak

Bu çarpan yüreğimdi-sonra sen geldin
Gözlerindi-ellerindi içimi yuğan

Atan sendin-vuran sendin deli dolu
Sen yoksun diye yüreğim durmuş.

(Çev. Özdemir Nutku — Tarık Dursun K.)

BEŞARA EL-HURİ (Lübnan)
(1890–1965)

NASIL UNUTULUR

Kokusu geçmişin nasıl unutulur
Ruhumun çocukluk düşlerinin anıları
Temiz bir alev gibi yükselen günleri
Nasıl unutulur

Anımsayacak mısın May bu yılları
Hangi düş bozabilecekti bu düşü yüreğinde
Düş ki yerle gök çiçeğe kesmişti içinde
Nasıl unutulur

Sevimli bir gölcük bakarak bize kabarırdı:
Çevresinde dallariyle ilkbahar vardı
O kırlangıçlar ki bunamış çığlıklardı
Nasıl unutulur

Olmaya görsün akşam o batan güneşte
Selma bizim için yabancı kuş olur
Büyürdü onunla on batan güneşte
Nasıl unutulur

Ve sonra bu gezintiler çimenlikte yol olur
Selma ile Hind ile Selva ile
Daha sonra karışırdı ellerimiz gül ile
Nasıl unutulur

Elif be'yi öğreniyorduk
Usulca silerdi Selma satırları
Yer değiştirerekten tatlı bir işaretle
Nasıl unutulur

Evlenme oyunuydu şimdi yürürlükte
İstiyorduki Selma kocası olayım oyunda
Kucaklardık birbirimizi güle güle sonsuzda
Nasıl unutulur

Yoktur unutulma olanağı büyüdüğümüzün
Büyüdü içimizde yaşam ki gururu kırık sunulur
Ustayız oluşturmakta yurtsamayı ki hüzün
Nasıl unutulur

Unutacak mıydım vedalar gününü
Otur an gözlerimize kızıl yaramsı gülüşünü
O iççekmeler o sitemler büyüyen unutacaksın'lar
Nasıl unutulur

Ey geçmişin kokusunu duyuran Selma
Ey kral çocuğu kraliçem ulaşamadığım dağ
Ey gören büyük acımı 'kim için ağladım'
Nasıl unutulur

(Çev. Nuri Pakdil)

ABDULLAH EL-BANNA (Sudan)
(d.1891)

AŞK ŞİİRİ

Yepelek

Sıkılma bağladı dilini
Kaldırdı tülünü gözlere değin
Keskin bir güzellik
İnce kılıçlardır usa meydan okuyan gözleri

Ne zarifliktir diken bu uzun giysileri

Büyülenen ustur konuştu mu önünde
Coşturan şaraptır ne ki imkânsızdır içilmesi

Gecedir saçları şu farkla ki
Bakarken göremezsiniz ay parçasını
Yumuşacıktır yüzü
Parlak güneştir bununla birlikte

Tam akşamdır biter saçlarında derinlik

Yaşamdır ölmekte olana
Tatlı bir yağmur bekleyene
Daha tatlı gene

Mutluluk gibi kolay söylenmesi
Ruhu mutluluğun imkânsızdır sezilmesi

(Çev. Nuri Pakdil)

AHMED ZEKİ EBU-ŞADÎ (Mısır)
(1892-1955)

SONSUZ BİRLEŞİM

Kim söylemiş senden koparılacağımı,
Özlemin belirir eter kokularında,
Bir büyü sivrulur dışarıda, rüzgârla
Yakan dudaklarını her soluk alışında
Her ıslak öpücüğün dokunuşunda
Nerede olursan ol, sen ayrılmaz bölümüm
Sen yalnızlığımı götüren ırmak
Sen armağan ettin bana ölümsüzlüğü
Yaşantı seninle anlam kazandı
Evren anılarda seni andıkça.

(Çev. Engin Aşkın)

PAUL ÉLUARD (Fransa)
(1892-1952)

SEVDALI KADINLAR

Omuzları yüksek
Tutumları kurnaz
Yüzleri şaşırtıcı
Güvenç göğsün içinde
Memelerinin gün doğumu yüksekliğinde
Geceyi soymak için

Çakılları kırası gözler
Düşüncesiz gülüşmeler
Her düş için
Kar çılgılığı sağanakları
Çıplaklık gölleri
Ve kökleri yolunmuş gölgeler

Öpüşlerine inanmalı
Sözlerine bakışlarına
Ve sadece öpüşlerini öpmeli

Sade senin yüzünü gösteriyorum
Göğsünün büyük fırtınalarını
Sade bildiklerimi
Ve bütün bilmediklerimi
Sevgilim sevgini sevgini sevgini.

(Çev. Oktay Rifat)

Üzünç bekçileri gibi alnım camlarda
Gecesini aştığım gökyüzü
Açık ellerimde küçücük ovalar
Çifte ufuklarında ilgisiz durgun
Üzünç bekçileri gibi alnım camlarda
Beklentiden ötede arıyorum seni
Kendimden ötede
Öyle seviyorum ki seni bilemiyorum
İkimizden hangisi yok burada.

(Çev. Samih Rifat)

KİMSELER BİLMEZ BENİ

Kimseler bilmez beni
Senin beni bildiğin kadar

İçinde yanyana uyuduğumuz
Gözlerin
Benim insan parıltılarıma
Dünyanın gecelerinden daha iyi bir gelecek
hazırladı

İçinde uçtuğum gözlerin
Yolların gidişine
Dünyanın dışında bir anlam verdi

Bize belirtenler
Gözlerindeki sonsuz yalnızlığımızı
Artık kendilerini sandıkları gibi değiller

Kimseler bilemez seni
Benim seni bildiğim kadar

(Çev. Özdemir Asaf)

İki kişiydik yaşıyorduk
Bir sevişme gününü parlıtlar içinde
Güneşimiz o kucaklıyorduk birlikte
Yeryüzü tüm ışıktı bizim için

Gece bastırınca gölgesiz kaldık
Altını parlattık ortak kanımızda
İki kişiydik bir tek kaynakta
Bu aydınlık bir daha kararmaz.

(Çev. Sabahattin Kudret Aksal)

KARARTMA

Kapılar tutulmuş neylersin
Neylersin içerde kalmışız
Yollar kesilmiş

Şehir yenilmiş neylersin
Açlıktır başlamış

Elde silah kalmamış neylersin
Neylersin karanlıkta bastırmış
Sevişmezsin de neylersin

(Çev. Sabahattin Eyüboğlu)

YÂR

Diz çökmüş gözkapaklarım üstüne;
Saçlarım içindedir saçları;
Hali var, ellerimin halinden
Rengi var, gözlerimin renginden;
Kapılmış, koyulmuş gölgeme,
Göğe karşı bir taş gibi.

Gözleri var, açıktır her daim,
Uykuyu haram ettiren bana;
Ya güneşleri önüne katan,
Ya o ışık delisi rüyaları,
Güldürür ağlatır da güldürür beni,
Söyletir bilmeden ne söylediğimi.

(Çev. Can Yücel)

ÜSTÜME EĞİLİYOR

Üstüme eğiliyor
Habersiz yüreği
Kendini sevip sevmediğimi öğrenmek için
Güveni var unutuyor
Gözkapaklarının bulutları altında
Ellerimin arasında uyuyor başı
Neredeyiz biz
Birlikte ayrılmamacasına
Yaşayanlar yaşayanlar
Yaşayan erkek yaşayan kadın
Ve yuvarlanıyor başım onun düşlerine

(Çev. Eray Canberk)

ŞİİR

Yavrum bu senin gülüşünün ardında
Bütün sevda sözcükleri çırılçıplak
Memelerini tutup çıkarıyorlar boynunu
Sonra kalçalarını gözbebeklerini
Sonra ne varsa okşayış adına
Bütün bunları bulup çıkarıyorlar
Seni öptüğüm zaman gözlerinden
Yalnız sen göresin diye
Bu sevda sözcükleri

(Çev. Cemal Süreya)

SEVGİ ÜSTÜNE SÖYLENİMİŞ

I

Sessizliğimiz fırtınayı susturacak
Derin yaprakları uslandıracak

Bırakılmış iki el var ellerimde

II

O gemi hiç çıkmamacasına giriyordu sise

Uzaktan uzağa kini söyleyen
Yakından yakına sevgiyi söyler

III

Masum ece gözleri diri hava
Memeleri hafif herşeye gülerdi

Ve deniz dağıttı tahtının kumlarını

(Çev. Samih Rifat)

PEDRO SALİNAS (İspanya)
(1892-1951)

YÜREĞİN DÖRT YANDAN

Yüreğin dört yandan
apaçıktı
ama bir türlü
giremedim içine.
Denedim
en darını
en geçilmezini geçitlerin...
Oysa genişti
sana uzanan yol.
Yüksek merdiven elimde
-aşılmaz duvarlar
düşleyerek-
çitsiz bekçisizdi
sereserpe
gönül bahçen.
Sıkıca kapalı bir
kapı aradım
yüreğine,
ama yoktu,
içtendi öylesine.
Nerden girilirdi?
Nerden çıkılırdı?
Hep bekledim böyle
olmayan sınırların kalkmasını
boş yere.

(Çev. A. Cengiz Büker)

EDİTH SÖNDERGRAN (İsveç)
(1892-1923)

RUHU BEKLEYİŞ

Gölün ağaçları arasında yalnız,
Kıyının yaşlı çamlarıyla dost,
Ve bütün genç büyücülerle sırdaşım.
Yapayalnızım, yatmış ve bekliyorum,
Hiç kimse yok köşe - bucakta.
Uzun sapları üzerinden büyük çiçekler bakıyor
bana
Tırmanan bitkilerin zehri göğsümde,
Ve aşk yüzünden bütün bunlar.

(Çev. Muzaffer Uyguner)

VLADİMİR VLADİMİROVİÇ
MAYAKOVSKİ (Rusya)
(1893-1930)

AŞK

Bir olasılıktır evet
gene de bir olasılıktır
ki hayvanat bahçesinin bir dönemecinde
göz açıp kapayıncaya kadar
çıkarc birdenbire ortaya
ve salınır da salınır
— o da hayvanları severdi hep —
salınır gülümseyerek
çekmecemdeki fotoğrafta gülümsediğı gibi..
evet..
bakarsın gülümseyiverir.

Ve güzeldir o
diriltmeğc değecek kadar güzeldir.

Ve sizin Otuzuncu Yüzyılınız
bizi paramparça eden hiçleri
aşacaktır şüphesiz.

Ve bundan böyle derim ki
sevmediğimiz ne varsa sonuna
kadar
sevelim
acısını çıkarırcasına..

Dirilt beni

günlük hayatın o saçma
o ahmakça yanını reddedip
seni bir şair gibi
bekledim diye
dirilt beni
sadece bunun için dirilt!

Dirilt beni

en doğal hakkımı istiyorum!

O hizmetçi-aşk olmasın diye artık
evlenmeler

zinalar

başlıklar olmasın diye

ve aşk

iki kişilik yataklardan

öfkeyle fırlayıp

bütün evren boyunca

salına salına dolaşsın diye
dirilt

dirilt

insanlar

acıyla soysuzlaşan gün ışığını

artık ağlayarak dilenmesinler diye

dirilt beni.

Dirilt ki

"Yoldaşlar!" diye kopan ilk çağrıda

tüm insanlar doğrulsun

köpek yuvasını andıran evlerden

kurtulmuş yaşamak için.

Dirilt
evet
dirilt ki
bundan böyle
aile
denen şey
baba
hiç değilse tüm evren
ana
hiç değilse yeryüzü olsun.

(Çev. Atilla Tokatlı)

LİLİ!

(Mektup yerine)

Sigara dumanları kemiriyor havayı.

Oda:

Kruçyonik'in cehenneminden bir bölüm sanki.

Ve hatırla:

Şu pencerenin ardında

azgın bir arzuyla

ellerini okşamıştım ilk defa.

Bugün birlikteyiz işte.

İşte sen:

Zırlı yürek.

Ve yarına kalmaz

kovarsın beni yanından

hakaret yağdırırsın bana.

Ve evin holünde uzun bir zaman

bir kol

gizli bir ürperişle kıvranarak

ceketi arayacak.

Savurup kendimi sokağa

gideceğim.

Vahşi

ve ağzıma ne gelirse sayıklayarak

umutsuzluk tarafından kıymalanmış bir

hâlde gideceğim.

Hayır sevgilim hayır

öyle değil

yalan hepsi yalan biriciğim,

gel bana veda et haydi.

Bil ki

nerde olursan ol

nereye gidersen git

bir demir yığını kadar

ağır çeker

senin için aşkım.

Ve bırak da haykırayım son defa

acı haykırışıyla gururu kırılmışlığını.

Takati tükenen öküzler

gidip kendilerini

soğuk suyun içine atarmış.

Ama benim için

aşkından gayrı bir okyanus

yok

ve boşunadır ağlayıp haykırmam biliyorum

boşunadır ummak tükenmemeyi.

Dinlenmek isterse yorgun fil

kızgın kumlara uzanırmış krallar gibi

Ama benim için

aşkından gayrı

hiç bir güneş

yok ki.

Ve bilmiyorum bile nerdesin şimdi

bilmiyorum kiminlesin.

Şair olmuş olsaydı

bunca azap çektirdiğin şu kişi

çoktan satıp gitmişti sevgilisini

servet ve şan karşılığında.

Sevinç vermiyor oysa bana
hiç bir çan sesi
senin o mübarek ismini
tekrarlayan çan gibi.
Ne boşluğa fırlatırım kendimi
ne zehir içerim
ne de tabanca namlusu
dayarım şakağıma...
ve hiç bir bıçağın gücü yetmez
bakışların bir yana
kesmeğe beni.

Yarına kalmaz unutursun
başına koyduğum tacı
ve aşkınla besleyip
yaktığım
o çiçek açmış ruhu da.

Ve hareketli günlerden bir karnaval rüzgârı
dört bir yana dağıtır kitaplarımın sayfalarını...

Söyle:

Kelimelerimin
kurumuş yaprakları
yolunu kesip de durdurabilir mi?
seni?

Hiç değilse bırak
son sevgimden dokuduğum halıyı sereyim
ayaklarının altında
yitip giden toprağa...

(Çev. Attilâ Tokatlı)

SEVİYORUM

İnsanoğlu aşkı doğduğunda getirir
Ama iş güç,
Para pul,
Ve buna benzer bir sürü şey,
Kurutur gönlünüzün verimli toprağını.
Yüreğin üstünde beden giysisi vardır,
Bedenin üstünde de gömlek.
Ama iş bu kadarla kalmaz.
Adamın biri,
Bir salak-
Bu gömleğe kol kapağı takmış,
Göğüs kısmını da kolalamıştır.
İnsanoğlu yaşlandıkça fikir değiştirir
Kadın süslenir.
Müller jimnastiğine başlar erkek.
Ama çok geç.
Deri kırıksıklarla dolmuştur.
Aşk çiçeği açar,
Açar,
Ve solar,

Ben de bol bol getirdim aşk verisini.
Ama insanlar
Daha küçücük yaştan başlayarak
Çalışmaya göre koşullanır.
Bense-
Rion kıyısında dolaşır
Sürterdim
Hiçbir şeye aldırmadan.
Kızardı anacağım:
"Ah korkunç haylaz, ah!" diyerek.

Kırbaç gibi şaklatırdı kemerini babam.

Bense

Cebimde üç düzmece ruble

Üçkâğıt oynamaya giderdim erlerle.

Ne sırtımda bir gömlek

Ne ayağımda bir papuç

Kutaissi Fırınında kavurur

Ya da güneşe verirdim sırtımı

Ve işkembemi,

İçim bulana dek.

Kendinden geçerdi güneş:

"Üst üste konmuş üç elme gibi mübarek!

Bu oğlanda var besbelli-

Altı okka bir yürek.

Ve hıncır anasını belliyor bu yüreğin.

Baksana a canım,

Nasıl oluyor da sığdırıyor

Beni,

Irmakları

Ve uzayıp giden kayalıkları,

O kuş kadar yüreğe?"

(Çev. Bertan Onaran)

E. E. CUMMINGS (A.B.D.)
(1894-1963)

BİR YERDE HİÇ GİTMEDİĞİM

bir yerde hiç gitmediğim, mutluca öte
her denenmişen, gözlerinin susuşu var senin:
en narin davranışında bir şeydir sarar beni,
ya da öylesine yakındır uzanıp dokunamam.

ne kolay çözecek beni en belirsiz bakışın
oysa bir yumruk gibi yummuşum kendimi,
durma yaprak yaprak açarsın beni, ilkyaz ilk
gülünü
(dokunup ustaca, gizlice) açar gibi;

ya da isteğinse büsbütün örtmek, hem ben
hem yaşamam kapanacağız öyle güzel, ansızın,
tam şu çiçeğin canı çektiği zaman
dikkatle heryere inen kar gibi;

dünyada sezilebilen hiçbir şey tutmaz yerini
senin gergin narinliğindeki gücün dokusu
zorlar beni kırlarının rengiyle,
geri vermeye ölümünü ve boynuna her solukta

(bilmiyorum nedir sendeki şu örten
ve açan; ama bir yanın var anlıyor
gözlerinin sesi bütün güllerden derin)
kimsenin, yağmurun bile, yok böyle mirik elleri

(Çev. Yusuf Atılgan)

ROBERT GRAVES (İngiltere)
(1895-1985)

SEVDALILARIN KİŞİ

Ağacın duruşu

Esen yeli gösterir

Bizimki, uzun acıyı

Nicedir iyi davranmamışsan.

Ama bak, ileri uzanıyoruz biz-

Kuşkuyla geriye değil,

Aşıyoruz bu pis havayı

Dallarla yeniden yeşil.

(Çev. Cevat Çapan)

SÖYLÜYOR SEVDİĞİNE YARI UYURKEN

Söylüyor sevdiğine yarı uyurken

Karanlık saatlerde

yarım sözlerle yavaşça fısıldanan:

Bir yandan yer kımıldayıp kış uykusundan

İterken yukarı otları, çiçekleri

Kar yağsa da

Kar yağsa durmadan.

(Çev. Cevat Çapan)

SERGEY YESENİN (Rusya) **(1895-1925)**

Elveda diyor çiçekler bana,
Başlarını eğiyorlar aşağı,
Yarin yüzünü ve baba ocağını
Ebediyyen görmeyeceğim bir daha.

Sevgili ne! Ne çıkar!
Gördüm bunları, dünyayı gördüm,
Üzerimde mezar ürpertisi kıpırdıyor,
Yeni bir okşayış gibi benimsiyorum.

Bütün yaşamı kenardan gülümsemeyle
Geçerken bu yüzden öğrendim
Daima, daima şunu söylerim.
Bu dünyada bir eşi vardır her şeyin.

Nasıl olsa gelir bir başkası,
Gideni geri getirmez keder,
Kalan sevgiliye şarkısı,
Yeni gelen daha güzel ezgiler söyler.

Ve dinler şarkıyı sessizlikte
Ellere yar olan sevgili,
Bir gün anımsar beni belki de
Anımsar gibi eşsiz bir çiçeği.

(Çev. Azer Yaran)

LOUIS ARAGON (Fransa) (1897-1982)

ELSA'NIN GÖZLERİ

Öyle derin ki gözlerin içmeye eğildim de
Bütün güneşleri pırıl pırıl orada gördüm
Orda bütün ümitsizleri bekliyen ölüm
Öyle derin ki her şeyi unuttum içlerinde

Uçsuz bir denizdir bulanır kuş gölgelerinde
Sonra birden güneş çıkar o bulanıklık geçer
Yaz meleklerin eteklerinde bulutlar biçer
Göklerin en mavisi buğdayların üzerinde
Karanlık bulutları boşuna dağıtır rüzgâr

Göklerden aydındır gözlerin bir yaş belirince
Camın kırılan yerindeki maviliğini de
Yağmur sonu semalarını da kıskandırırılar

Ben bu radiumu bir pekbilent taşından çıkardım
Benim de yandı parmaklarım memnu ateşinde
Bulup bulup yeniden kaybettiğim cennet ülke
Gözlerin Peru'mdur benim Golkond'um
Hindistan'ım

Kâinat param parça oldu bir akşam üzeri
Her kurtulan ateş yaktı üstünde bir kayanın
Gördüm denizin üzerinde parlarken Elsa'nın
Gözleri Elsa'nın gözleri Elsa'nın gözleri

(Çev. Orhan Veli Kanık)

AYRI DÜŞMÜŞ SEVGİLİLER

Bir garda tıpkı sağır ve dilsizler gibi
Acıklı bir dil konuşarak gürültünün koyulaştığı
yerde

Garip hareketler yapıyor ayrı düşmüş sevgililer
Kışın ve silahların beyaz sessizliğinde
Ve gecelerin bakarasında oluşmaya geldiği vakit
yeniden

Düş onun ateş parmakları bulutlarda kesişirse
Ne yazık ki demir kuşların üzerine olur
Bu tarlakuşu değil Ey yabanıl Romeo'lar
Ve bülbül de değil cehenneme dönen gökte
Ağaçlar insanlar duvarlar
Hava bej rengi bej ve bej
Anılar gibi duygulandılar
Karla kaplı bir dünyada
Geldiği an Fakat aşk da
Yine bulur arpejini
Hüzün dolu bir mektup ölesiye
Hüzün dolu bir mektup ölesiye

Kış birisinin yalnızlığına benzer
Kıştadır şarkı söyleyen kristaller
Donmuş şarabın anlamsızlaştığı yerde
Hüzünlü bir türkünün yavaşladığı yerde
Ve beni saran müzik
Çalar çalar çalar saatleri
Yelkovan döner ve gıcırdar zaman
Yelkovan döner gıcırdar zaman

Altın eşim kasımpatım benim
Mektubun niçin o kadar acı
Seviyorsam seni niçin mektubun
Açık denizde bir geminin batması gibi

Öylesine çığlıklar atar
Acı rüzgârların bastırduğu çığlıklar
Kendi uyaklarının titreyişiyle
Kendi suçlarının titreyişiyle

Sevgilim geriye kalan ne var
Sadece sözcükler bizim dudak boyamız
Sadece donmuş sözler bir ökseye takılan
Gün ki umutsuz şekilde doğar
Düş görür sürünür ölür doğar yeniden
Gevres şatosunun hendeklerinde
Borunun benim için çaldığı yerde
Borunun senin için çaldığı yerde

Biricik hazinemizi yaratacağım bu sözcüklerden
Azizlerin önüne konan sevinç dolu buketler
Ve onları uzatacağım tatlım bu sümbülleri
Bu yörekent leylaklarının yavşanların mavisini
Ve kadife bademi dallarıyla satılan
Mayıs panayırlarında o beyaz çanlar gibi
Mügenin bizim toplamaya gitmeyeceğimiz taa
Taa ah çiçekli sözcükler gevşer orda
Çiçekler döker çiçeklerini esintisiyle rüzgârın
Ve kapanır gözler cezayir menekşeleri gibi
Yine de şarkılar söyleyeceğim senin için yankı
verinceye kadar
Seni sonsuz sevecek olan yüreğimdeki kırmızı
kan

Bu nakarat bir tralallam gibi gelebilir insana
Belki de bir gün söylediği sözcükler
Bu yıpranmış bu basit yüreğın işareti olacak
Şahane bir dünyanın bir tek sen bileceksin
Güneş parıldıyorsa ve titriyorsa sevda
Bunun nedeni sonbaharda bile inanmayarak
ilkbahara
Bu başkalarınıninkine benzemeyen bir tralallam
söylemiş olacağım

(Çev. Gertrude Durusoy / Ahmet Necdet)

MUTLU AŞK YOKTUR

İnsan her şeyi elinde tutamaz hiçbir zaman
Ne gücünü ne güçsüzlüğünü ne de yüreğini
Ve açtım derken kollarını bir haç olur gölgesi
Ve sarıldım derken mutluluğuna parçalar o şeyi
Hayatı garip ve acı dolu bir ayrılıktır her an

Mutlu aşk yoktur

Hayatı Bu silahsız askerlere benzer
Bir başka kader için giyinip kuşanan
Ne yarar var onlara sabah erken kalkmaktan
Onlar ki akşamları aylak kararsız insan
Söyle bunları Hayatım Ve bunca gözyaşı yeter

Mutlu aşk yoktur

Güzel aşkım tatlı aşkım kanayan yaram benim
İçimde taşıyım seni yaralı bir kuş gibi
Ve onlar bilmeden izler geçiyorken bizleri
Ardımdan tekrarlayıp ördüğüm sözcükleri
Ve hemen can verdiler iri gözlerin için

Mutlu aşk yoktur

Vakit çok geç artık hayatı öğrenmeye
Yüreklerimiz birlikte ağlasın sabaha dek
En küçük şarkı için nice mutsuzluk gerek
Bir ürperişi nice pişmanlıkla ödemek
Nice hıçkırık gerek bir gitar ezgisine

Mutlu aşk yoktur

Bir tek aşk yoktur acıya garketmesin
Bir tek aşk yoktur kalpte açmasın yara
Bir tek aşk yoktur iz bırakmasın insanda
Ve senden daha fazla değil vatan aşkı da
Bir tek aşk yok yaşayan gözyaşı dökmeksizin

*Mutlu aşk yoktur ama
Böyledir ikimizin aşkı da*

(Çev. Gertrude Durusoy / Ahmet Necdet)

Sana sevgim o sana benzer
Aşk iç içe gök ve cehennem
Uçtuğu anda sönüvermiş
Kül gibi hafif bir ateş hem

Sana sevgim o koşan maral
Parmaklardan akıp giden su
Hem susuzluk hem kaynaktır o
Hem kaynak hem de susuzluğu

Sana sevgim o bölen beni
Olup zaman bildiren kılıç
O tanrısal birlik yine de
Tek bir günü otuz yıl kılıp

Sana sevgim sevgim o pınar
Ve dibinde parlayan yüzük
Sevgim kestane ormanında
O fir dönen al sincap küçük

Acıdan can verip dirilmek
Bulur bulmaz yitirmek seni
Uyuma korkusu belki o
Ancak düşte görmekten seni

Kahrolma korkusu ilgisiz
Ve rasgele bir söz olmaktan
Ve dalgın bir tavır ve bir el
Gazteyi alan ya da atan

Ne varsa deneriz boyuna
Ne tutku yarar ne şu ne bu
Boyuna yeni bir bunalım
Ortaya kor başka sorunu

Gök maviliğince dipsizdir
Bu uçurum uçsuz bucaksız
Sever mi ki ölçen kimseyi
Sevdayı kollarıyla yalnız

Ne yitip gitmeye hakkım var
Ne de yorgun olmaya benim
Sana taht olmuşum erk sana
Hep orda olmak sana sevgim

Sana sevgim kalayım ister
Temiz çarşaf gibi yatakta
Kenarına markan işlidir
Kokar burcu burcu lavanta

Neyim ki ben o harften fazla
Bin simgenden biriyim işte
Sarhoş kalan boşalmış kadeh
Kenarına dudak değmiş de

(Çev. Sait Maden)

ELSA SENİ SEVİYORUM

Kıyısında öpüşlerin
Ne çabuk geçiyor zaman
Sakın ola sakın aman
Geçen günler incinmesin

Seninle bütün bir mevsim ne güzeldi
O yaz betiklerdeki kadar öyle güzeldi
Manastır ormanında seni mutlu ettiğimi sandım
Toulon rıhtımında akşamın rengine kandım
İster bana budala ister çılgının teki de
Mutluluk nedir ki umutlar çekip gidince

Kıyısında öpüşlerin
Ne çabuk geçiyor zaman
Sakın ola sakın aman
Geçen günler incinmesin

Geçen yıl yapraklar solarken şarkı söylüyordum
Veda ederken bile bir gün görürüm diyordum
Ölenler dünyaya yeniden geleceğini sanır
Tatlı sözlere kananlar ergeç aldanır
Gözlerime bak hele orda nice güzelsin
Yüreğimi çılgınlıklarımı duymuyor musun

Kıyısında öpüşlerin
Ne çabuk geçiyor zaman
Sakın ola sakın aman
Geçen günler incinmesin

Solgun bir piyaniste benzeyen güneş bak işte
Hep aynı sözleri aynı şarkıyı söylemede
O tehditten uzak günleri sevgili anımsa
Ne mutluyduk ikimiz evimizde Montparnasse'da
Artık yaşam karadüzen sürüp gidecek
Soğuk Akşam oldu şimdiden Tekliyor yürek

Kıyısında öpüşlerin
Ne çabuk geçiyor zaman
Sakın ola sakın aman
Geçen günler incinmesin

Pörsümüş bir yonca gibi sana sunduğumda hani
Ne sevmiştin bu şarkıyı üzgün sesini
O gün bu gün el değmemiş uyuyordu bende
Unutulmuş çekmecedен şimdi çıkardım işte
Hiç değil sevdiğin bir şey buldum diye avundum
Elsam halden anlamazım *seni nasıl seviyorum*

Kıyısında öpüşlerin
Ne çabuk geçiyor zaman
Sakın ola sakın aman
Geçen günler incinmesin

Billur bir şarkıdır bu seni mırıldanıyor
Söylediğim her sözcük boşuna değil diyor
Gün gelir sözcükler de dönüşür göz yaşına
Gün gelir sözcükler de büyüdür tek başına
Sevgilim çarpıp duran şu pancuru kapatalım
Yağmur damlasının sesiyle biz bize kalalım

Kıyısında öpüşlerin
Ne çabuk geçiyor zaman
Sakın ola sakın aman
Geçen günler incinmesin

(Çev. Erdoğan Alkan)

BİR BÜYÜK SIR SÖYLEYECEĞİM SANA

Bir büyük sır söyleyeceğim sana Zaman sensin
Kadıdır zaman sevilme özlemi duyar
Aşıklar eteğinde otursun ister
Bozulacak bir entaridir zaman
Perçemdir sonsuz

Taranmış

Bir aynadır buğulanan buğuları dağılan
soluklarla

Zaman sensin uyuyan uyandığım şafakta

Sensin bıçak gibi geçen boynumu

Geçmek bilmeyen zamanın işkencesi oy

Mavi damarlardaki kan gibi durmuş zamanın
işkencesi oy

Hep doyumsuz arzudan daha da beterdir bu

Daha da beterdir bu

Sen odada yürürken gözlerin susuzluğundan

Korkarım hep bozulur diye büyü

Daha da beterdir bu senle yabancılaştırmaktan

Başın

Kaçak dışarda ve yüreğin başka bir çağda oluşu

Sözcükler ne ağır Tanrım anlatırken bunları

Arzunun ötesinde erişilmez yerlerde bugün aşkım

Sen şakağımda vuran duvar saatisin

Sen solumazsan eğer ben boğulurum

Duraksar ve tenime konar adımın

Bir büyük sır söyleyeceğim sana Dudağımdaki

Her söz dilenen bir yoksulluktur

Bir yoksulluktur ellerin için bakışında kararan

bir şeydir

Bundandır sana sık sık seni seviyorum demem
Boynuna takacağın bir tümcenin saydam
kristalinden yoksunum
Şu sıradan sözlerimi hor görme Onlar
sade bir sudur ateşte o sevimsiz gürültüleri
yapan

Bir büyük sır söyleyeceğim sana Beceremem ben
Sana benzer zamandan söz etmeyi
Senden söz etmeyi beceremem ben
İnsanlar vardır hani istasyonlarda
El sallayan tren kalktıktan sonra
Yeni ağırlığıyla göz yaşlarının
Kolları yana düşer onlara benzerim ben.
Bir büyük sır söyleyeceğim sana Korkuyorum
senden
Korkuyorum ikindilerde seni pencerelere götüren
şeyden
Korkuyorum davranışından söylenmedik
sözcüklerden
Hızlı ve usul geçen zamandan korkuyorum
senden
Bir büyük sır söyleyeceğim sana kapıları ört
Ölmek sevmekten daha kolaydır
Bundandır yaşamanın sancılarına yönelmem
Sevgilim

(Çev. Erdoğan Alkan)

BERTOLT BRECHT (Almanya) (1898-1956)

MARIEA'YI ANIŞ

I

O gün mavi eylül ayında
Sessiz körpe bir erik ağacı altında
Tuttum onu, sessiz beyaz aşkı
Kolumda kutsal bir düş gibi.
Ve üstümüzde güzel yaz göğünde
Bir bulut vardı, çoktan gördüğüm
Çok beyazdı ve çok yukarılarda
Ve başımı kaldırıp baktığımda, değildi orda.

II

O gündenberi birçok, birçok aylar
Geçti sessiz aşağı kaydılar
Yok oldu o bütün erik ağaçları
Ve bana sorarsan aşk n'oldu diye
Sana derim ki: hatırlıyamıyorum
Ama gene de, inan ki, biliyorum ne demek
istediğini.
Ama gene de gerçekten hatırlamıyorum onun
yüzünü
Yalnız: O zamanlar öpmüştüm onu, biliyorum.

III

Ve bu öpücüğü de çoktan unutmuş olurdum
O bulut olmasaydı orada
Onu bugün de hatırlıyorum ve hep hatırlıyacağım
Çok beyazdı ve yukarılardan geliyordu
Erik ağaçları belki çiçek açıyordur gene de
Ve o kadının belki de şimdi yedi çocuğu olmuştur
Ama o bulut yalnız birkaç dakika için açtı
Ve yukarı baktığımda, rüzgârda kayboluyordu
bile.

(Çev. Sezer Duru)

İSTİYORUM GİDEYİM SEVDİĞİMLE

İstiyorum gideyim sevdiğimle.
İstiyorum boş vereyim sonu ne olacak.
İstiyorum düşünmiyeyim iyi mi, kötü mü.
İstiyorum bilmiyeyim beni seviyor mu.
İstiyorum gideyim sevdiğimle.

(Çev. *Hasan Kuruyazıcı*)

HARINDRANATH ÇATTOPADHYAYA
(Hindistan)
(d. 1898)

AŞIĞIN İNLEYİŞİ

Heyhat üzerimde yükselen ay yok bu gece
Siyah yağmur bulutları göklerde toplanıyor.
Sayısız rüzgârlar ısıklık çalıyor-ben tek başımayım.
Siyah yağmur bulutları göklerde toplanıyor bu
gece.

Okyanus bir can çekişme haliyle haykırıyor.

.....
Ölmüş aşkların tatlı neşesini hatırladığımdan
Gözlerim yaşlarla dolu..
Okyanus bir can çekişme haliyle haykırıyor bu
gece.

Artık sevgilimi hiç göremiyeceğim
Kıyıyı arkasında bırakmış olan
Siyah yağmur bulutları gözlerime doluyor, bu
gece.

Heyhat üzerimde! Yükselen ay yok.
Karanlıkların derinliğinden, yağan yağmurlardan
Hâlâ onu çağırıyorum.
Heyhat bana! O artık dönmiyecek.

(Çev. Özdemir Asaf)

FEDERİCO GARCÍA LORCA (İspanya)
(1899-1936)

GERÇEK BU

Ah! Ne güç iş
seni sevdiğim gibi sevmek!

Sana duyduğum aşktan
canımı acıtır hava
canımı acıtır yüreğim
şapkam canımı acıtır.

Kim satın alır benden
şu elimdeki kurdeleyi,
beyaz ilikten şu kederi
mendil yapmak için?

Ah! Ne güç iş
seni sevdiğim gibi sevmek!

(Çev. Sabri Altınel)

AŞK RÜZGÂRI

Acı bir kök var
bin pencereli bir dünya,
en küçücük el bile
kıramaz suyun kapısını.

Nereye gidiyorsun? Nereye gidiyorsun? Nereye?
Bin tanrıçalı bir gökyüzü var.
Solgun arıların savaşı.
Acı bir kök.

Acı.

Ayağın tabanı sızlıyor,
yüzün içi.
Sızlıyor yeni kesilen gecenin
taze gövdesi.

Aşk, düşmanım benim.
Isırıyorum acı kökü.

(Çev. Sabri Altınel)

(SEVDALI)

Sevdalı,
küçük sevdalı.
Evinde yaktılar kekik.

İster git, ister burda kal,
kilitledim kapıyı bak.

Gümüş kaplı anahtarla.
Bir kurdelede sallanan.

Bir yazı var kurdelede:
"Yüreğim çok ötelerde."

Sokağымda hiç dolanma.
Kalsın orda bütün hava.

Sevdalı,
küçük sevdalı.
Evinde yaktılar kekik.

(Çev. Sait Maden)

ŞARKI

Acı zakkumun hıçkırıldığını
bir işitseydin
ne yapardın, sevgilim?
Göğüs geçirmez miydin?

Bir görseydin ışığın
sana seslendiğini giderken,
ne yapardın, sevgilim,
denizi düşünmez de?

Seni seviyorum! deseydim
bir gün zeytinlikte sana,
ne yapardın, sevgilim?
Bir bıçak saplardın bağrıma!

(Çev. Sait Maden)

YÜZ YILLIK AŞKA GAZEL

Üst başından sokağın
görünür dört sevdalı,

ay, ay, ay, ayy.

Sokağın alt başına
dolanır üç sevdalı,

ay, ay, ayy.

Birbirine sarılır
kalan iki sevdalı,

ay, ayy.

Nasıl da yüz çevirip
gider yel ve sevdalı,

Ayy.

Kimsecikler yok artık,
boş mersinlerin altı.

(Çev. Sait Maden)

BEKLENMEDİK SEVDAYA GAZEL

Tanımadı kimse kokusunu
karnının o kara manolyasının.
Ettiğin işkenceyi bilmezdi kimse
bir sevda serçesine, arasında dişlerinin.

Uyurdu bin ufak Pers atı
ay ışıklı alanında alnının,
sardığım sırada senin, dört gece,
belini, o kar düşmanını.

Bir solgun tohumlar demetiydi
alçıyla yasemin arasında bakışın.
Arardım içimde sana vermeye
fildişi harfler ki derler *her zaman*,

her zaman, her zaman: cançekişme bahçem,
kısıtılmaz gövden her zaman,
kanı hep ağzımda damarlarının,
ışksız ağzın daha ölümüm için.

(Çev. Sait Maden)

TÜRKÜ

Zeytin devşiriyor
Güzel yüzlü kız.
Rüzgâr, kulelerin sevdalı
Belinden kavramış kızını.
Mavili yeşilli urbalar
Giyinmiş, dört atlı
Geçti, Endülüslü.
"Kız, gelsene Kurtuba'ya"
Aldırdığı yok ki kızın.
Portakal rengi urbalar
Giyinmiş, ince belli
Üç boğa güreşçisi geçti
Kılıçları kadim gümüşten.
"Kız gelsene Sevilla'ya"
Aldırdığı yok ki kızın.
Ve dağılan ışıklarla akşam
Erguvana dönerken
Bir delikanlı geçti
Güllerle menekşelerle,
"Kız gelsene Granada'ya"
Aldırdığı yok ki kızın.
Güzel yüzlü kız
Zeytinini devşirmede,
Boz kolunu rüzgârın
Dolamış beline.

(Çev. Turan Oflazoğlu)

AYAĞI KARINCALI

Yalnız bir kadın sanmıştım önce
Oysa kocasını aldatan biri
Irmağın orda buluştuk
Gece, Santiago gecesi,
Işıklar sönüp birer birer
Yanmaya durunca ateşböcekleri.
Son birikintisinde şehrin
Dokundum uykulu memelerine
Türkülü çiçeklerin dalları gibi
Göğsü gözlerime açılıverdi.
Ve on iki hançerin bir kerede
Yırttığı ipek gibi sinirli
Hışırtısı kulaklarımda
Kolalanmış eteklerinin.
Işıksız tepeleri ağaçların
Yollar boyunca kocaman kocaman
Ve ufuk köpeklerin ufku
Irmaktan ötelere havlıyordu.

Ne varsa üstünden atlayıp geçtik
Böğürtlenler, dikenler, karaçalılar.
Saçındaki topuzun yere yatınca
Yumuşak toprakta açtığı çukur,
Ben boyunbağımı attığım zaman
Çözüşü onun da düğmelerini,
Sıra silahlı kemerime gelince
Sıyrılışı giysilerinden ardarda,
Sümbüllerin mi kurbağaların mı
Olamaz hiçbirinin böyle bir teni,
Ne de billûrun ayışığında
Sunabildiği var bu ışıltıyı

Kalçaları altımda kaçışıyordu
Hani ürkmüş balıklar gibi
Bir yanı tutuşmuş, ateş çemberi
bir yanı buza kesmiş, sepserin,
O gece dörtnala gördüm kendimi
Sedeften, küçük bir taya binmişim
Gördüm, ne dizgin ne de üzengi
At koştuşlarımin en güzelini.
Neler anlattı sevişirken
Ama söyleyemem erkeğim ben
Hem böyle ağzı sıkı görünmemi
Aydınlık akıl da istiyor zaten.
Öpüşlere, toz torağa bulanmış
Uzaklaştık kıyının ordan
Süsenler silahlarını ayarlıyordu
Gecenin esintilerine karşı.

Dürüst bir çingene olarak
Üstüme düşeni yaptım ben de
Koca bir dikiş sepetini
Armağan ettim ayrılırken,
Ama kuşkusuz sürekli bir aşkı
Aklımın ucuna bile getirmemiştim,
Çünkü hâlâ, evli değilim, diyordu
Kocasına bunu bunu yapıp da
Yürüdüğümüzde ırmağa doğru.

(Çev. Cemal Süreya)

HAN YONG -UN (Çin)
(1899-1940)

TERS ORANTI

Senin sesin Sessizlik mi
Şarkı söylediğin zamanlar
Şimdi derinden duyuyorum onu
Senin sesin Sessizlik

Senin yüzün Karanlık mı
Kapayınca gözlerimi
Pırıl pırıl gördüm onu
Senin yüzün Karanlık

Senin gölgen Aydınlık mı
Kara pencereler üstünde
Parlar öylece gölgen
Senin yüzün Karanlık

Senin gölgen Aydınlık mı
Kara pencereler üstünde
Parlar öylece gölgen
Senin gölgen Aydınlık

(Çev. Coşkun Zengin)

PAİ-HUA (Çin)
(d. 1900)

GÖNLÜM

Gönlüm bir kaynaktır derin vadide.
Ancak mavi göğün
Yıldızlarını yansıtır.
Ancak son ay ışığını
Titretir.
Bazı da, güneşli ilkbahar gelince,
O da mırıldanır
Bir sevda türküsü.

(Çev. Eray Canberk)

ROBERT DESNOS (Fransa)
(1900-1945)

SENİ ÖYLE DÜŞÜNDÜM Kİ

Öyle delicesine düşündüm ki seni;
Aklımda sen, öyle çok dolaştım
O kadar çok bahsettim ki senden;
Hayalini öylesine sevdim ki senin
Bir şey kalmadı artık senden

Gölge olmak, hayal olmak kaldı şimdi bana
Gölgeden bin kat koyu bir gölge
Senin o günlük güneşlik hayatına
İkide bir düşecek olan gölge...

(Çev. M. Âkil Aksan)

PERİ MASALI

Çok eskiden günlerden bir gün
Seviyordu bir adam bir kadını
Çok eskiden günlerden bir gün
Seviyordu bir kadın bir adamı
Çok eskiden günlerden bir gün
Bir kadın ve bir adam
Sevmiyorlardı kendilerini seven kadını ve adamı

Günlerden bir gün
Belki de bir tek gün
Bir kadın ve adam sevdiler birbirlerini

(Çev. Eray Canberk)

MİHAİL İSAKOVSKİ (Rusya)
(1900-1973)

KATYUŞA

Çiçeklenmiş tüm ağaçlar
Kıvrım kıvrım yükselir sis.
Katyuşa kıyıya koşar
Kıyı sarptır kıyı sessiz.

Koşar da bir türkü tutturur
Bozkırların kartalına,
Yüreği onun için çarpar durur
Taşır mektuplarını göğsünde.

Uç türkü ışığa katıl ve uç
Sınırımızda nöbet tutan
Mert yürekli askere götür
Pırl pırl bir selâm Katyuşa'dan.

Götür ki unutmasın hiç
Yârinin sesini kulağında çınlayarak
Söyle göz kulak olsun memlekete
Aşklarına göz kulak olunmaktadır

Çiçeklenmiş tüm ağaçlar
Kıvrım kıvrım yükselir sis.
Katyuşa kıyıya koşar
Kıyı sarptır kıyı sessiz.

(Çev. Atillâ Tokatlı)

VİTEZSLAV NEZVAL (Çekoslovakya) (1900-1958)

AŞIK KADINLAR

Coşkunuzdan bir gökkuşağı yapılırdı
güzel yavuklular
Biri beni bırakır bir başkası gelir aynı güzellikte
o da bırakır gider

Senin bana bıraktığını başkalarına veririm ben
Voltava
pırıldar Ey sen kıskanç kadın geçer ve şarkı
mırıldanırsın
ve çekip gidersin sonra

Üç renkli fiyonga karşılaştırılabilir aşkla
saçlar ağız gözler
Ölür ayak sesleri avlunun yankılanımında
mavi bir gökyüzünü andıran avluda

Ah başkalarının benden istediklerini
veremiyorum sana
Nice geceler boyu aradığım kadın
gelip kapıyı çalsana

Odamda kara bir bayrak dalgalanıyor mağrur
Yüzlerce yeni gökkuşağı ve yeni renkler
solsun
Sen gel baştan çıkarıcı kadın

Sen benim maça kızım Ey benim güzel kadını
Ey Maria
Dinle piyanomun sesini senin içindir çaldığı
arya

Fiyongada yalnız bir tek kara kurdela kaldı
bir bez parçası işte
Sen de gittin ötekiler gibi tıpkı
Gittiler hepsi de

(Çev. Eray Canberk)

JACQUES PRÉVERT (Fransa)
(1900-1977)

SENİN İÇİN SEVGİLİM

Kuşçuya gittim
Bir kuş aldım kuşçudan
Senin için
Sevgilim

Çiçekçiye gittim
Bir çiçek aldım çiçekçiden
Senin için
Sevgilim

Demirciye gittim
Bir zincir aldım demirciden
Ağırından şöyle
Senin için
Sevgilim

Ve sonra esir pazarına gittim
Seni aradım
Bulamadım
Sevgilim

(Çev. Abdullah Rıza Ergüven)

BARBARA

Hatırla Barbara

Yağmur yağıyordu o gün Brest'e durmadan

Yürüyordun gülümsiyerek yağmur altında

Şaşkın hayran sıırılsıklam

Hatırla Barbara

Yağmur yağıyordu Brest'e durmadan

Sima caddesinde rasladım sana

Gülümsüyordum

Gülümsüyordun

Tanıımıyordum seni

Sen de beni tanıımıyordun

Hatırla gene de hatırla o günü

Unutma

Saçağın altına sığınmış bir adam

Adını ünledi

Barbara

Seğirttin ona doğru yağmur altında

Şaşkın hayran sıırılsıklam

Atıldın kollarına

Hatırla bunu Barbara

Sana sen diyorum diye de bana kızma

Sen diyorum bütün sevdiklerime

Ancak bir kez görmüşsem bile

Sen diyorum bütün sevişenlere

Tanımasam bile

Hatırla Barbara

Unutma

O yumuşak mutlu yağmuru

Mutlu yüzüne yağan
O mutlu şehre yağan
Denize yağan
Tersaneye yağan
Ouessant gemisine yağan yağmuru
Ah Barbara

Ne savaş
N'oldun şimdi sen
O demir o çelik o kan
Yağmuru altında
Ya o adam n'oldu aşk ilen
Kucaklıyan
Öldü mü kaldı mı n'oldu
Ah Barbara

Yağmur yağıyor Brest'e durmadan
Eskiden nasıl yağıyorduyse öyle
Ama artık bildiğin gibi değil burda mahvoldu
herşey

Harap korkunç bir matem yağmuru
şimdi yağan

Demir çelik kan fırtınası bile değil
İtler gibi kuyruğunu titreten
Bulutlar
Yalnız bulutlar

Brest'e sular boyunca yitip giten itler
Çürümek için gidiyor uzaklara
Hiçbir şey kalmayan Brest'ten
Çook uzaklara.

(Çev. Teoman Aktürel)

BU SEVDA

Bu sevda
Öylesine sert
Öylesine narin
Öylesine yumuşak
Öylesine umutsuz

Bu sevda
Gün gibi aydınlık
Ve fena hava gibi kötü
Hava kötü olduğu zaman
Öylesine gerçek bu sevda
Öylesine güzel bu sevda
Öylesine mutlu
Öylesine coşkun
Öylesine alaycı
Karanlıkta titreyen bir çocuk gibi
Ve öylesine güvenli kendine
Sakin bir adam gibi gecenin ortasında

Bu sevda korkutuyordu ötekileri
Konuşturuyordu
Sarartıp solduruyordu
Göz altında bu sevda
Çünkü biz onu başına saranları gözlüyorduk
Sıkıştırılmış yaralanmış çiğnenmiş yadsınmış
unutulmuş
Sıkıştırdık yaraladık çiğnedik yadsıdık unuttuk
çünkü onu

Bütününüyle bu sevda
Hâla öylesine canlı
Benimki

Seninki
Her zaman yeni kalan sevdaya
Kim tutulduysa
Değişmedi
Bir bitki kadar gerçek
Bir kuş içi içine sığmaz
Yaz kadar canlı yaz kadar sıcak
Biz ikimiz
Gider ve dönebiliriz
Unutabiliriz
Ve sonra yeniden uyuyabiliriz
Uyanabilir acı çekebilir yaşlanabiliriz
Daha da uyuyabiliriz
Ölümü düşünebiliriz
Uyanabilir gülümseyebilir ve gülebiliriz
Ve gençleşebiliriz
Sevdamız kalır orda
Keçi gibi inatçı
Arzu gibi canlı
Bellek kadar gaddar
Acılar gibi bön
Anılar gibi tatlı
Mermer gibi soğuk
Gün gibi aydınlık
Çocuk gibi içli
Gülümseyerek bize bakıyor
Ve bir şey demeksizin bizimle konuşuyor
Ve ben titreyerek onu dinliyorum
Ve bağıryorum
Senin için bağıryorum
Kendim için bağıryorum
Sana yalvarıyorum
Senin için benim için bütün sevişenler için

Ve sevişmişler için
Evet ona bağıyorum
Senin için benim için ve tanımadığım
Ötekiler için
Kal orda
Olduğun yerde
Eskiden olduğun yerde
Kal orda
Kıpırdama
Savuşup gitme
Biz sevişenler
Seni unuttuk

Sen bizi unutma
Senden başka neyimiz vardı yeryüzünde
Aramıza soğukluk girmesin bizi bırakma
Daima çok uzaklarda
Ve nerde olursa olsun
Bir yaşama belirtisi ver bize
Bellek ormanında
Çok daha sonra bir koruluğun köşesinden
Ansızın çık ortaya
Uzat bize elini
Ve kurtar bizi

(Çev. Eray Canberk)

RAFAEL ALBERTİ (İspanya)
(d. 1902)

BATI RÜZGÂRLARINA GÖMÜLEN
BAYAN X'E AĞIT

Ah sevgili bayan X, ah 20'lik ısıltı
Blûzlar sizin için sıra-sıra, dükkânlarda
Berberler diz döver, uğramasanız
Kuzum ne var sizin saçlarınızda?
Hani şu, ateş sarısı, şu kısacık kesilmiş.

Ah sayın bayan X, siz hiç şapka giymeyen
Siz yapayalnız
Siz rüzgârda yaşayan
Küpe kullanmayan siz
Bekler yolunuzu balkonlarda terziler, çene çahp
"İşte o
Demedim mi
Ayol o da nesi
Yoksa o değil mi"

Görülen küçücük bir kuştur,
Siz değilsinizdir bayan X
Neden böyle miniksiniz, söyler misiniz?
Şu barmen mi? aman şekerim anlatma
(Bira
Limonata
Viski
Cin Fiz)
Karaya boyanmış içki şişeleri
İrili ufaklı bayraklar rafta
Bayan X'in göğsünü kabartan

Etrafta o kara rengin parıltısı,
Bayan X, söyler misiniz
Neden gökyüzü taşıyamaz telgrafınızı?

Otuzdan fazla gemi
Belki kırk tane uçak
Portakal yüklü bir yelkenli
Denizden bulutlara, bulutlardan denize
Bağırıp, dururlar isminizi,
Söyleyin neden ses vermezsiniz?

Ah bayan X nasıl kayboldunuz böyle?
Yemekten kesildi ülkenizin kralı, saygıdeğer
majestemiz

Gece uyku girmez oldu gözlerine
Bir de sigaraya alıştı sormayın
Deniz kıyısında bir otonun içinde
Ne dersiniz acaba majestenin ölümüne?

Bakanlar
Altın borsası
Konsolosluklar
Gazinolar bir de
Dükkânlar, mağazalar
Hesinin kapanmış kapısı.
Ve siz, kayıplara karışmışsınız rüzgârda
"Ayakkabınız mı vurdu acaba?"
Sayın bayan X, denizlerin demirbaşı
"Hava incitiyor mu ciğerlerinizi artık"
Ah sayın bayan X, saygıdeğer bayan X
Kimden geçti size bu kafasızlık
Beni bir esneme aldı, gene bağışlayın.

Adios, bayan X
Güle-güle size.

(Kimse anmaz oldu adınızı
Çelikten kelebekler
Kırılmış kanatlar
Bir yangın büyümüş havada
Alev alev rüzgârlar
Sallanır yıldız çiçekleri
Güneşi ceryan çarpmış
Ay kömür olmuş nedense
Beyaz ayların korkusu içimizde.

Hepsi yasaklanmış artık
İşte hükümet bildirisi
Rıhtımda avlanmak yasak
Sakın çevirme gözlerini yukarıya
Gökyüzü, bulutlar, maviler yasak
Kimse sizi düşünmez oldu
İşte bayan X, kaderiniz unutulmak)

(Çev. Engin Aşkın)

PİNG-HSİN (Çin)
(d. 1902)

AŞK

Aşk maşk düşünmemek için
Lâmbanın aydınlattığı sessiz evden kaçtım
Geçirip sırtıma kürk ceketimi.

Dar bir patikaya indim
Parlak ayın gözetlediği;
"Aşk" diye yazmıştı kuru dallar
Yerdeki karların üstüne.

(Çev. Gürkal Aylan)

LANGSTON HUGHES (A.B.D)
(1902-1967)

AŞK YENİLER

(Blues)

Yaşamım bir hiçti
Bir sürü hiç ama neydi Allah bilir
Demem yaşamım bir hiçti
Bir sürü hiç ama neydi Allah bilir
Birinden kurtulmadan belânın
Öbürüne çatardım.

Benim olduğun gün, ben
Günahsız bir meleğe kavuştum sandım
Benim olduğun gün
Günahsız bir meleğe kavuştum sandım
Ama değiştin şeytan oldun
Aklımı başımdan aldın

De bana, de bana
Ne böylesine aşkı acı eden, zehir eden
De bana ne böylesine
Aşkı acı eden zehir eden
Seni alır yerden yere vurur da
Gene seversin yeniden

(Çev. Necati Cumalı)

PABLO NERUDA (Şili)
(1904-1973)

YÜZ AŞK SONESİ'nden

II

Senden önce ne serseri yalnızlıktı bu ömür,
bitanem oysa nice yol var öpüşe.
Gitse gitse trenler gider yağmurla,
Taltal'da ilkyaz daha kavuşmadı güneşe.

Senle ben birbirimiz içiniz sevgilim,
birbirimizin giysilerimizden köklere,
birbirimizin sonyazla, kalça ve suyla,
yalnız birbirimizin oluncaya dek seninle.

Denir ki ağırdır taşıdığı bunca taş,
nehrin, o Boroa sularının ırmağı,
denir ki ayrılmıştır trenler ve uluslarca.

Senle ben birbirimizi sevmek zorundaydık yalnız
her şeyle karışmış, erkeklerle ve kadınlarla
ve karanfilin kök saldıdığı, büyüdüğü torpakla.

(Çev. Metin Cengiz)

YÜZ AŞK SONESİ'nden

III

Buruk aşk, benim dikenli menekşem,
onca kabarmış tutkunun içindeki çalılık,
ağrıların kargısı, tacı öfkenin
nasıl ve ne şekilde ruhumu buldun?

Nereden hızlandırdın acının ateşini,
birden, yolumun soğuk yapraklarının arasında?
Kim öğretti seni bana getiren yürüyüşü sana?
Taş, duman, ya da çiçek, kim öğretti evimi?

Ama bilirim titreşti ürkünç gece,
gelen gün kadehlerini şarabıyla doldurdu
ve güneş, o tanrısal saltanatını kurdu.

Acımadan, soluk almadan sardığında beni aşk
kılıçlarıyla yarıp beni dikenleriyle
yanık bin yol açardı yüreğimde.

(Çev. Metin Cengiz)

YÜZ AŞK SONESİ'nden

XLIV

Seni sevdiğimi bil ve sevmediğimi
mademki hayatta olmanın iki yüzü var
söz bir kanadıdır sessizliğin mademki
ve mademki ateştir soğuşun yarısı da.

Sevmeye başlamadan sevdim seni
sonsuzluğa dek sürsün diye
ve asla kesmeyeyim diye seni sevmeyi:
bundandır hâlâ seni sevmemem de

Seni seviyor ve sevmiyorum, bu sanki
iki elimle birden tutmak gibi
mutluluk ve mutsuzluk anahtarını, ya da belirsiz
bir kaderi.

İki varlığı var aşkımın, sevmek için seni.
Bundandır seni sevdiğim zaman sevmemem
ve bundandır seni sevmediğimde sevmem de.

(Çev. Metin Cengiz)

YÜZ AŞK SONESİ'nden

XLV

Bir gün olsun uzak durma benden, uzundur
çok uzundur bu ayrılık, hem anlatamıyorum da
bekleyeceğim seni nasıl beklenirse garlarda
bir yerlerde uyuduğu zaman trenler.

Gitme uzağa bir saat olsa bile: o an
birleşir o saat uykusuzluğun damlaları
ve bir ev arayan bütün dumanlar
gelir hemen öldürmeye belki, kaybolmuş kalbimi.

Kırılmasın resmin kumun üstünde,
uçmasın göz kapakların bensiz
sevgilim bir dakika olsun gitme.

Yeterdi bir an, oysa giderdin çok uzaklara
bense geçerdim oralardan sorarak
gelecek misin, ölmeye mi bırakacaksın beni
yoksa.

(Çev. Metin Cengiz)

GÜLÜŞÜN

Ekmeği al benden, istersen
havayı al, ama
alma benden gülüşünü.

Alıp götürme gülü,
kopardığın ok çiçeğini,
sevincinde ansızın
öne atılan suyu,
sende doğan apansız
dalgasını gümüşün.

Savaşımım uzun-zor, dönerim
gözler yorgun
kimileyin görmüşken
değişmeyen toprağı,
ama gülüşün girişken
yükselir gökyüzüne koşturarak peşimden
ve açar bana tüm
kapılarını yaşamın.

Sevgilim, en karanlık
saatte açırır
gülüşün ve eğer ansızın
görürsen ki saçılıyor kanım
sokağın taşlarına,
gülüver, çünkü gülüşün
denk gelir ellerime
bir kılıç gibi yalın.

Denizle birlikte güzün
gülüşün yükseltmeli
köpüklü çağlayanını
ve baharın sevgili,
gülüşünü ararım
beklediğimce o çiçeği,
mavi çiçeği, gülü
yankıyan memleketimin.

Gül gecede,
gündüzde, ayda,
gül çarpık
sokaklarında adanın,
gül sana sevdalı
bu kaba saba oğlanda,
ama ben açtığım da
gözlerimi ve kapadığım da onları,
ayaklarım alıp götürdüğünde beni,
dönüp getirdiğinde beni ayaklarım,
esirge benden ekmeği, havayı,
ışığı, baharı,
ama gülüşünü asla
ölürüm çünkü.

(Çev. Talat İnanç)

SEVGİLİ

Sevgili,
serin taş üstünde, baharleyin,
suyun bir köpük parıltısını açıp yayışı gibi,
öyledir yüzünün gülümsemesi,
sevgili.

Sevgili,
nazik eller ve narin ayaklar
bir tay gibi gümüşten,
yürüyen, dünya çiçeği,
böyledir gözümün görmesi,
sevgili.

Sevgili,
bakırdan bir yuva örülmüşken
başında, bir yuva
koyu bal renginde,
orda gönlüm yanar ve dinlenir,
sevgili.

Sevgili,
gözlerin çok büyük yüzüne göre,
gözlerin çok büyük yeryüzüne göre.

Ülkeler var, ırmaklar vardır
gözlerinin içinde,
benim ülkem senin gözlerinde,
yürürüm içlerinde,
onlar aydınlatır
içinde yürüdüğüm evreni,
sevgili.

Sevgili,
göğüslerin iki hamur topağı gibi
taneli topraktan ve altın aydan yapılmış,
sevgili.

Sevgili,
belin,
kolum biçimlendirdi belini bir ırmak gibi
akarken o bin yıl senin tatlı bedeninin içinden,
sevgili.

Sevgili,
yoktur senin kalçaların gibisi,
belki yeryüzünün vardır
gizli bir yerinde
senin bedeninin kıvrımı ve kokusu,
belki bir yerinde
sevgili.

Sevgili, benim sevgilim,
sesin, tenin, tırnakların,
sevgili, benim sevgilim,
varlığın, ışığın, gölgen,
sevgili,
tümü benim, sevgili,
tümü benim, güzelim,
yürüdüğün veya dinlendiğin zaman,
şarkı söylediğin veya uyuduğun zaman,
acı çektiğin veya düş gördüğün zaman,
her zaman,
yakın veya uzak olduğun zaman,
her zaman,
benimsin sen, benim sevgilim,
her zaman.

(Çev. Talat İnanç)

SEVİYORUM SUSKUNLUĞUNU

Seviyorum suskunluğunu, sanki sen
yokmuşcasına burada,
duyarsın beni uzaktan, dokunmaz sana sesim.
Uçup gitmiş gibi gözlerin
ve ağzın bir öpüşle mühürlenmiş.

Dolup taşarken her şey ruhumla.
doğarsın ruhumla dolan her şeyden.
Ruhuma benziyorsun, tıkkı bir düş keleşi
ve karasevda sözcüğü gibisin.

Seviyorum suskunluğunu, çok uzakta
görünüyorsun.
Sanki yas tutuyorsun, kumrular gibi cilveleşen
keleş benzeri.
Uzaklardan duyuyorsun beni, ulaşmıyor sana
sesim.
Bırak da varayım dinginliğe sessizliğinde.

Ve konuşayım sessizliğinde
bir lamba gibi parlak, bir yüzük gibi yalın.
Gece gibisin, suskunluğun ve takımyıldızlarınla.
Yıldızlarıinki gibidir sessizliğin, öyle uzak,
önyargısız.

Seviyorum suskunluğunu, sanki sen
yokmuşcasına burada,
uzakta ve hüznü dolu, sanki ölmüşsün gibi.
İşte o zaman bir sözcük, bir gülüş yeter.
Uçarım, uçarım sevinciyle yaşadığının.

(Çev. Ergin Koparan)

AŞKLAR: ROSAURA (II)

En önemli şeyi verdi aşk bize.
Bedensel erdemi, doğup yayılan
bir damar atışını,
sürekliliğini
gövdenin
mutlulukta
ve bizi karartıncaya dek aydınlatan bu
ölüm bölgüsünü.

Benim için, senin için
açıldı bu zevk
tek bir gül gibi
dış mahallelerin sağırlığında,
yıpranıp giden gençlikte,
çoktandır elbirliği etti de herşey
bizi yavaş yavaş öldürmek için,
çünkü tuzakların ve fuhuşların
işeyi kirlettiği kurumlar arasında
ne yapacağını bilmiyordun pek:
uçarı aşktık biz
ve saflığın zayıflığı:
boğulmuştu her şey dumanla,
kara gazla,
düşmanca kiniyle
sarayların, tramvayların.
Yarak yaprak döküyordu bütün bir yüzyıl
ölü görkemini,
yapraklanışını
uçurulmuş kafaların boyunlarından,
iri kan damlaları
düşüyordu kornişlerden,

hayır, yağmur yağmıyordu, gereği yok
şemsiyelerin,
can çekiyordu zaman,
ve ne kadın ne erkek
bulabildi birbirini,
çünkü tahtlarında güçlüler çoktan
buyurmuşlardı bile
öldürücü yasasını açlığın
ve ölmek gerektiğini,
herkesin ölmesi gerektiğini,
bir yükümlülüktü bu,
bir boyunborcu,
bir yazgıydı bu:
o zaman bulduk biz
titreşen ateşi
bedensel gülde
ve kullandık onu
acı çekinceye dek:
yaralıyorduk birbirimizi
ve yaşıyorduk:
yaşam karşılaşıyordu o anda
kendi yoğun cevheriyle:
erkek, kadın
ve ateşin ortaya çıkarılışı.
Kaçtık uğursuzluktan
ki çökerdi
boşluğun üzerine, kentin üzerine,
yokolmaya karşı aşk,
ve çalınmış
gerçek
çiçekleniyordu yeniden,
gerdikleri sırada aşkı,
yasak aşkı bundan böyle

büyük çarmıha,
yalnız ben, yalnız sen,
yalnız biz
savunduk herşeyi kor kora,
öpüş öpüşe,

Yeni yapraklar belirir,
maviye boyanır kapılar,
bir bulut görünür su perisince,
suyun altında bir keman çalar:
gider öylece her yana:
aşkın utkusudur bu.

(Çev. Sait Maden)

YÜZ AŞK SONESİ'nden

XCV

KİM SEVEBİLİR BİZİM GİBİ? ARAYALIM

yanmış bir yüreğin eski küllerini,
benekleyerek tane tane öpüşlerimizle
diriltene kadar öksüz bir çiçeği.

Bağlanalım sevdaya, senin meyvanı özümsemiş,
gücünü ve yüzünün suretini toprağa vermiş:
sen ve ben, sönmeyen bir ışığız,
onun ince çıtırtısız başağıız.

Gömülmüş aşka doğru, geçip nice zamandan,
kardan ve bahardan, unutuş ve sonbahardan,
yaklaştık yeni bir elmanın ışığına,

açılmış tazelikten yeni bir yaraya,
sessizlikte yol alan eski bir aşk gibi
örtülmüş ağızlardan bir sonsuzluğu.

(Çev. Adnan Özer)

VLADİMİR HOLAN (Çekoslovakya)
(1905 – 1980)

BİR ASANSÖRDEKİ KARŞILAŞMA

Asansöre girdik. Yalnız ikimiz.
Bakıştık yalnızca, hepsi bu kadar.
İki canlı, bir an, gülümseyerek, rahatça...
Kadın indi beşinci katta, ben daha yukarı çıktım,
anladım bir daha göremezdim onu,
bir karşılaşmaydı, hepsi bu işte,
peşine düşseydim bir ölü sayılırdım ardında,
o da bana doğru gelseydi,
bu ancak olabilirdi öteki dünyada.

(Çev. Eray Canberk)

ATILLA JÓZSEP (Macaristan)
(1905 – 1937)

SEVGİLİM NE ZAMAN
SOKAKTAN GEÇSE

Sevgilim ne zaman sokaktan geçse
serçeler barıştı güvercinlerle

İncelikle basar basmaz kaldırma
güzel ayak bileği ısıldadı usulca.

Efil efil titreşince omuzu
baktırdı arkasından bir çocuğu

Yürüdü salınarak – lambalar yanmaya
ve bakmaya başladılar hayranlıkla.

Ve güldü hepsi, umurlarında değildi
o benim doldurmuşsa yüreğimi.

Kollarımda salladığımı titizlikle
korktum elimden alacaklar diye!

Ama onların bu keyifli halleri
yok etti içimdeki kıskanç çiçeği.

Ve sevgilim yürümeyi neşeyle sürdürdü,
ardından incecik bir yel kıvrılıp büküldü!

(Çev. Kemal Özer – Edit Tasnadi)

KENNETH REXROTH (A. B. D.)
(1905 – 1982)

KAÇIŞ

Yağmur pırıltıları var ısıltılı
Saçlarında alnına düşen;
Islak gözlerin ve dudakların
Soğuk ve ıslak; katılıp kalmış yanakların
soğuktan.
Neden bu kadar çok kaldın
Uzaklarda, neden yalnızca
Gece geç saatlerde geldin bana
Yürüyüp saatlerce yağmur altında, rüzgârda?
Çıkar giysilerini ve çoraplarını;
Otur ateşin karşısındaki koltuğa.
Ellerimle ısıtacağım ayaklarını;
Öpüşlerimle ısıtacağım göğüslerini ve
uyluklarını.
Bir büyük ateş yakmak isterdim
İçinde hiç sönmeyen.
Emin olmak isterdim senin taa içinde
Bir mıknatıs olduğuna, seni eve çeken.

(Çev. Güven Turan)

SAMET VURGUN (Azerbaycan)

(1906 – 1956)

HER BAĞIN...

Her bağın, her bahçenin bir bülbülü şeydası var.
Her duyan kalbin, azizim, gizli bir sevdası var.

Ruhu okşar, kalbi okşar ince bir canan sesi,
Kah güler kah ağlar, her demde bir manası var.

Can alan her nağmenin manası yalnız aşktır.
Göz görüp, el çatmayan yıldızlı bir dünyası var.

Derdi hicran günleri ve ömrü odlardan geçer.
Her gönül bir kervandır ki bir susuz sahrası var.

Böyle bir söz var ki Vurgun şimdi bir Mecnun
olmuş.
Şiir sanatı diye adlanan nazende bir Leylası var.

(Aktaran: Yücel Feyzioğlu)

RENÉ CHAR (Fransa)
(1907 – 1988)

SEVDİĞİMİN GİYSİSİ
DENİZ FENERİ MAVİ

Sevdiğimin giysisi deniz feneri mavi
Öpüyorum yalımını yüzünün
ışınların gizli bir sevinçle uyuduğu.

Seviyorum, hıçkırıyorum. Dipdiriyim
Ve senin yüreğin bu Sabah Yıldızı
kızaran, o yengi saatinde,
savaşı başlamadan burçların.

Yellerle yaralanan
yelkene dönsün etim,
senden uzakta.

(Çev. Cevat Çapan)

EUGÈNE GUILLEVIC (Fransa)
(d. 1907)

İÇLİ ŞİİR

Aradım seni yâr

Tüm bakışlarında
Ve yokluğunda bakışların

Rüzgârda entarilerde o yanda bu yanda
Dokunup geçmesinde ellerin
İçi dolu sürahilerde

Gölgesinde gürgenlerin
Aynı menekşelerde
Kokularında yatanların

Korkusunda orda olmanın
Cin çarpmış zamanlarımda
İşe yaramaz anlarımda

Canlı büyüyen seninle
Yeşeren umutta

Son öpüşe
Yükselen toprakta

Seni aradım yâr
Düşen çiyye

Hani uçan giz
Fındık ağacında

Sürekli gidip
Gelir dere

Süt oğlaklarının memelerinde
Yapraklarında çitlerin
Bizimkilerine benziyor ya

O uzak guguk kuşunun çığlıklarında
Gitmek istediğimiz
Orman içlerinde

Aradım seni yâr
Düşen çizginin geçtiği
Yerlerde

Yâr seni orda aradım
Sorgusuz sualsiz
Burda aradım

(Çev. Nuri Pakdil)

IŞILTI

Elbette yalan
Aşk faslının kapandığı

Bizi mutsuz kıldığı
Elbette yalan

Elbette yalan
Bizi ağlamaklı ettiği

Yarınların eşiğinde
İkimiz göz gözeyken

Elbette yalan
Tümünün baştan çıktığı

Yokuşa tırmananları
Tam iteleyeceğimiz kezde

Bütün aşkların çürüdüğü
Elbette yalan

Gücümüzü takınıp
Şöyle bir davrandığımızda

Elbette yalan
Aşkların kısırlaştığı

Ulu bir savaşta
Zaferi adımlarken

Çoğu yalan çoğu yalan
Aşk için denmişlerin

Karasevdalıların
Damarına basıldı mıydı

Paylarına düşen günü donatmaları
Cümbür cemaat yaşadıklarından

(Çev. Güzin Eloğlu)

MEHMET RAHİM (Azerbaycan)
(1907 – 1976)

GÖNÜL SEVEN GÖYÇEKTİR

Demirem çok güzelsen; bu bence ifrat olar,
Senin benzerin ancak sade bir hayat olar.
Lakin oddan, alevden güçlüdür muhabbetin.

Böyledir meziyetin.

Ne servsen, ne şimşad, ne gametin çınardır.
Böyle mukayesenin sana ne dahli vardır?
Demirem ki, kalbinin telleri ince tükdür,
Bu okşatma, sevgilim, senden ötrü sönüktür.
Ne beyazdır gerdanın dağlardaki kar gibi,
Senin de yurdundaki sade adamlar gibi
Yanılmaram, söylesem çok kıza okşarın var.

Birine berabersen,
Gözelsen diğerinden,
Hepisinden çok seni
Severim ancak ki, ben...
Eşit, birce sözüm var:

Niye gerektir akı uydurma okşatmalar.
Demirem güneşimsin, yıldızımsın, ayımsın,
Sen ki, benim sadece öz karabuğdayımsın.

Sevdiğim kız demirem
Gözelliğinde tektir;
Eller yahşı deyip ki;
Gönül seven göyçektir.

(Aktaran: İ. Ü. Nasrattınoğlu)

MİRMEHTİ SEYİTZADE (Azerbaycan)
(1907 – 1976)

ŞAİRANEDİR

Ben sevdiğim güzel o kadar şâiranedir
Her sohbeti sözü ele bil ki terânedir.

Naz ile baksa birce defa yüz gönül yıkar
Bir avcıdır ki vurduğu av, mahirânedir.

Ama nedense aşıkına salmıyor nazar
Bilmir ki kalbim aşk okuna bir nişânedir.

Yârin görüşmek olsa eğer maksudu inan
Gönlüm yeter visâline, hicrân bahânedir.

Aşık hemîşe gördüğünü söylüyor bize
Mir Hendi düştün aşka sözün aşıkânedir.

(Aktaran: İ. Ü. Nasrattınoğlu)

CESARE PAVESE (İtalya) (1908 –1950)

YAZ

Aydınlık bir bahçe alçak duvarlı,
kurumuş otlardan, güneşten toprağı usulca
kavrulan. Bir parıltı denizlerin tadında.
Soluyorsun bu otları. Ellerin saçlarında
silkiyorsun anılarını.

GÖRDÜM

Olgun yemişler nasıl düşer boğuk bir sesle
o bildik otlara. Öyle senin de irkilmen
kanında bir sıçramayla. Döndürüyorsun başını
Çevrende hava bir tansık yaratıyormuşçasına,
o tansık sensin. Gözlerinde aynı tat,
aynı tat-o sıcak anılarda.

DİNLIYORSUN

Nerdeyse birşey demiyor sana duydukların.
Bir düşünce parlıyor durgun yüzünde,
gizliyor arkana vuran deniz ışıltısını.
Bir sessizliği var yüzünün, boğuk.
İçe işleyen, olup düşen yemişleri ezercesine
eski acıların acısını süzen, içinden.

(Çev. Cevat Çapan)

NİKOLA VAPTSAROV (Bulgaristan)
(1909 – 1942)

VEDA
Karıma

Rüyalarında geleceğim bazan
beklenmedik bir konuk gibi uzaktan.
Sokakta bırakma beni
kapıyı sürgüleme üstümden.

Usulca gireceğim. Oturacağım ses çıkarmadan,
gözlerimi dikeceğim seni görmek için karanlıkta.
Sana bakmaya doyunca –
bir öpücük konduracak ve çıkıp gideceğim.

(Çev. Erdal Alovera)

AŞK ŞARKISI

Katı bir taş gibi, patlayıcı
Dehşetle ezer bizi, gittikçe artarak
Kargaşa, ateş ve uğursuz his
Sıkıntılı yüreklerde homurtulu "Savaş"

Fabrika bacalarında bile
Kargaşadır görünmekte,
Günbatışında ve o berrak
Göklerin beliren dinginliğinde.

Bu zamanda, kuşatılmışken çepeçevre
sorgular o çember, aşk yapmak?
Yanlış mıdır, korumak, bir ufacık
Köşeyi kalbimde senin için.

Yanlış mıdır söyle bana
Sıyrılp iş gürültülerinden
Kendime yinelediğim durmadan
Aşk sözcükleri: "Öyle seviyorum ki seni?"

Evet, aşk dünyası dardır
Ve herşeye çare değildir aşk.
Düşünceleriyle karşı karşıyayım yarının
Onun için kısadır şarkım.

(Çev. İlhan Özdemirci)

KENNETH PATCHEN (A. B. D.)
(1911– 1972)

YİTİK AŞK ŞİİRİ

Sen kadınsın ben erkeğim bu evren
Bu tüm bizim işimiz.

Kar yağar elif elif – yabancınım
Yol yolak bilmiyorum
Bir topal kuş kaldı bir rahibe bir oyuncu kız
Tanrı kanatlarını gerdi üstlerine – gördü
Birbirimize sarıldık – cümlemiz tanış olduk.

Al gözüm seyreyle gökyüzünde avara yıldızları
Işıklarını yakmışlar yaslı – belleri iki büküm
Seyreyle sonsuzun gelişini tanrısal evlere
Tüm duvarları ilkel resimlere bezenmiş
Büyük büyük gözleri bakar resimlerden
Sokratın Sezarın – seyreyle.

Seni biri arar ben ararım
Köşe kapmaca kıyı bucak
Bu tüm bizim işimiz.

Bir yüceliktir almış başını gidiyor
Amaca gidiyor bilince gidiyor
Kişi nasıl pişman olursa vurduğuna vuracağına
Aklın öylece pişmanlığını çizmişler – gidiyor.

Aşk bir çiçektir uyur karanlık ormanlarda
Ot kokar geceleyin bir yel eser çayırlardan
Ağaçlar çiçekler gülüp durur anlamsız
Anlamsız gülüp durur halimize

Sen küçüçükten bir köysün ben yabancıyım sana
giden yollarda

Bu tüm bizim işimiz.

İçinizden biri bile acısın istemiyorum
Siz aydın tutun yüreklerinizi
Şehirlerinize bayraklar çekin el değmedik
Kurşun gibi gitti gider aşk – yetişemem
Vururlar – erkendir derim ölemem.

Bütün camlarını kırıp döktüler cennetin duydum
Nice bahadırlar öldü mezarları açık
Savaş türküleri bitmemişti – duydum.

Kar yağar tozur – yabancıyım
Yol yolak bilmiyorum elimden tut
Bir rahibe kadın kaldı bir oyuncu kız bir topal
kuş

Tanrı kanat gerdi üstlerine – gördü
Birbirimize sarıldık cümlemiz tanış olduk.

(Çev. Özdemir Nutku – Tarık Dursun K.)

SAİT AKL (Lübnan)
(d. 1912)

ÇİÇEKLERİN ÇİÇEĞİ

Esmer olmuş kumral olmuş
aynıdır benim için yeter ki aşk olsun
ölsem bile bu yüzden aşkıma ne mutlu

sevsen de kovsan da yaşamımsın tek başına

istemek yetiyor bana ellerinin üzerinde
dağılmış bir oyunu
özlemek yarını
girmek bakışlarına
kovmuşun karşılamışın
acımayla eğlence olarak
bir ikisi de
ışığı değil misin gözlerimin
türküsü dudaklarımın

var mı itirafların
söz verme anıların
bir ağız : çiçeklerin tatlı yanılsaması mı
bir renk : ayın düşü mü
bir bakış : batan güneşe dönen evren

iki el
kayıyordu kolumun üstüne
dönüm ben yarınım

saçların döllüyor güneşten
gölgesinde uyanıyor nisan

akıyor ateş kalbinde
boncuklarla elmaslar arkasında giysimin
diyordun : 'ey keskin şarap
içeriği sen olan bardak olacak mıydım'
var mı anıların
benim olduğu gibi

benden ola eski anılarımızdan ola
kimin olacaktı başka ilintiden

seninim
olacağım her zaman
yıldızlı gökyüzü

döndüğün yerin
ortasında
kalbim

bay aldattı eşini direncini yitirme bayan
çiçeklerin çiçeği kokuya vurgun bayan

(Çev. Nuri Pakdil)

KARL KROLOW (Almanya)
(d. 1915)

AŞK ŞİİRİ

Bir yarım sesle sesleniyorum sana:
Beni duyacak mısın?
Ayr o acılı ot suratının arkasında,
O dağılan ayın?
Kutsal güzelliği içinde havanın,
Gün doğduğunda,
Kanatlarını çırpın bir al balık olduğunda sabah?

Güzelsin.
Serin ve kuru bir derin var.
Bakışın yumuşak ve bir kuşkun bakışınca güvenli
Sallanan yele söylüyorum bunu.
Sırtın –duyuyor musun– havadan yapılma,
Bir güvercin gibi mavi yaprak örgüsünden
süzülen.

Başını kaldırıyorsun.
Tuğla duvarda bir kez de gölgesi görünüyor.
Güzelsin sen. Güzelsin.
Uykum yanımda bir su serinliğindeydi.
Bir yarım sesle sesleniyorum sana.
Ve gece parçalanıyor sodamsı, siyaha ve maviye.

(Çev. Fatma Akerson)

KONSTANTİN SİMONOV (Rusya) (1915 – 1979)

BEKLE BENİ

Bekle beni, döneceğim ben.
Çok çok, bıkmadan bekle!
Sarı yağmurların
Hüznü basınca,
Kar kasıp kavururken,
Kızgın sıcaklarda – bekle.
Başkaları dünden unutulmuşken,
Beklenmedikleri zaman bekle.
Uzak yerlerden mektuplar kesilince
Bekle beni.
Birlikte bekliyenlerin beklemekten
Usandığına bakma, bekle.

Bekle beni, döneceğim.
Unutmak zamanı geldiğini
Ezbere bilenleri
Hayırla anma!
Varsın oğlum, anam
Hayatta olmadığımı inansın,
Dostlarım beklemekten usansın,
Ocak başında toplanıp
Acı şarapla
Yâdetsinler beni
Sen bekle. Onlarla birlikte
İçmekte acele etme.
Bekle beni, döneceğim.
Bütün ölümleri çatlatmak için döneceğim!
"Şansın varmış.." desinler.

Beklemedikleri için,
Beni bekliyerek
Düşman ateşinden nasıl
Koruduğunu anlıyamazlar.
Sağ kalışımın sırrını yalnız
Senle ben bileceğiz –
Bütün sır – senin
Başkalarının bilmediği gibi beklemeyi bilmende.

(Çev. Nihal yalaza Taluy)

XUAN DİEU (Vietnam)

(1917)

HEYKEL

Beni görmeye geldin, kauçuk sandallarınla
Girdin içeri; hâlâ uçsuz gökyüzüne çizilmiş
yüzünü görüyorum

O güzel profilini
Nice zamandır anılarda öylesine güzel kalan
yüzünü.

Mavi bir dağın eteklerinde rastladım sana
Bomboş ırmakta bitmez tükenmez bir özlem
Görüntü usulca sokuluyordu akşama
Kıyılarda durgun ağaçlar. Sessiz ve uzak bir
hüznü taşıyarak.

Sana mavi bir dağın eteklerinde rastladım.
Bir güz kristali gibi derin maviliklerin dağı.
Mısır çiçeklerini beşiğinde sallıyordu vadiler.
Tatlı kokuları ta içimizde.

Sana rastladım gelgitlerle ürperen bir bir
kumsalda
Deniz kabukları bir mırıltıyla teslim
oluyordu rüzgâra
Kumlarda ölüyor sonra yeniden doğuyordu
dalgalar
Ölümsüz bir aşkın sonsuz yükselişi.

Rastladım yıldızlı bir gökyüzünün altında sana
Ve gözlerine, o büyük maviliğe basılmış olan
Sayısız yıldızın arasında şaşkın biri ben.
O düş gecesinden giysilerinin esintilerini
bekleyerek.

Seni gördüm, sevdim seni.
Dört duvarımın arasında yonttum heykelini,
Götürdüm diktim özlemin ovalarına.
Şimdi, hiç unutmuyorum: Rastladım sana.

Beni görmeye geldin, kauçuk sandallarınla
Girdin içeri; hâlâ uçsuz gökyüzüne çizilmiş
yüzünü görüyorum.
Bir ayışığına çizilmiş, düşlerime çizilmiş yüzünü
Hâlâ seviyorum seni, sonsuza kadar.

(Çev. Onat Kutlar)

ABDÜSSELÂM EL - UCULÎ (Suriye)
(d. 1918)

SENİ BEKLİYORUM

Canım seni bekliyorum bu güller
de coşkulu dönüşünü gözlerler
verilmiş sözlerin dolanan çemberler
az şey midir bu yanıp tutuşan güller

Seni bekliyorum canım
seninle doldurdum dünyayı
serdim dört mevsim yoluna ayı
çeşmeler kuru daha da gerildi boşluğun yayı
tam uydu uyudu yurttaşlarım bense gece bayı

Canım seni bekliyorum
beklemesi gibi gecenin tan kızılığını
uyuduğun yere rüzgârın kaydığını
gördüm bu kokunun açılan kayığını
ordadır gün ağarması altında o senin altın
yelkenlinin

(Çev. Nuri Pakdil)

ALEKSANDR GEROV (Bulgaristan)
(d. 1919)

DÜŞ

Ürpermeler vakti, güzel düşler
Ve kaymayan kanın vakti.
Tomurcuklar açtı, aşk çiçeklendi,
Kokusu, taçyaprakları ölü.

Artık uzanmıyor bana dudakların
Gövden artık bir zevk kaynağı değil.
Ağzını açsan tepem atıyor. Boşluk, yanıbaşın.
Yanında canım sıkılıyor, yalnızım yalnız.
Ama akşam, bastıran karanlığa bakıyorum,
Gökkubbede tırmanan yıldızlara;
Önümde sekiyor dünya.
Bir sırça kap, bir yığın büyücü peri.

İçinde, bir ışın soluyor.
Tapılan dudaklar ağızdır bir ölünün.
Ve dönüyor, dönüyor durmadan
Sonsuza dek kırık kalplerin tozu.

O zaman, bu incecik ip, küçücük
Kalplerimizi birleştiren bizim,
Bir güç oluyor, gücü kavruk adamın,
Bir halat kadar güçlü– demirden bir halat.

Sana böyle kızgın böyle yabancı
Uyanmasız bir uyku düşlüyorum
Toprağın beni kucaklayacağı günü,

Göğsünde tatmak için uykuyu

(Çev. Özdemir İnce)

CHARLES BUKOWSKI (A. B. D.)
(d. 1920)

3 AŞIK

Onları gördüm
sokak lambasının altında
ve eve girdim
çocuk
ellerini kollarını sallayarak
konuşuyordu
tanrım
yüzü kıpkırmızıydı
konuşmayı
sürdürüyordu
haklı çıkmak
istiyordu
ellerini sallıyordu
ama evden tekrar çıktığımda
çocuk öylece oturuyordu
ve kız
oturmuştu
karşısına düşen banka
ve arabaya
bindim
geriye doğru sürdüm
onları orada
ne istirlerse
onu yapsınlar diye
bıraktım.

(Çev. Orhan Tekelioğlu)

WOLFGANG BORCHERT (Almanya)
(1921 – 1947)

EFSAÑE

Bekler o kız akşamları yaslı
bir yalnızlık içinde; mutluluk özler.
Yuva kurmuş gözlerinde kaygı:
dönmiyen sevgiliyi gözler.

Karanlık rüzgârdı, gecenin birinde
büyü yaptı, kız şimdi bir fener.
Mutludurlar fener alevlerinde:
seviyorum seni! diye fısıldıyan kişiler.

(Çev. Behçet Necatigil)

EGITO GONÇALVES (Portekiz) (d. 1922)

BUGÜN BAHARDINIZ

Bugün bahardınız, sevinciydiniz
çiçeklerin, büyüsüydünüz yaşamın...

Kara gözlerinizle, kalın dudaklarınızla,
mini minnacık burnunuzla,
giriverdiniz ince bir vazı gibi belki bir gemi
geçtiğiniz odadan serüvenlere sürükleyerek beni.

Yirmi beş diyordu nüfus kağıdınız,
fiyonglu açık ren pabuçlarınız,
ufacık bir ruj lekesiyle ışıldıyordu dişiniz.

Küçük şeyler, saflığı cehennemden salıveren...
Küçük, anlık şeyler bir özlemi büyüten
ve yüreğime yerleşen, kuş gibi...

(Çev. Ergin Koparan)

VASKO POPA (Sırbistan)
(d. 1922)

İÇİMİZDEKİ UZAKLIKLAR

15.

Altında gözkapaklarının
uyur menekşeler

Baştan başa güneş olurum
kötü düşün üstünde senin

Açarsın ardına dek
yüzündeki bütün pencereleri

Derlerim sana
kanımda akan sarı çiçekleri

Yeşil yapraklar verirsin
sen o gül ağacıma

(Çev. Necati Zekeriya)

SHOZO KASHIMA (Japonya)
(d. 1923)

UÇARI DİZELER

Önlerinde birer acı kahve, gizlice
aşktan konuşmaya çalışıyor aşıklar.
Kalın bir sesle
"Aşk" demek istiyor erkek
Ama "Yarın" diyor onun yerine.

"Yarın, savaş, ertesi gün..."
Bütün yükünü taşıyordu yirminci yüzyılın
Duvarda asılı duran takvimin yaprakları;
Köre yol gösteren kör gibi.
Yumuşacıktı kadın;
Bir adada büyümüştü
"Aşk sözcüğünün ondokuz yüzyıl bilinmediği bir
adada;
Ondokuz yüzyıl ağzına almamıştı bu sözcüğü;
Ama şimdi tedirgindi işte bir kar fırtınasının
uğultusunda
Az sonra patlayacak olan kar fırtınasının,
dışarda.
Önlerinde duruyordu acı kahve
Ama tedirgindi aşıklar.

(Çev. Özdemir Ince)

NİNA CASSIAN (Romanya)
(d. 1924)

GÜZELSİN SEVGİLİM BENİM

Yağmurun perdesini ellerin geçer,
Okşar gümüş damlaları ellerin,
Ellerin incedir Anka'nın sekişinden.
Güzelsin, sevgilim benim.
Arıyor ellerin gecenin saçlarında
Yanıp sönen ve altın hışıltısıyla
Göğün sessizliğini dağıtan
Minik yıldızları...
Güzelsin, sevgilim benim.

Kar üstünde dolaşan ellerin,
İki mavi iz bırakıyor, bir kızak gibi...
Güzelsin, sevgilim benim.
Yazla gidiyor ellerin,
Gagaları açık iki turna sanki
Akıyor, artık görünmüyor...

(Çev. Melike Roman – Sennur Sezer)

İVAN MİNYATTİ (Slovenya)
(d. 1924)

O ANDAN BERİ

Onu tanıdığım andan beri
mavi gözler gibik ışıltılı tüm günlerim,
Tüm ırmaklar, elidir sevgilimin.
Onu tanıdığım andan beri
duyuyorum, onun gibi solumada rügâr,
onun sözcükleriyle konuştuğunu çiçeklerin.

Seviyorum tarlalar üstünde uçuşan bulutları
çünkü eşlik ettiler segiliye
geliyorken o, çayırların üstünde bana.

Seviyorum ağır başlı iğdeleri su başındaki,
fısıldaşmaları onun üstünedir.
Anca duyulabiliyor
anlattıkları o eşsiz masal.
Başka biri anlayamazdı ne dediklerini
ben anlayabiliyorum sadece;
budur işte gülümseyişimin nedeni.

Onu tanıdığım andan beri
bir ağustos geceyarısı gibi sakinim
yıldızlarla ve uzaklıklarla dolu...

(Çev. Ataol Behramoğlu)

NESİMCAN ZÜLFİKAROV (Kazakistan)
(d. 1925)

DİNÇ KALPLE BEKLEERSİN

Ayrılık ve özlemin azabı yansın
Dağlanan kalbini sevgiler sarmış
Düşünsem eğer kavuşma günlerini
Duyguların devasıdır, kalbim şu an.

Olsun kül olup, yanayım aşk ateşiyle
Olsun bir kez, ölsem, yansam, sönsem
Razıyım hepsine, gülüm hepsine...
Vadeye vefa edip, kalpten beni beklersen.

(Çev. A. Şekûr Turan – İrfan Ünver Nasrattınoğlu)

ŞEVKİ BAĞDADÎ (Suriye)
(d. 1928)

KUCAKLAMASIZ AŞK

Ne bitirim güller yetiştiriyorum
sevgilim

Duvarların uzunluğunda
süslüyorum kökleri
canlı renklerden
yapıyorum bir demet
sana getiriyorum
dönüşümde
Ne ki taşıyorum zincirlerimi
Sarsabilecek miyim omuzlarını
eriyecek miyim kollarında

Bir yalnız dokunsaydın bana dururdu yüreğim
fısıldasaydın kulağıma
yaşadığımı
kutlulanan kalbinde

Delirebilirdim kaydırmaktan
Alnımı alnının üstüne
Boğuldu mu gözlerimiz bakışlarında
yetinecektim
bir gezintiyle
kokundan buğulanan dalganın
uyuklayan
ormanında

Dağıt akşamda
Hüzünlü akşamımı
Demekle yetinecektim sana
yurtsamalarımı
Beni bağlayan zincirler çok ağır geldiğinde
Ve kurduğunda güller

— Güllerin ömrü ne kısa!

Sürekli aynı gerçeği söylüyorum sana
Canım bağışla beni
İçimden atıyorum onu
Benim hep kalacak olan
Ağır zincirlerden
Düşük ufuktaki kuşa
Sıkıştırılmış her yandan
Sınırların kaçakçısı

Geldiğim yerde
biliyorsun orda
Issız bir zaman

(Çev. Nuri Pakdil)

VİKTORİA THEODORU (Yunanistan) (d. 1928)

UD'dan

1.

Yolculuk nereye, bu karda, bu tipide,
dondurabilir yüreğini bu soğuk, dondurduğu gibi
bir sığırcık kuşunu.

Nereye seğirtiyorsun

senin gibi ince ve uzun olan

bu rüzgarlı sokaklarda,

— aşka sunmaya gidiyorum bu bedeni

bu acı ağzı öpücüklere.

Şimdi yapmalıyım bunu, benden yüz çevirmeden
yazgım

ateşle hastalıkla kurutup büzüştürmeden onu,

incittiler çünkü, vurdular ona,

acı çektirdiler, yoksun bıraktılar güneşten.

Bir sunuda bulunmaya gidiyorum

aşkın tatlı zevkine, bunu önlediler çünkü,

kuruttular sormadan isteğini, sınırını.

Benim gövdem o, acısı benim acım

hastalığı da benim, ölümü de —

yalnız ölmek isterim, gelince vakti saati —

ama sevdiğimin kollarında tadacağım bunu

bugün,

kayıp giden ırmağında türkümün.

(Çev. Gürkal Aylan)

2.

Güzel kokusu, sevinci yaşamımın, benim
zamansız

akılsız aşkım

benim tapınağım, kovanım

doğurgan elma ağacım — yatıyorum

gölgen altında senin

istekli becerikli ellerle —

sığınak ve beklenmeyen in

insan yiyen hayvanlardan koruyan yer

yaban kumrularıyla dolu mağara

tavanından sarkıtlar sarkan

yumuşakbaşlı geyik, müziği yaprakların ve suyun

yeşil kamıştan flüt, yaban çileği

acıtatlı, baharatlı ağız

defnem ve çayırım

yabansı ezgiler çalan udum

yalnız benim için senin müziğin.

(Çev. Gürkal Aylan)

ANGELİKİ PAVLOPULU (Yunanistan) (d. 1930)

EROTİK ARAŞTIRMALAR'dan

12.

İçten saatler
tarlalarda
vahşi kovalamacanın başladığı kırlangıçların
gagaları açık uçtuğu
ve soğuktan ve o gizli
gereksinimden bitkin düşen
genç kızların
kiraz ağaçlarının
açılan koncalarına
kaçamak bakışlarla baktığı
ve bilgiç bilgiç
göz kırptığı
saatler

Kadınlar Korosu

Ne olursa olsun
hep cinsellik olarak kalacak cinsellik
tatlı konuşmaları
ve şehvet dolu imleri olan

Ah, şaşmayan cinsellik oyunları

(Çev. Gürkal Aylan)

ELENİ FURTUNİ (Yunanistan) (d. 1933)

VALENTİNE

1.

Gel sevdiceğim
yeniden yuva yapıyor hurma ağacına tarla
kuşları

ve martı sürüleri süzülüyor
köpüklü izleri üzerinde
gemilerin

her şey hazır şimdi sevdiceğim
şarap uzun süre sakızla
dinlendi, çiçekleniyor badem ağacının
dalları her beyaz odada
günüşiği akıyor
pancurlar arasından ve uzanıyor
yattığı yere

tüm ayaktırnaklarımı kırmızıya boyayacağım
bugün
kınayla durulayacağım saçlarımı

Hadi gel sevdiceğim.

(Çev. Gürkal Aylan)

3.

Ateşledin son öldürücü kurşunu, tabancanı
rıhtıma attın ve eve taşıdın cesedimi.
Beni yatağa yatırdın, mumları yaktın,
şarap koydum. Dev bir gölgeydi çıplak gövden —
ürkünç görünümlü bir tepegöz üzerimde,
kocaman bir balık, çırpınan butları arasında.
Göğüslerimi avuçluyor ellerin, ağzımda
bir alev gibi dilin
dişlerin dudaklarımı kanatıyor.
Hadi dedin
Tamam dedin
Gel dedin. Bir fırtına oran, dedin
oran yabanıl ısıyor dövüyor
ve öpüyor dedin.
Hiçbir şeyi boşlamadık, hiçbir şeyi unutmadık
her töreni yaptık bir bir, yeniden
ta ki güneş selvi ağacının tepesine
tırmanana, ta ki gün cırcır böcekleriyle
donuk titreyene değin.
Git dedin. *Hadi* dedin. *Hemen* dedin.

(Çev. Gürkal Aylan)

ANDREY VOZNESENSKİ (Rusya)
(d. 1933)

OZA'dan

XIV

Selam Oza, evde, geceleyin
Ya da uzakta bir yerde, neresi olursa olsun,
Havlarken köpekler, yalarken kendi gözyaşlarını
Senin soluğundur duyduğum ses.

Selam Oza!

Nasıl bilebilirdim, sinik ve gülünç,
Bir kişi gibi, ürkerek giren bir göle,
Gerçekte korku olduğunu aşkın, söyle?

Selam Oza!

Ne korkunç, bir başına düşünmek şimdi seni?
Daha da korkunç, bir başına değilsen oysa:
Şeytan öylesine doyumsuz bir güzellik vermiş ki
sana

Selam Oza!

Ey- İnsanlar, lokomotifler, mikroplar
Gerin kanatlarınızı elinizden geldiğince ona.
Harcatmam onu, dokundurtmam kılına.

Selam Oza!

Yaşam bir bitki değilse aslında,
Neden dilimliyor, parçalıyor insanlar onu
Selam Oza!

Ne acı bu denli geç rastlamak sana
Ve böylesine erken ayrı kalmak sonunda.

Karşıtlar getiriliyor bir araya
Bırak çekeyim kahrını ve acını kendime
Çünkü acılı kutbuyum mıknaatısın ben,
Sense sevinçli. Dilerim sonuna dek kalırsın öyle.

Dilerim hiç bilmezsin ne denli hüzünlüyüm.
İnan, kendimle üzmeyeceğim seni.
İnan, dert olmayacak sana ölümüm.
İnan, yük olmayacağım sana yaşamımla

Selam Oza, dilerim ıslıl-ıslıl kalırsın hep
Bir sokak fenerinden sızan bir ışık gibi.
Suçlayamam bırakıp gittiğin için beni,
Şükür ki girdin yaşamıma.

Selam Oza!..

(Çev. Mehmet H. Doğan – Turgay Gönenç)

YEVGENİ YEVTUŞENKO (Rusya) (d. 1933)

Sevgilim gelecek sonunda,
saracak kollarıyla beni.
Sezecek bendeki en küçük farkı,
tüm korkularımı bularak.
Kötü yağmur, kahrolası hüznün dışarda kalsın
kapanınca arabanın kapısı, ardında unutulup
o, titrek adımlarla atıldığında,
her şey parlar birden, sevinç ve neşeyle:
İliklerine kadar ıslanmış, kapıyı çalmadan içerde
işte,
ve başım ellerinin arasında;
kayacak mavi kürk ceketini sandalyeden
yere mutlulukla...

(Çev. Nesrin Arman–Seyyit Nezir)

AŞKIN OLGUNLUĞU

Aşkın olgunluğu mu diyorsun?

Öyle mi?

Bekliyorum

gergin.

Sen geliyorsun.

Buluştı bakışlarımız!

Bir ürperiş bile yok!

Yerine, suskunluk

fırtınaya dönüşmüşken üstelik
o hafif esinti.

Parmakların teması!

Henüz hiçbir patlama yok!!!

Yerine, suskunluk...

koşuyorum, haykırmaya hazır.

Bunlar mı bütün

seninle aramızdaki?

Ateşin olgunluğu mu yani

bu küller?

Olup olancası bu mu aşkın olgunluğu

demek bir şey değil alışkanlıktan
başka.

Ve yalnızca

kutuların en güzelinde saklı öyle mi?

Tepemizdeki canavarı kim oynatıyor

o arsız isteklerle yan bakan

Kim peki, duygusuz küçük hesaplarla

haksız bir atamayı imzaya cüret eden?

Aşk doğumda ve ölümden tek güçlüdür.

Aşk yoksundur olgunluktan.

Aşk

harlayarak

ateşini hızlandırır bizim için

söndürmez kesinlikle,

ve solur

hem hiç de öyle ölçülü değil

körük gibi solur—

acıma dilenir

ama yok—

boğulan toprağın acıyla soluması neyse,

dünyanın yaratılışıyla zaten

handiyse boğulmuş

terk edilir öylece...

(Çev. Nesrin Arman – Seyyit Nezir)

KÜLLENDİ SANA OLAN AŞKIM

Küllendi sana olan aşkım – bayatladı yaşam
benzeri
çözüldü ölüm gibi, içler acısı bir öyküydü.
Koparıp atsam bu acımasız aşk şarkısının telini,
İkiye parçalasam gitarı – sürdürmek niye bu
güldürüyü!

Ne var ki o küçük o tüylü canavar anlamıyor
neden dah karmaşık yaptığımızı yalın olan her
şeyi.
Ben alınca içeri, koşup senin kapını tırmalıyor,
ama benim kapımı tırmalıyor sen alınca içeri.

Çıldırabilir insan böyle koşuşturmaktan,
gerçekten.
Biliyorum daha çok küçüksün, küçük duygusal
bir köpek,
ama duygusal olmaya da karşıyım ben.
Neye yarar son perdeyi uzatıp, işkenceyi
sürdürmek?

Güçsüzlük değil, suç demeli duygusallığa aslında,
yumuşayınca, gene barışmaya söz verilir,
sonra homurtular yeni bir gösteri için daha,
tadı tuzu kalmamış "Aşkın Kurtuluşu" için denir.

Daha en başta, tazeyken korunmalıdır aşklar.
Atmalı o aşk dolu "Daima!" ve o çocuksu
"Asla!"ları.

"Söz vermeyin!" – diye bağıırıyordu trenler.
"Söz vermeyin!" – diye mırıldanıyordu telefon
telleri

Yarı çatlak ağaç dalları ve duman karası gökyüzü
uyarıyordu bizi, ama haberleri yoktu onların
İyimserliği yalnızca öğretilmemiş, yalınlık
gördüğümüzü
ve büyük olmadığı zaman daha güvenli olduğunu
umutların.

Ayık kalmak gerekir ve tartmalıdır ayık kafayla,
İlişkinin değerini, benimsemeden önce – zincirin
öğretisidir,
söz vermemektir göklere ama hiç değilse
vermektir toprağa
söz vermemektir ölüm ayırana kadar, ama hiç
değilse bir yaşam vermektir.

"Seni seviyorum" dememeli insan aşık olunca.
Çok acı oluyor sonra aynı ağızdan duymak yıkılışı
yalanlarla, küçümsemelerle ve alaylarla
ve bunlardır aldatmacaya döndüren kusursuz
sandığımız dünyayı.

Farkına varmaz aşkın insan. Söz vermemeli en
iyisi
Öyleyse neden çekeriz insanı, atlarmış gibi, yalan
seline?
Uçup gidene kadar elbette güzeldir imgesi.
Aşık olmamak en iyisi, bilmeliyiz aşk varmak bir
geleceğe.

Uyuyup duruyor zavallı köpeğimiz, yeter bizi
delirtmeye,
bir senin kapını tırmalıyor papileriyle bir
benimkini.
Artık sevmiyorum seni; ama niyetim yok senden
af dilemeye.
Sevmiştim bir zamanlar; bunun için işte, bağışla
beni.

(Çev. Özdemir İnce – Yusuf Cemâli)

AŞK YOLUNDA

Adım başı duraksayan ben,
aşk yolunda imreniyorum sana.
Kötü bir şey yapmayacağım yapmasına,
ama iyi bir şey de sanırım yapamam.
Bir fener gibisin benim için
ormanın koyu karanlığında.
Çiçekler belimize geliyor
bilmiyorum

hiçbirinin adını
Bilgi işe yaramıyor burada.
Ne yapmalıyım?
Nasıl davranmalıyım?

Bazen
seni taşımam gerekirse
hemen kollarımdasın.
Önümüzde, pırıl pırıl
sabah dünyası
genç
ve yaşamak için yapılmış!.

Usulca
yükseliyor
entarin
ağır ritminde göğüslerinin.
— Gökyüzü nasıl da mavi,
görmüyor musun?
Hangi kuşlar yaşıyor ormanda?
Ee! Ne bekliyorsun sanki?
Haydi taşı beni.
— Ama nereye götüreceğim seni?

(Çev. Özdemir İnce)

FURUĞ FERRUHZAD (İran)

(1936 – 1968)

GÜNEŞ DOĞUYOR

Bak nasıl içinde gözlerimin
Eriyor damla damla keder
Karanlık ve isyancı gölgem nasıl
Tutsağı oluyor güneşin
Bak

Yokoluyor tüm varlığım ve beni
İçine alıyor bir kıvılcım
Fırlatıyor taa doruklara
Bak nasıl
Sayısız yıldızla
Doluyor gökyüzüm benim

Uzaklardan geldin sen ve uzaklardan
Ve kokular ve ışıklar ülkesinden
Şimdi bir teknedeyim seninle birlikte
Fildişi, bulut ve kristal
Götür beni ey yüreğimi okşayan umudum
Götür şiirlerin ve coşkuların kentine
Yıldızlarla dolu bir yol beni götürdüğün
Çıkardığın yer yıldızlardan da yüksek
Bak

Nasıl yandım ben bu yıldızlarla
Ateşli yıldızlarla doldum ağzıma kadar
Durgun sularından gecenin saf ve kırmızı

balıklar gibi

Yıldızlar topladım

Eskiden ne kadar uzaktı toprak
Gökyüzünün mor köşelerine
Yeniden duyuyorum şimdi
Senin sesini
Karlı kanatlarının sesini meleklerin
Bak nerelere ulaştım sonunda ben
Samanyoluna, Ölümsüzlüğe, bir sonsuzluğa

Birlikte çıktığımız doruklarda şimdi
Yıka beni dalgaların şarabıyla
İpeğine sar beni öpüşlerinin
İşte beni yeniden bitmeyen gecelerde
Bırakma artık beni
beni yıldızlardan ayırma

Bak tam karşımızda gecenin mumu
Damla damla nasıl eriyor
Nasıl doluyor ağzına kadar uyku şarabıyla
Gözlerimin simsiyah kadehi
Senin ninnilerini dinlerken
Ve bak nasıl
Şiirlerimin beşiğine
Sen doğuyorsun, güneş doğuyor.

(Çev. Onat Kutlar – Celal Hosrovaşahi)

KATERİNA ANGELİKA – ROOKE
(Yunanistan)
(d. 1937)

SEVDALILARIN ZAMANI

Farklıdır sevdalılar için zaman —
akıp gider çabucak
bitiverir saniyeler varılmadan bir sonuca,
anımsanır gelecek, çünkü sevgilerin
en görkemli izleklerinden
ölüm demektir ayrılık —
ve sona erince tutku
kendini tanımaz artık zaman.
İlk kez merhabalaştık
yanıt verdiğim sırada bakkala
ve yeniden başladı
seninle konuşmamız
Mutluluk — ilk işareti tanınmanın
neşeyle çıkıyorum dükkândan, elimde plâstik
torba
n'olurdu sanki, yeniden dokunabilseydin bana
geri dönseydi yeniden
o ürkünç anı ayrılmanın.

Boşaltıyorum, boşaltıyorum sürekli
anı şimdiki zamandan
ve bir başka zamana giriyorum
yoğun ve bölünemez bir zamana.

(Çev. Gürkal Aylan)

EVRENSEL GÜCÜ VARDI SEVGİMİZİN

Evrensel ve büyüleyici
bir gücü vardı sevgimizin
bir şenlik, bir şarkıydık,
kayıktaymış gibi sallanarak
ağır ağır gezindiğimizde.
Hâlâ boğazımızda olan
battaniyelerin tüyüyle
karmakarışık
sesimiz
çakalın ve rüzgâra kapılmış ardıç kuşunun
zevkleri gibi.
Yanıtları biliyorduk, kapıda
soru sorarken melekler —
dünyasal acıyı
göksel acıdan ayrı tutan
o bekçiler.
(Evet burada kalacağız... — gittiği yere kadar...
— şaşırıyoruz tilkiye... nasıl da koşuyor...
— şiirler yazacağız adamakıllı yaşlanana
bedenin büyük acısı gelene kadar...)

Hiçbir zaman sevmiyor
hiçbir zaman korkmuyorsun
ölümden o kadar
evrensel gücün
bir اساسı durumuna dönüştüğü
zamanlardaki gibi
ellerinde
aşk.

(Çev. Gürkal Aylan)

NİCOLAE DRAGOŞ (Romanya) (d. 1938)

ROMANS

Kök olsam
gövdem ol isterim seni

Bir göl olsam gümüşten
Yüce bir çam ol koru beni

Usul uçan kartal olsam
Sen, özlemlî şarkım ol derim

bir yolcuyum yeryüzünde
hep gezerim izinde.

(Çev. Melike Roman – Sennur Sezer)

BU GÜN SENİN GÜNÜN GÜZELİM

Seni çiçeklerle karşılamalıyım
Dünyanın öte ucunda bile olsa

Güz gizlendi
güneşin ardına ve titreşen yapraklara

Güneş bile seni çağırıyor
yoksun görünürde

dünyanın öte ucunda çiçekler güler ağlar
bugüne düne...

(Çev. Melike Roman–Sennur Sezer)

ILEANA MALANCIOIU (Romanya)
(d. 1940)

AŞK ÖYKÜSÜ

Büyük bir hevesle başladı her şey
Ben sensiz ölürdüm, sen de bensiz
Nasıl oldu bilmem birden ölüverdik ikimiz
Üstelik işlerle onca yoğun bir gün.

Yemekteydik her zamanki saatte
Ayırt etmedi bizim dışımızda kimse
Dostlar bir süre dans edip gitti
Teyp çalmayı sürdürdü biraz daha

Herkesinkinden daha mutluydu teypin sesi
Her şey sona erdi apansız
Ve birlikte kaldık alışkanlık yüzünden
Yan yana gömütlerdeki ölümler gibi tıpkı.

(Çev. Kemal Özer – Ergin Koparan)

MAHMUD DERVİŞ (Filistin)
(d. 1941)

UYUYAN PARK

Uykuya daldığında sessizce çektim ellerimi
Örttüm düşlerini
Ve gözkapaklarının altında gizlenen bala daldım
Dualar ettim dermanı kalmayan ayaklara
İki büklüm oldum, kalp atışlarına karşı
Bir buğday gördüm, mermer ve bakır üstünde
Bir damla kan süzüldü gözlerimden
Titredim
Evet, yatağında uyuyordu park

Kapıya koştum
Hâlâ uyuyordu birtanem, canım
Dönüp bakmadım
Eski ayak seslerini duydum, yüreğimin zilini
Kapıya koştum
— O ise anahtarı çantasında
Bir aşk meleği gibik uyumakta —
Yağmurlu bir gece, çıt çıkmıyor yollarda
Onun kalp atışlarından ve yağmurdan başka
Kapıya koştum
Kapı açılıyor
Çıkıyorum
Kapı kapanıyor
Gölgem çıkıyor ardımdan
Madem ki yabancısıyım artık anılarımın ve
evimin
Neden, "Elveda" diyeyim?

Merdivenleri indim
Çıt çıkmıyor
Onun kalp atışlarından ve yağmurdan başka
Ve onun ellerinden sefer arzusuna doğru
İnişe geçiyor adımlarım

Ağacın yanına gittim
burada öpmüştü beni
Burada çarpmıştı beni
Gümüşümsü karanfilimsi yıldırımlar
burada başlıyordu onun dünyası
Burada bitiyordu...
Soğuk mu soğuk civa gibi birkaç saniye durdum
Yürüdüm
Duraksadım
Sonra yürüdüm
Adımlarımı ve belleğimi toplayarak
Yürüdüm "ben"le birlikte!

Ne veda ne de ağaç!
Uyumuştı pencereler adındaki kösnüler
Uyumuştü tüm ilişkiler
Uyumuştü pencereler ardındaki ihanetler
Uyumuştü bilimadamları!

Rita uyuyor
Uyuyor
Uyandırıyor düşlerini
Sabah, öpücüğünü alacak
Yine gün doğacak
Sonra arap kahvesi yapacak bana
Ve kendine sütlü kahve
Yine aşkımızdan söz edecek

Belki bininci kez
Yine yanıtlayacağım
Sabah kahvemi hazırlayan o ellerinin
Kurbanı olayım o ellerinin

Rita uyuyor
Uyuyor
Uyandırıyor düşlerini
— Evlenecek miyiz?
— Evet
— Ne zaman?
— Askerlerin keplerinde
Menekşeler göverdiğinde?

Sokaklar
Gazinolar
Pastaneler
Kaldırım Kahveleri
Gişeler
Hepsini turladım birer birer
Seni seviyorum Rita, seni seviyorum
Sen uyu, ben gidiyorum
Taş yürekli bir kuş gibi nedensizce gidiyorum
Cılız bir rüzgâr gibi nedensizce gidiyorum
Seni seviyorum Rita, seni seviyorum

Sen uyu, ben gidiyorum
Sen uyu
Soracağım tam onüç kış sonra
Soracağım:
Uyuyor musun hâlâ?
Yoksa uyandın mı Rita'm..
Rita!
Seni seviyorum Rita'm!
Seni seviyorum!

(Çev. Lütfullah Bender)

HENRİK NORDBRANDT (Danimarka) (d. 1945)

ARTIK KULLANAMAM SENİ

Artık kullanamam seni
bir gül olarak aşk şiirlerimde:
Çok büyümüş, çok güzelleşmiş,
çok ama çok kendin olmuşsun.

Şimdi ancak seyredebilirim seni,
bir nehri seyreder gibi.
Bir nehir ki yatağını bulmuş,
tadını çıkarıyor her kıpırtısının,

her kıvrılışının, her balığının,
ve karla kaplı o mor dağların
ardında güneşin her batışının.
Benimdir o dağlar, yalnız benim,

yol açtığın için sen onların içinden.
Ancak yansıtabilirim kendimi şimdi
senin durgun akan sularında,
üstüne dökülen çiçek yaprakları,

mavnalar ve ıssız maden kentleri gibi.
Âşıkların kafayı çekip o kentlerde
senin ayışığında boğuluyorlar
ve kıyıya vuruyor cesetleri

düşlerde buluştuğumuz o uzak ülkelerde.

(Çev. Murat Alpar)

SEVGİLİNİN UZAK YAKINLIĞI ÜSTÜNE BURUK ŞİİR

nasıl olur da üzülsün
ne şuna ne buna
ne başka şeye

hiç üzölmek bilmeyen sen
nasıl olur da üzülsün
ben seni düşünürken

ben nasıl düşünürüm
seni ya da bir başka şeyi
ya da bambaşka bir şeyi

benim düşündüğöme
sen böyle üzüürken
nasıl nasıl üzüürsün
ben böyle düşünürken

(Çev. Murat Alpar)

BAYRAM İBRAHİM ROGOVALI
(Makedonya)
(d. 1947)

SEN SENİ BANA ŞİİRLE ANLAT

Sen, seni bana şiirle anlat
Şiir dallarında kır çiçekleri açsın
Öpülmeye duran utangaç dudakların gülsün
Sen, seni bana duygularınla dolu söyle

Sen, seni bana
Sevginle anlat
Şiir dallarında essin sevgi rüzgârı
Kırlangıçların cıvıldaşıları gibi seyrek
Sevgiye özlem uzakta kalmaya başlasın

Sen, seni bana şiirle söyle
Aç gözlerini sevgiye tan atımında
Aç dudaklarını sevgi gününe
Ürün versin istekler

Sen, seni bana önce şiirle anlat
Sonra üşüdüysen rüzgârından şiirin
Dudaklarını uzat, ellerime koş
Gir sevgi şemsiyeme
Yağmur yağmasın üstüne ve gözlerine

GRETE TARTLER (Romanya)
(d. 1948)

PLAYBACK

'Seni seviyorum' diyorsun ya, kim diyor bunu
senin yerine?

Kahire'deki o gün gibi tıpkı –
Duymuştum çığlıklarını Haçlıların
Kalabalık bir gezginler otobüsünden –
Ve sesimin yerine
Islığına bir okun.
'Seni seviyorum' diyorsun
Bir yabancı dilde,
Her şeyi senin yerine söylemek için
Kiralanmış bir aktörün sesiyle.

(Çev. Kemal Özer – Ergin Koparan)

MUHAMMED SALİH (Özbekistan) (d. 1949)

ALDATTIM

Ben seni aldattım; bu güller kokmaz.
Koklayacağım diye avare olma.

Bir kez daha kandırdım,
Sana alınmamıştı bu güller.

Kandırdım bir kez daha,
Elimde hiç gül yok ki!

Hem sen de yoksun – ki sonunda
Ben niçin kendimi kandırayım?

SEVGİLİM

Sen ve ben biliyoruz
Muhabbetin
Simgesi salkımsöğüt olmadığını. (*)

Sarı gül ayrılık, demek
Kırmızı gül buluşma olmadığını.

(*) Özbekçe'de salkımsöğüte "Mecnun dal; Mecnun ağaç" anlamına gelen "Majnuntal" denmektedir.

Söyle onlara,
Sevgili anlat,
Biz nasıl sevmiştik birbirimizi,
Nasıl sevmiştik,
Gülleri koparılmış dünyada.

(Çev: İrfan Ünver Nasrattınoğlu)

LILIANA URSU (Romanya)
(d. 1949)

YÜZÜN YOKTU

Ne yüzün vardı, ne dilinde sözcükler
bir kıstaksın sen.

Ormanda köknardan bir şölen masası,
güneş doğuyor senden,
bedenime yapışmış sisleri yakarak.

Elinde bir deniz kabuğu,
ağıyor yıldızlı bir sessizlik
gökyüzüne o kabuktan,
bir çiy damlası düşüyor göğüs uçlarıma,
bacaklarımın çevresinde yeniay,
ezik yaban çilekleri gibi kollarımda öpüşlerin
evrensel bir ürperti benim aşkım.

Görmüyor aşkın gözü,
görmüyor aşkın gözü,
yalnızca ağızlarımız görüyor.

(Çev. Kemal Özer – Ergin Koparan)

TAHİR KAHHAR (Özbekistan) (d. 1953)

MASUMSUN

Sen bebek gibi saf, bebek gibi masumsun
tıpkı bir bebek gibi severim seni.

Gözlerin; bir ışıık,
bir kere baksan,
olanca günahımdan arıtırsın beni.

İkimiz çok kaldık seninle başbaşa,
Uyup şeytana, elimi bile sürmedim sana.
Yalnız, yanında oturup düşündüm binlerce defa
"Bir defacık, ayağına koyup yatsam, baş..."

Sen ki, bebek gibi saf, bebek gibi masumsun,
gönlün yakın bana, kendin uzaksın,
geceler yolcusudur gözüm, sevgilim.
sen; dünya gecesinde bir ışıksın!
Bana gülüp bakan gözlerin güzel,
açık açık söylediğin sözlerin güzel!
boyun sanki bir kılıç... bata çıka
kumda yürüsen,
kalan izlerin güzel!

Arada duvar var, onu yıkalım,
ilk tanıştığımız göle çıkalım,
gün – yüzlüm gene mihrini göster
yürü haydi göle,
yola çıkalım!..

(Çev. Koçar – A. Ş. Turan – İ. Ü. Nasrattınoğlu)

TODUR MARİNOĞLU (Moldavya)
(d. 1955)

GİTTİN

Geldin de güneş çıktı,
Gözlerim de kamaştı.
Anladım şu niyetini
Hem de hoş tabiatını.
Diyemedim: "Gene gel!"
Söyleyemedim: "Ah, Affet!"
Gittin, sarınıp güneşle,
Ayaz sıktı yüreğimi.

(Çev. İrfan Ünver Nasrattınoğlu)

SABİT YUSUF (Makedonya)
(d. 1957)

BAKIŞLARINDA ÇİZİLEN UFUKLAR

yemyeşil bir ışık büyülenir bakışlarında
yıldızların parıltısı

şakır şakır

yağıyor gözlerine

ve karanlıkları yırtan şimşekler gibi

gözbebeklerinden ufuklar yükseliyor
alabildiğine

gümüşsu sular gibi saydamdır

coşkuyla akan gözyaşların

sevinç içi duygularının belirtisiyle

gönlümde kutsallığını koruyorsun

ne hoş bir yaratıksın sen

bakışlarında çizilen ufuklarla

karşımda dipdiri duruyorsun

BURHAN SAİT (Makedonya)
(d. 1967)

PLATONİK AŞK

pencerem pencerene
bakar
pencerem pencereme
hep böyle bakakalır
birbirine
sabahtan akşama kadar

İLÂHUN HOŞUROV (Kazakistan)

EĞER KIZ SEVMİYORSA

"Sevdim dedim, sevdim dedim"
Arkandan hiç ayrılmadım.
"Dengini bul yiğit" dedin,
Ona kulak asmadım.

Takip edip senin izini,
Yollarda çok düşündüm.
Duymak için bir sözünü
Pencere önünde dolaştım.

Senin durduğun şu sokaktan
Umutlarla çok geçtim
Kapının açılışını
Merak ile çok bekledim.

Çay kenarında yakalayıp
Duygularımı açtım
Saçlarını sallayarak
Dönüp bakmadın sen, gittin.

Nihayet veda bile etmedin,
Evlenip, çıkıp gittin.
Giderken bu yüreğimin
Acılarını alıp gittin

Ey dostlarım, bu hakikat
Yürekler denk yanmıyorsa,
Olmuyormuş muhabbet
Eğer kız sevmiyorsa.

(Çev. A. Şekür Turan — İrfan Ünver Nasrattınoğlu)

ERİCH FRIED (Almanya)

NE OLDUĞU

Anlamsızlık
der akıl
Neyse odur
der Sevgi

Şanssızlıktır
der Çıkar
Acıdan başka bir şey değil
der Korku
Usa göre
Ümitsizliktir o
Neyse odur
der Sevgi

Gurur
Gülünç olduğunu söyler
Temkin
Düşüncesizliktir der
Deneyim
olanaksız der
Neyse odur
der Sevgi

(Çev. Sibel Türker)

IONA IERONİM (Romanya)

D'AMORE

Yalnızca kucakla beni. Ben bir askılık olabilirdim
bir metres bir çiçeklik birinin teyzesi bir
kasımpatı iyi ya da kötü birinin kızı
bırakılmış okyanus benzeri kollarında
bir bakış açısının

Yalnızca kucakla beni. Yararsız olmama karşın.
Bana Huzur adını tak.
Varolan dünyada
varolmadığı gibidir varolan

(Çev. Kemal Özer – Ergin Koparan)

LU LU (Çin)

GÜVERCİNLER...

Güvercinler salıverdik, nasıl olağanüstü!
Uzaklara uçuyorlar mavi dalgalar üzerinde,
Buluşuyor öteki güvercinlerle,
Renkli bulutların içinde eridiler, sonuna kadar.

Ağlıyorsun sevgilim, niye?
Düşünüyor musun, şu gamlı sabahı
O ağlamakta, salıverdiğimizde güvercinleri?
Anılarını yaşattılar, dönüp durarak havada,
Onların uçuşlarında bulduk biz aşkımızı,
 umudumuzu, gençliğimizi
Ve duygularımızı. Bunaltıdan çıldıracaktık
 nerdeyse!

Nereye gittiler onlar?
Belki, başka yönde onların yolu.
Alaşağı oldular belki, öfkeli fırtınayla
Ve boğuldular, soğuk sularda...

Gel, sil gözyaşlarını,
Bırak, mutlu olsunlar bizden önce güvercinleri!
Bak, karbeyaz tüyleriyle yazıyor onlar,
Sonsuz gökyüzünde özgürlüğe ve aşka övgülerini!

(Çev. İlhan Özdemirci)

HALİL MATRAN (Lübnan)

ÇOCUKLUK – BİR UZAK ZAMANDI

İkimiz de çocuktuk hatırlar mısın
Hatırlar mısın o geçen günleri Zahla'da,
Mutluluğun dumadan kucakladığı
Gölgeler bir yerde birleşirlerdi, hep gülerdi yüzü
yaşantının
O şarap sarhoşluğunun giz dolu tadında
Nasıl koşardık hatırlar mısın
Kıvanç bir yangın gibiydi içimizde
Simsiyah bir salkım düşerdi asma dallarından
Karşılığı ödenen bir gülüşle yüzümüzde.

Hatırlar mısın o gün doğumlarını, o gizli düşsel
gücü

Alıp götüren bizi, göklerin ötelere
En güzelin en çirkinle buluştuğu
İşte yıldız yıldız Pléiades;
İşte Artemis'in o güzellik perileri.

O uzak, hırçın ırmak orada mı şimdi,
Yine kabarıp taşar mı durmadan öyle,
Hatırlar mısın nasıl ele geçirdiğimizi
Yöneltip serinliğini, uyanan bahçelere
Nasıl güzel kıldığımızı sulayıp çiçekleri
Bir kutsal sevgiydi onunla gelen, bir tutkuydu
Bütün görünüşleri ışınlarla bezeyen.

(Çev. Engin Aşkın)

Eski destanlardan bir türkü (İspanya)

ROMANCA DE DONA ALDA

Nişanlısı don Roldan'ın
Dona Alda Paris'tedir;
Yanı sıra       kadın,
Hepsi bir örnek giyinir
Ve bir örnek pabuç giyer
Ve hepsi aynı ekmeği yer.
Yalnız şu var: Dona Alda
Onların han mlarıdır.
Yüz tanesi sırma büker,
Yüz tanesi duvak dokur,
Yüzü de çalgı düzenler.
Eğlenirken Dona Alda,
Bu sazların ahenginde,
Birdenbire uyur kalır;
Kederli bir rüya görür.

Ertesi gün olur ona
Uzaktan bir mektup gelir;
  i d ş  kan doludur;
 st  kanla yazılmıştır:
Ronsesvaldes Bozgunu'nda
Canı Roldan'ı ölmüştür.

( ev. Güzin Dino – Orhan Veli Kanık)

Halk Şiiri (İtalya)

DÖRTLÜKLER

I

Kara gözlü güzel kız
Nar çiçeğinin bacısı:
Nar çiçeği dalından
Ayrılmaz, güzel kız anasından.

II

Doğuşum geliyor aklıma:
Doğduğum güzel mevsim.
Doğduğum buğday tarlası,
Ağzım gül, karanfil dolu elim.

III

Bir yıl gibi geliyor bana hafta
Cumartesi ne zaman, soruyorum komşuma,
Gönlüm sevinçle dolar her cumartesi
Pazardır ertesi gün, görürüm sevgilimi.

(Çev. Egemen Berköz)

Halk Şiiri (Mozambik)

TÜRKÜ

Senden istediğim her şeyi esirge benden, güzel,
Esirge gönlünce benden bedenini,
Yadsı benim istediklerimi.
Halkının yediği mısır insan gözleridir,
Su içtikleri kaplar kafatasından,
Ateşte kavurdukları patateslerse insan parmağı.
Beni bildiğin gibi yadsı
Esirge benden her şeyini
Benden başkası değil gene de isteyen seni.

(Çev. Güven Turan)

AŞK BÜYÜLERİ

HİNTLİLER

(Atharra – Veda, – M. Ö. 2000)

1

Bir kızın gönlünü bağlamak için

Nasıl sarar sarmaşık
ağacı her yanından
öyle sar beni;
sevgilim ol,
benden ayrılma.

Kartal nasıl vurur
kanatlarını yere
havalanmak üzereyken,
öyle vuruyorum ruhuna;
sevgilim ol.
benden ayrılma.

Nasıl dolanır güneş
yeri göğü tek bir günde
öyle dolanıyorum ruhunu;
sevgilim ol,
benden ayrılma.

2

Bir erkeğin gönlünü bağlamak için

Aspara'dan kopup gelir aşk deliliği
o hep yengin arabalarla;
salın onu bu yiğitin üstüne
ey tanrılar, yanıp tutuşsun bana.

Canı hep beni çeksin,
beni istesin o sevgili yiğit hep!
Aşk deliliğini salın üstüne
ey tanrılar, yanıp tutuşsun bana.

Benim için çıldırsın o,
ben onun için değil.
Aşk deliliğini salın üstüne
ey tanrılar, yanıp tutuşsun bana.

Onu aşkla kendinden geçir ey Marut,
kendinden geçir ey Hava,
kendinden geçir ey Agni,
o sevgili yiğit yanıp tutuşsun bana!

(Çev. Sait Maden)

MISIR

(Aşk Şarkıları'ndan – M. Ö. 1500)

1

Aşk Tanrıçası Hator'a

Tapıyor Altın Tanrıça'ya,
övüyorum ululuğunu,
kutsuyorum göğün sahibini,
şarkılarını onun övgüleri hep, Ana Tanrıça'nın
görkemi.

Yalvardım ona; yakarımı işitti de
sultanımı gönderdi bana.
Görmeye geldi beni sevdiğim.
dünyalar benim oldu.

Sevindim, içim ısıdı, bayram ettim,
hani "Bak işte!" derler ya, öyle.
O geçerken önünde eğilirdi delikanlılar
duydukları büyük aşktan.

Tanrıçamdan bir dileğim var:
yalvardım da kendisine üç gün boyunca
verdi bana sevgilimi, öyle ya,
beş gün oluyor, aldı başını gitti.

2

Bir kızın gönlünü çelmek için

Selam sana, Re-Harakti, tanrılar babası!
Selam sizlere Yedi Hator'lar.
kırmızı şeritlerle süslenmişsiniz.

Selam sizlere tanrıçalar,
yerin göğün sahipleri!
Yardım edin, gelsin o kız peşimden.

(Çev. Sait Maden)

BİR KADININ GÖNLÜNÜ BAĞLAMAK İÇİN (Eskimolar – Prens Albert Boğazı)

Yürüdüm ya orada, buzun üstünde
yürüdüm ya buzun üstünde,
pek de yoktu buza benzer bir yeri.

Yürüdüm ya orada, toprağın üstünde,
yürüdüm ya toprağın üstünde,
pek de yoktu toprağa benzer bir yeri.

Gitmesine gittim oraya, gölü görmeye,
gitmesine gittim ya gölü görmeye,
pek de yoktu göle benzer bir yeri.

Raslamasına rasladım, orada kar kekliğine,
raslamasına rasladım ya kar kekliğine
pek de yoktu kekliğe benzer bir yeri.

Gitmesine gittim ya kadını görmeye oraya,
gitmesine gittim ya kadını görmeye,
pek de yoktu kadına benzer bir yeri.

(Çev. Sait Maden)

BİR KADINI BAŞTAN ÇIKARMAK İÇİN (Songaylar – Nijerya)

Deli şeytan,
anasının kokusudur izlediği hep.
Delinin delisi şeytan.
anasının kokusudur izlediği hep.
bağlıyor sarı sütü.

bağlıyor kara sütü.
Bir kadın var, delirsin benim peşimde.
hep aynı biçimde
bu büyük ak koç
delidir anasının peşinde.
Bir kadın var, delirsin benim peşimde,
hep aynı biçimde
bu büyük ak koç
delidir sahibinin peşinde.

(Çev. Sait Maden)

BİR KIZIN GÖNLÜNÜ BAĞLAMAK İÇİN (Yeni Gine adası)

Adı batsın, adı yerin dibine geçsin,
batsın adı gün batışında,
yerin dibine geçsin gün doğuşunda,
yerin dibine geçsin gün batışında,
batsın gün doğuşunda;
bir kuş durur baku üstünde,
ağzının tadını bilen bir kuş,
olmaz olsun, yerin dibine geçsin!

Yerin dibine geçsin onun nane büyüğü,
yerin dibine geçsin kayro'iva büyüğü,
yerin dibine geçsin libomatu büyüğü,
yerin dibine geçsin sevişme büyüğü,
yerin dibine geçsin yatay büyüğü,
yerin dibine geçsin yatay devinimi,
yerin dibine geçsin yanıtlama devinimi,
yerin dibine geçsin gönül alışları,
yerin dibine geçsin aşk tırmalayışları,
yerin dibine geçsin okşayışları,
yerin dibine geçsin sarılışları,
yerin dibine geçsin sevişme sarılışları..

Benim kabisilova büyüm bu,
içine bi kurt gibi girer bu;
açıktır çalılıkta tümseğe varan yol,
köydeki çöplüğe varan yol kapalı.

(Çev. Sait Maden)

İÇİNDEKİLER

AŞK DENİNCE (ÖNSÖZ)	5
ASUR-BABİL MİTOLOJİSİNDEN	
Tanrıça İştâr'ın Gilgameş'e Aşkını Bildirmesi	7
Gilgameş'in Tanrıça İştâr'a Cevabı	7
ESKİ MISIR	
Genç Kızın Ezgisi	9
Sevgilim, Seninim ben	10
Sevdiğini Yedi Gündür Görmeyen Delikanlının Ezgisi	11
İBRANİ	
Çoban Kızının Söyledikleri	12
SAPPHO	
Şiirler	13
ESKİ ÇİN	
Ayva Ağacı Şarkısı	14
Horoz Öterken	14
Giden Bir Sevgiliye	16
Lou Fu	16
FİLODEMOS	
Afrote'nin Öğrettiği Sevda İşleri	18
VALERİUS CATULLUS	
Lesbia'm	19
OVIDİUS	
Sevişme Yolu'ndan	20
MABEYİNCİ PAVLOS	
Tantalos	25
Sır	25
Filina	25

HSIAO YEN	
İnsanlar Aşkılarını Saklarlar	26
LI T'AI-PO	
Chang-Kan Türküsü	27
Uzak Sevgililer	29
Wu'lu Genç Kız	30
OTOMO YAKAMOŞI	
Genç Bir Kadına	31
TU MU	
Ayrılışlar II	32
KU HSIUNG	
"Duyguların Açıklanması"	33
MİBU NO TADAMİNE	
Aşkımın	34
ESKİ JAPON	
Rüyalar	35
ÖMER HAYYAM	
Dörtlükler	36
SADİ	
Dörtlükler	37
FRANCESCO PETRARCA	
Sonnet	38
HAFİZ	
Gazel	39
Rübailer	40
CHARLES D'ORLÉANS	
Ballade	41
Rondo	42
CLÉMANT MAROT	
Sevgili Ayrılığı	43
PIERRE DE RONSARD	
Sonnet	44
Hélèn'e	45
WILLIAM SHAKESPEARE	
Sonnetler	46
Romeo ve Juliet'ten	48
JOHN DONNE	
Şairden Yatağa Giren Yârine	49

ANDREW MARVELL	
Şairden Nazenin Yârine	52
WOLFGANG VON GOETHE	
Sevgili Yakınlığı	54
Dinmiyen Aşk	55
FRIEDRICH VON SCHILLER	
Genç Kızın Yalvarışı	56
LORD BYRON	
Birinci Satır	57
ALPHONSE DE LAMARTINE	
Göl	58
PERCY BYSSHE SHELLEY	
Emilia'ya	61
JOHN KEATS	
La Belle Dame Sans Merci	62
Bir Yunan Vazosundan	64
HEINRICH HEINE	
Dönüş'ten	65
ALEKSANDR PUŞKİN	
O'na	68
BERBERİSTAN	
Halk Şiiri/Cebel Türküsü	70
VICTOR HUGO	
Aşk Nedir?	72
FELIX ARVERS	
Sonnet	73
ALOYSIUS BERTRAND	
Bir İlkbahar Daha	74
EDGAR ALLAN POE	
Annabell Lee	75
GÉRARD DE NERVAL	
İlk Sevgililer	77
ALFRED DE MUSSET	
Elveda	78
Şarkı	79
THEOPHILE GAUTIER	
Çin İşî	80
WALT WHITMAN	
Beni Bir Kadın Bekliyor	81

Kalabalık Bir Şehirden Geçmiştim	84
CHARLES BAUDELAIRE	
Sevgililerin Ölümü	85
Yolculuğa Çağrı	86
Saçlar	88
Sonnet	90
Balkon	91
Aşıkların Şarabı	93
SANDOR PETÖFİ	
Gülümse Bana	94
Çığ Olurum Eğer	96
STÉPHANE MALLARMÉ	
Rondel II	97
ROBERT BRIDGES	
Kim	98
PAUL VERLAINE	
Geçmiş Ola	100
Green	101
RABİNDRANATH TAGOR	
Aşk Konusunda Şiir	102
Bahçıvan'dan	103
KONSTANTİNOS PETRU KAVAFİS	
Bir Gece	106
Gene Gel	107
Umutsuzca	108
Tensel Haz	108
Kalsın Diye.....	109
WILLIAM BUTLER YEATS	
Leda ile Kuğu	110
VİEÇESLAV İVANOV	
Aşk	111
FRANCIS JAMMES	
Zamanlar Boyunca	112
IVAN BUNİN	
Alenuşka	113
HUGO von HOFMANNSTHAL	
Yüzün	114
AMY LOWELL	
Aşka Dair Şiir	115

ANTONIO MACHADO	
Andaluz Halk Türküleri ve Başka Türküler	116
Gözlerinde	117
ŞİBLÎ MALLAT	
, Dilsiz Sevda	118
RAINER MARIA RILKE	
Şarkı	119
Aşk Şarkısı	120
Aşkın Başlangıcı	121
WALLECE STEVENS	
Yeniden Aşk Demek	122
HERMANN HESSE	
Günler Ne Kadar	123
PEYO YAVOROV	
Gölgeler	124
OTON JUPANÇIÇ	
Duyarlık	125
VACHEL LINDSAY	
Louisiana Kasabasındaki Bir Genç Kız İçin Şiir	126
GUILLAUME APOLLINAIRE	
Çanlar	127
Mirabeau Köprüsü	128
Aşk Şarkısı	130
Ah Sevgilim!	131
JUAN RAMON JIMENEZ	
Yeniden Doğsaydım	132
EZRA POUND	
Dut Yolu Baladı	133
Aşka Övgü	134
BLAISE CENDRARS	
Güney Amerikalı Kadınlar	136
THOMAS STEARNS ELIOT	
La Figlia Che Piange	140
ANNA ANDREYEVNA AHMATOVA	
Aynı Bardaktan	141
CONRAD AIKEN	
Hoş Duyu	142
BEŞARA EL-HURİ	
Nasıl Unutulur	143

ABDULLAH EL-BANNA	
Aşk Şiiri	145
AHMED ZEKİ EBU-ŞADİ	
Sonsuz Birleşim	146
PAUL ÉLUARD	
Sevdalı Kadınlar	147
Üzüncü Bekçileri	148
Kimseler Bilmez Beni	149
Hafta	150
Karartma	151
Yâr	152
Üstüme Eğiliyor	153
Şiir	154
Sevgi Üstüne Söylenmiş	155
PEDRO SALINAS	
Yüreğin Dört Yandan	156
EDİTH SÖNDERGRAN	
Ruhu Bekleyiş	157
VLADİMİR VLADİMİROVİÇ MAYAKOVSKI	
Aşk	158
Lili!	161
Seviyorum	164
E. E. CUMMINGS	
Bir Yerde Hiç Gitmediğim	166
ROBERT GRAVES	
Sevdalıların Kışı	167
Söylüyor Sevgisine Yarın Uyurken	168
SERGEY YESENİN	
Elveda Diyor	169
LOUIS ARAGON	
Elsa'nın Gözleri	170
Ayrı Düşmüş Sevgililer	171
Mutlu Aşk Yoktur	174
Sana Sevgim	176
Elsa Seni Seviyorum	178
Bir Büyük Sır Söyleyeceğim Sana	181
BERTOLT BRECHT	
Mariea'yı Anış	183
İstiyorum Gideyim Sevgiğimle	185

HARİNDRANATH ÇATTOPADHYAYA	
Aşığın İnleyişi	186
FEDERICO GARCIA LORCA	
Gerçek Bu	187
Aşk Rüzgârı	188
(Sevdalı)	189
Şarkı	190
Yüz Yıllık Aşka Gazel	191
Beklenmedik Sevdaya Gazel	192
Türkü	193
Ayağı Karıncalı	194
HAN YONG-UN	
Ters Orantı	196
PAI-HUA	
Gönlüm	197
ROBERT DESNOS	
Seni Öyle Düşündüm ki	198
Peri Masalı	199
MIHAIL ISAKOVSKI	
Katyuşa	200
VİTEZSLAV NEZVAL	
Aşık Kadınlar	201
JACQUES PRÉVERT	
Senin İçin Sevgilim	203
Barbara	204
Bu Seveda	206
RAFAEL ALBERTI	209
Batı Rüzgârlarına Gömülen Bayan X'e Ağıt	209
PİNG-HSİN	
Aşk	212
LANGSTON HUGHES	
Aşk Yeniler	213
PABLO NERUDA	
Yüz Aşk Sonesi'nden (II/III/XLIV/XLV)	214
Gülüşün	218
Sevgili	220
Seviyorum Suskunluğunu	223
Aşklar: Rosaura (II)	224
Yüz Aşk Sonesi'nden (XCV)	227

VLADİMİR HOLAN	
Bir Asansördeki Karşılaşma	228
ATILLA JOZSEP	
Sevgilim Ne Zaman Sokaktan Geçse	229
KENNETH REXROTH	
Kaçış	230
SAMET VURGUN	
Her Bağın	231
RENÉ CHAR	
Sevdiğimin Giysisi Deniz Feneri Mavi	232
EUGÉNE GUILLEVİC	
İçli Şiir	233
İşıltı	235
MEHMET RAHİM	
Gönül Seven Göçektir	237
MİRMEHTİ SEYİTZADE	
Şairanedir	238
CESARE PAVESE	
Yaz	239
Gördüm	239
Dinliyorsun	239
NIKOLA VAPTSAROV	
Veda	240
Aşk Şarkısı	241
KENNETH PATCHEN	
Yitik Aşk Şiiri	242
SAİT AKL	
Çiçeklerin Çiçeği	244
KARL KROLOW	
Aşk Şiiri	246
KONSTANTİN SİMONOV	
Bekle Beni	247
XUAN DİEU	
Heykel	249
ABDÜSSELÂM EL-UCULÎ	
Seni Bekliyorum	251
ALEKSANDR GEROV	
Düş	252

CHARLES BUKOWSKI	
3 Aşık	254
WOLFGANG BORCHERT	
Efsane	255
EGİTO GONÇALVES	
Bugün Bahardınız	256
VASKO POPA	
İçimizdeki Uzaklıklar	257
SHOZO KASHIMA	
Uçarı Dizeler	258
NINA CASSIAN	
Güzelsin Sevgilim Benim	259
IVAN MİNYATTI	
O Andan Beri	260
NESİMCAN ZÜLFİKAROV	
Dinç Kalple Beklersin	261
ŞEVKİ BAĞDADÎ	
Kucaklamasız Aşk	262
VIKTORIA THEODORU	
UD'dan	264
ANGELİKİ PAVLOPULU	
Erotik Araştırmalar'dan	266
ELENİ FURTUNİ	
Valentine	267
Kovulmuş'tan	268
ANDREY VOZNESENSKİ	
Oza'dan	269
YEVGENİ YEVTUŞENKO	
Sevgilim Gelecek Sonunda	271
Aşkın Olgunluğu	272
Küllendi Sana Olan Aşkım	274
Aşk Yolunda	277
FURUĞ FERRUHZAD	
Güneş Doğuyor	278
KATERİNA ANGELİKA-ROOKE	
Sevdalıların Zamanı	280
Evrensel Gücü Vardı Sevgimizin	281
NICOLAE DRAGOŞ	
Romans	282

Bu Gün Senin Günün Güzelim	282
ILEANA MALANCIOIU	
Aşk Öyküsü	283
MAHMUD DERVİŞ	
Uyuyan Park	284
HENRIK NORDBRANDT	
Artık Kullanamam Seni	288
Sevgilinin Uzak Yakınlığı Üstüne Buruk Şiir	289
BAYRAM İBRAHİM ROGOVALI	
Sen, Seni Bana Şiirle Anlat	290
GRETE TARTLER	
Playback	291
MUHAMMED SALİH	
Aldattım	292
Sevgilim	292
LILIANA URSU	
Yüzün Yoktu	294
TAHİR KAHHAR	
Masumsun	295
TODUR MARİNOĞLU	
Gittin	296
SABİT YUSUF	
Bakışlarında Çizilen Ufuklar	297
BURHAN SAİT	
Platonik Aşk	298
İLAHUN HOŞUROV	
Eğer Kız Sevmiyorsa	299
ERİCH FRIED	
Ne Olduğu	300
IONA IERONIM	
D'Amore	301
LU LU	
Güvercinler	302
HALİL MATRAN	
Çocukluk–Bir Uzak Zamandı	303
İSPANYA	
Eski destanlardan bir türkü/Romanca De Dona Alda	304
İTALYA	
Halk Şiiri/Dörtlükler	305

MOZAMBIK

Halk Şiiri/Türkü

306

AŞK BÜYÜLERİ

Hintliler/Bir kızın gönlünü bağlamak için

307

Bir erkeğin gönlünü bağlamak için

307

Mısır/Aşk Tanrıçası Hator'a

309

Bir kızın gönlünü çelmek için

309

Eskimolar/Bir kadının gönlünü bağlamak için

311

Nijerya/Bir kadını baştan çıkarmak için

311

Yeni Gire Adası/Bir kızın gönlünü bağlamak için

313

Çeviri aşk şiirlerinin yer aldığı bu seçkide İ.Ö. III bin yıllarından kalma şiirler de var, 1980'li yıllarda yazılmış şiirler de. İnsanlık tarihinin aşağı yukarı V bin yıllık bir döneminin ürünleri olan bu şiirler insanın en temel, en değişmeyen duygularından birini, aşkı anlatmak amacıyla kaleme alınmış. Acılarıyla, sevinçleriyle aşk; kimi zaman özlemle beslenen, kimi zaman birliktelikle harlanan bir ateş... Kimi zaman kadını ya da erkeği dünyasından vaz geçiren, kimi zaman da sıkı sıkıya yaşama bağlayan aşk...

Bu seçkide ünlü şairlerin ezbere bilinen aşk şiirleri de var, adı bilinmeyen şairlerin şiirleri de. Ama hangi ülkeden olursa olsun her şairin dile getirdiklerini kendinize yakın bulacaksınız. Belki de bu seçkiyi okuduktan sonra özleminizi bir Çarlı şairin, tutkunu bir Şiili şairin, kavuşmanın sevincini bir Fransız şairin, ayrılığın bu ruhluluğunu bir Hintli şairin şairiyle dile getirmek isteyeceksiniz.

ISBN 975-447-036-7

9 789754 470369